

Budget 2024-2027

**Holbæk
Kommune**

Indhold

Budget med socialt fokus	3
Generelle bemærkninger	4
Totaloversigt	5
Indtægter	6
Driftsudgifter	13
Renter	15
Anlægsudgifter	15
Pris- og lønfremskrivning (PL)	16
Finansiering	17
Økonomiudvalget.....	21
Politikområde: Politisk Organisation.....	26
Politikområde: Administration.....	28
Udvalget for Børn og Skole	33
Politikområde: Almene dagtilbud.....	36
Politikområde: Skoler	40
Udvalget for Ældre og Sundhed	46
Politikområde Sundhed	50
Politikområde: Ældre	54
Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv	63
Politikområde: Beskæftigelse og uddannelse	66
Politikområde: Erhverv	75
Socialudvalget.....	78
Politikområde: Børnespecialområdet.....	82
Politikområde: Voksenspecialområdet.....	87
Politikområde: Sundhed for børn og unge	96
Udvalget for Klima, Miljø og Natur	100
Politikområde Klima, Miljø og Natur.....	102
Udvalget for Kultur og Fritid	105
Politikområde: Kultur og Fritid	108
Politikområde: Turisme	111
Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling.....	114
Politikområde: Ejendomme	117
Politikområde: Plan, bolig og lokal udvikling	119
Læsevejledning til totaloversigten og budgettet.....	122

Budget med socialt fokus

Foran dig har du Holbæk Kommunes årlige budgetpublikation. Det er her, du får overblikket over de økonomiske rammer i Holbæk Kommune i 2024 og overslagsårene.

Bag de mange tal og tabeller gemmer der sig en historie om en svær økonomisk optakt til budgetprocessen, men også et endeligt resultat, hvor vi styrker vores socialområde og vores sammenhængskraft på tværs af kommunen.

I slutningen af 2022 kunne vi se, at Holbæk Kommune ville stå over for en række økonomiske udfordringer i 2023. Inflation, stigende energipriser og merforbrug på nogle af vores kerneområder satte økonomien under pres.

Vi var derfor nødt til at træffe en række svære beslutninger for at sikre en overholdelse af budgettet i 2023. Det endte med, at vi i foråret godkendte spareforslag for i alt 42,8 millioner kroner på tværs af organisationen. På den måde kunne vi dække de stigende udgifter og samtidig overholde budgettet.

Der er ingen tvivl om, at besparelserne påvirkede arbejdet på mange af vores kerneområder. Ikke desto mindre var det rettidigt omhu at omfordele midlerne og indsatsen skabte et bedre grundlag for den budgetaftale, vi indgik for 2024-2027.

Det var en samlet kommunalbestyrelse, der stod bag budgettet, og dermed var det et godt startskud til realiseringen af det politiske arbejdsprogram, som vi har lavet i kommunalbestyrelsen. Konkret endte vi med at udvide servicerammen med 10 millioner kroner, hvilket var medvirkende til, at vi kunne investere mere i børn og unges trivsel, sammenhængskraften mellem land og by, medarbejdertrivsel, miljø- og energiområdet samt erhvervspolitikken.

Samtidig investerer vi massivt i de velfærdsbyggerier, der er nødvendige i en kommune med så stor befolkningstilvækst som os. Det drejer sig både om nybyggeri og renovering af børnehuse og skoler. I forhold til plejecentrene, hvor der også er et stort behov, afsøger vi mulighederne for at samarbejde med private aktører.

Det gælder i dette budget som i de tidligere og også i de kommende budgetter, at vi er nødt til at omprioritere imellem vores aktiviteter for at finansiere nye initiativer. Det er ikke nogen nem opgave. Netop derfor er jeg også glad for, at alle partier og lister i Kommunalbestyrelsen stemte for Budget 2024-2027. Det viser en fælles vilje til at finde afbalancerede løsninger for vores kommune.

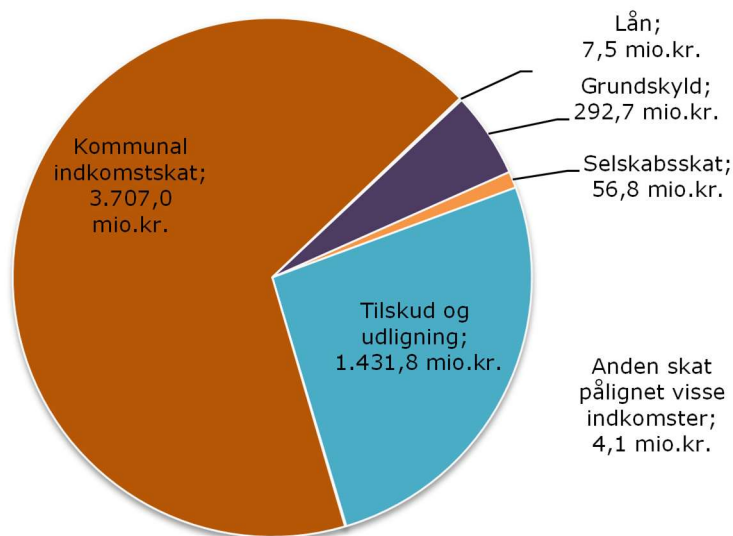
Rigtig god læselyst.

Lars Qvist
Borgmester
Holbæk Kommune

Generelle bemærkninger

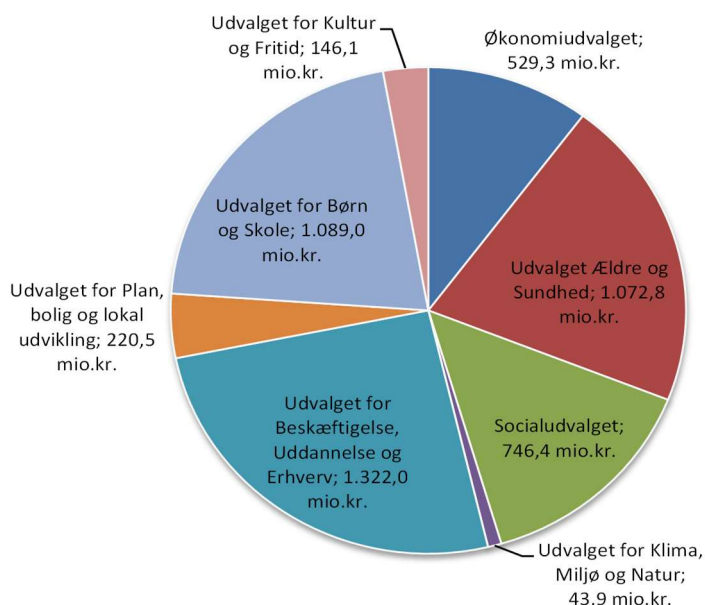
Holbæk Kommunes samlede indtægter forventes i 2024 at være godt 5,5 mia. kr. Størstedelen af indtægterne kommer fra den kommunale indkomstskat. En anden stor kilde til indtægter er tilskud og udligning fra staten (jf. nedenstående figur)

Indtægter i 2024 (mio. kr.) til finansiering af drift, anlæg og finansforskydninger

Holbæk Kommune har budgetlagt med driftsudgifter for godt 5,2 mia. kr., svarende til 94 pct. af de samlede indtægter. De resterende 6 pct. af indtægterne dækker udgifter til renter, afdrag, finansforskydninger og anlæg. Figuren nedenfor viser hvordan driftsudgifterne fordeler sig på kommunens politiske udvalg.

Driftsudgifter, netto, fordelt på udvalg i 2024 (mio. kr.)

Totaloversigt

Totaloversigten viser udgifter og indtægter for budgettet i 2024 og for overslagsårene 2025, 2026 og 2027. Derudover vises også regnskabet for 2022 og budgettet for 2023 i totaloversigten.

I det følgende beskrives Holbæk Kommunes samlede udgifter og indtægter i samme rækkefølge, som de fremgår i totaloversigten. Læs evt. "Læsevejledningen Totaloversigten og budgettet" sidst i publikationen, for en nærmere forklaring.

		R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
		----- i mio. kr. -----					
		lb priser	lb priser	2024 pl	2024 pl	2024 pl	2024 pl
1	Indtægter i alt	-5.042,5	-5.154,0	-5.492,4	-5.989,7	-6.030,1	-6.369,7
	Skatter	-3.597,7	-3.822,1	-4.069,5	-4.509,5	-4.419,7	-4.609,9
	Generelle tilskud, mv.	-1.444,8	-1.331,9	-1.422,8	-1.480,3	-1.610,4	-1.759,8
2	DRIFTSUDGIFTER	4.710,2	4.824,8	5.170,1	5.202,9	5.221,9	5.242,0
	<i>Service</i>	3.318,4	3.375,0	3.603,8	3.625,8	3.645,0	3.665,1
	Økonomiudvalget	446,3	509,0	529,3	532,6	532,1	532,8
	Udvalget for Børn og Skole	1.010,4	1.010,8	1.089,0	1.093,2	1.097,7	1.101,6
	Udvalget Ældre og Sundhed	688,0	696,9	749,1	763,8	777,4	792,8
	Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv	39,5	43,5	42,6	42,6	42,3	42,3
	Socialudvalget	734,5	715,7	771,8	771,6	772,5	772,6
	Udvalget for Klima, Miljø og Natur	37,0	42,2	43,9	43,9	44,0	44,0
	Udvalget for Plan, bolig og lokal udvikling	221,3	211,0	232,0	231,7	232,4	232,2
	Udvalget for Kultur og Fritid	141,4	145,9	146,1	146,5	146,5	146,7
	<i>Forsørgelsesudgifter</i>	1.145,6	1.186,9	1.298,2	1.310,2	1.310,2	1.310,2
	Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv	1.123,8	1.165,6	1.279,4	1.288,2	1.288,2	1.288,3
	Socialudvalget	21,0	20,8	18,3	21,5	21,5	21,5
	<i>Andet ikke service</i>	246,2	262,8	268,0	266,9	266,7	266,6
	Udvalget Ældre og Sundhed	304,6	312,2	323,8	323,8	323,8	323,8
	Socialudvalget	-49,0	-36,3	-43,7	-44,8	-45,1	-45,1
	Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling	-9,3	-13,1	-12,1	-12,1	-12,1	-12,1
3	RENTER M.V.	14,4	15,0	8,8	6,1	4,5	3,5
4=1+ 2 +3	Resultat af primære drift	-317,9	-314,3	-313,4	-780,7	-803,7	-1.124,2
5	ANLÆGSUDGIFTER I ALT	257,9	230,0	240,0	260,0	260,0	260,0
	Økonomiudvalget	24,5	1,0	-18,0	2,0	2,0	2,0
	Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling	82,8	95,7	95,7	113,8	125,3	86,9
	Udvalget for Børn og Skole	56,4	81,4	113,3	95,4	118,0	164,1

	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Udvalget Ældre og Sundhed	5,8	25,0	15,5	21,5	0,0	0,0
Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv	1,9	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialudvalget	4,8	15,5	26,0	20,0	0,0	0,0
Udvalget for Klima, Miljø og Natur	60,3	2,0	0,0	1,0	1,0	0,5
Udvalget for Kultur og Fritid	7,6	6,4	7,5	6,3	13,7	6,5
Sum anlæg	244,1	230,0	240,0	260,0	260,0	260,0
Byggemodningsudgifter	0,3	0,0				
Køb og salg af grunde og ejendomme	13,4	0,0				
6 FORSYNING I ALT	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Drift og anlæg for affaldsområdet	-8,6	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Mellemværende med affaldsområdet	8,6	-7,0	-7,0	-7,0	-7,0	-7,0
7						
Pris og lønregulering i overslagsårene				240,1	493,0	759,8
8=4+5+6+7						
Resultat	-60,0	-84,3	-73,4	-280,6	-50,7	-104,4
FINANSIERING I ALT	2,3	98,8	87,8	95,6	88,6	90,7
9						
Lånoptagelse	-69,3	-28,5	-7,5	-7,5	-7,5	-7,5
10						
Afdrag på lån	90,9	97,1	86,3	86,9	225,5	89,2
11						
Finansforskydninger	-19,3	30,2	9,0	16,2	-129,3	9,0
12=9+10+11						
Resultat i alt (over-/underskud)	-57,7	14,5	14,4	-185,0	38,0	-13,6
13=÷12						
Ændring af kassebeholdning¹	57,7	-14,5	-14,4	185,0	-38,0	13,6

Note: Eventuelle differencer kan skyldes afrunding
2022 pl og 2023 pl er løbende priser, 2024 pl er faste priser på 2024 niveau

Indtægter

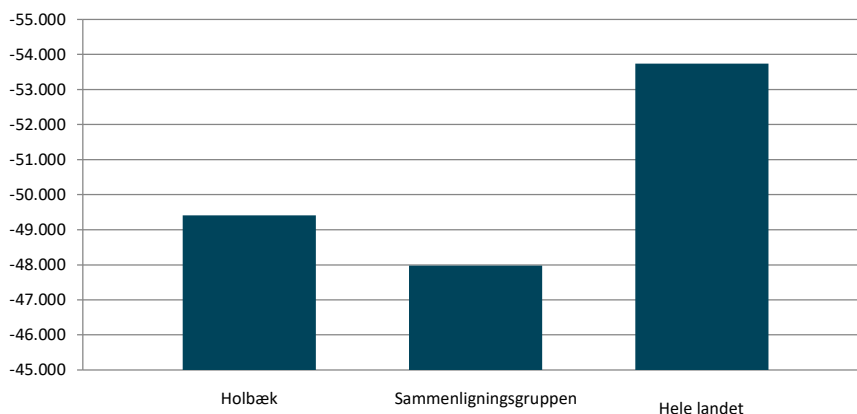
Indtægter består af *skatter* (kommunal indkomstskat, grundskyld, dækningsafgift, selskabsskat mv.), *tilskud* (statstilskud, beskæftigelsestilskud og andre særtilskud) og *udligning* (kommunal udligning, udligning vedr. udlændinge og udligning vedr. selskabsskat).

Skatter

I nedenstående figur bliver skatterne pr. indbygger i seneste regnskab sammenlignet. Kommunen sammenlignes med landsgennemsnittet og VIVE's 6 udvalgte sammenligningskommuner (Guldborgsund, Faaborg-Midtfyn, Svendborg, Haderslev, Holstebro og Hjørring). Disse kommuner ligner befolkningstalsmæssigt Holbæk og har et tilsvarende højt ressourcepres.

Holbæk Kommune havde i 2022 skatteindtægter på 49.412 kr. pr. indbygger, hvilket var højere end sammenligningskommunerne på 47.973 kr. pr. indbygger, men lavere end landsgennemsnittet, der var på 53.738 kr. pr. indbygger.

Sammenligning af skatter pr. indbygger, 2022

Kilde: www.statistikbanken.dk/REGK31 & FOLK1

Indkomstskat

Indkomstskat er skat af den personlige indkomst. Indkomstskatterne er beregnet på baggrund af udskrivningsgrundlaget, som viser den indkomst kommunen forventer, at borgerne får i budgetåret.

Holbæk Kommune har selvbudgetteret udskrivningsgrundlaget for 2024 og budgetterer med et udskrivningsgrundlag på 14.669,6 mio.kr., hvilket giver en skatteindtægt på 3.711,4 mio. kr. ved en skatteprocent på 25,3.

Udskrivningsgrundlaget for overslagsårene 2025, 2026 og 2027 er beregnet på baggrund af de faktiske skatteindtægter i 2021 og fremskrevet med KL's forventede vækst i udskrivningsgrundlaget.

Indtægterne fra indkomstskatten bliver reduceret af det skrå skatteloft, da Holbæk kommunes skatteprocent siden 2007 er øget med 0,67 pct. point og dermed overstiger skattesatsen skatteloftsgrænsen på 25,01 pct. Holbæk kommunes topskattegrundlaget bliver derfor reguleret. I 2024 reduceres indkomstskatten med 4,4 mio. kr. I 2025 reduceres den med 4,6 mio. kr., i 2026 med 4,7 mio. kr. og i 2027 reduceres den med 4,9 mio. kr.

Selskabsskat

I 2024 modtager Holbæk Kommune 56,8 mio. kr. i selskabsskat fra skatteåret 2021.

Generelt om selskabsskat, så tilgår 14,24 pct. kommunerne. Det overordnede princip for den efterfølgende omfordeling af selskabsskattens provenu mellem kommunerne baseres på medarbejdernes lønsummer.

Mere konkret betyder det, at hvis et selskab har drift i andre kommuner, skal den kommunale andel overstige 55.000 kr. (2022 priser), før der fordeles skat til filialkommunen, ellers tilfalder andelen hjemstedskommunen.

Hvis selskabet har drift i flere kommuner, fordeles den kommunale andel, der overstiger 55.000 kr., ud fra lønsummen for driftsenhederne i de enkelte kommuner.

Efter denne forholdsmæssige beregning fordeles kun kommunale andele, der overstiger 8.000 kr. (2022 priser). Hvis beløbet er under 8.000 kr., tilfalder det hjemstedskommunen.

Fordelingsnævnet har nyligt foretaget afgørelser, som betyder, at der nu også kan fordeles efter ejendomsværdier. Det kan/skal ske i rene ejendomsselskaber, som ikke udbetaler løn eller kun en meget lille løn.

Fordelingsnøglen er således summen af ejendomsværdier for de ejendomme, selskabet ejer i de forskellige kommuner – og træder i stedet for lønsum, men med samme bagatelgrænser

Grundskyld

Grundskyld er det, vi kender som "ejendomsskat". Der betales grundskyld af ejendomsvurdering uanset om det drejer sig om en bolig eller erhverv, eller om det er landbrugsjord eller skov. Med indførslen af de nye ejendomsvurderinger og ejendomsskatter fra 2024, så fratrækker der 20 % fra ejendomsvurderingen inden skatterne beregnes. Der er nemlig vedtaget et såkaldt forsigtighedsprincip, der tager højde for den naturlige usikkerhed, der altid vil være, når vi vurderer en ejendom.

I 2024 betales der skat af en foreløbig vurdering, da den endelige vurdering for 2022 endnu ikke er klar. Selvom ejendomsvurderingerne er steget, skal flere boligejere betale en lavere boligskat. Da skatteprocenten sænkes så meget, at 4 ud af 5 boligejere skal betale mindre i boligskat i 2024(landsplan).

Der er for budget 2024 taget udgangspunkt i Indenrigs- og Boligministeriets tekniks beregnet grundværdier, som blev udmeldt i forbindelse med udmeldingen af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag. Grundskylden vil ændre sig når de nye ejendomsvurderinger forelægges for 2024 og Grundskylden i 2024 skal ses som en acantobetaling og vil først blive endelige efterreguleret i 2027, når de endelige ejendomsvurderinger for 2024 forelægges.

Grundskyldspromillen i Holbæk Kommune er henholdsvis 8,1 på øvrige ejendomme og 7,2 på produktionsjord. Det giver sammenlagt et provenu på 292,7 mio. kr.

Der skal desuden nævnes, at der forsat er usikkerhed omkring de nye ejendomsvurderinger og de faktiske konsekvenser for kommunens provenu.

Skatter

	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	----- i mio. kr. -----			
I ALT	-4.069,5	-4.509,5	-4.419,7	-4.609,9
Kommunal indkomstskat	-3.707,0	-4.154,8	-4.074,9	-4.264,6
Selskabsskat	-56,8	-54,1	-53,4	-52,9
Anden skat pålignet visse indkomster	-4,1	-0,2	-0,2	-0,2
Grundskyld	-292,7	-291,3	-282,2	-283,1
Kompensationstilskud vedr. nettotab sfa. ændring i dækningsafgiften*	-9,0	-9,0	-9,0	-9,0

Bemærkning: * Afventer IM for korrekt gruppering

Skatte- og afgiftssatser

Holbæk Kommunes skatte- og afgiftssatser for 2024 fremgår af nedenstående tabel.

Skattesatser

	B 2024
Kommuneskat (i %)	25,300
Grundskyld, øvrige ejendomme (i ‰) ²	8,100
Grundskyld, produktionsjord (i ‰)	7,200
Kirkeskat (i %)	0,960

Konsekvenser afledt af selvbudgettering i 2022 og 2024:*Budget 2022 betydning for indkomstkatten i 2025*

Indkomstkatten i budget 2022 var en acoutoubetaling, som efterfølgende vil blive efterreguleret i forhold til det faktiske udskrivningsgrundlag. Det faktiske udskrivningsgrundlag for 2022 bliver endeligt opgjort i 2024 og differencen mellem det faktiske og det beregnede udskrivningsgrundlag, vil herefter blive efterreguleret i 2025. På baggrund af Økonomisk Redegørelse maj 2023, forventes en positiv efterregulering på indkomstkatten i 2025 på 243,3 mio. kr.

Budget 2024 betydning for indkomstkatten i 2027

Den forventede indkomstskat følger den seneste økonomisk redegørelse og der forventes på nuværende tidspunkt ingen efterregulering fra indkomstkatten i 2027.

Tilskud og udligning

Tilskud og udligning udgør et sammenhængende system, hvor der dels omfordeles penge imellem kommunerne, og dels overføres penge fra staten til kommunerne.

Tilskud

Tilskud er den finansiering, som kommunerne ikke selv står for. Det er penge, som kommer fra staten og som primært fordeles ud fra folketallet.

Udligning

Udligning er en omfordeling af midler mellem alle landets kommuner. Udligningen sker for at udjævne de forskelle i kommunernes økonomiske muligheder, som skyldes forskelle i kommunernes skattegrundlag, alderssammensætning og sociale struktur. Kommunerne udlignes derfor blandt andet på baggrund af borgernes beskatningsgrundlag og udgiftsbehov, selskabsskat, dækningsafgift af offentlige ejendomme mv.

Tilskud og udligning

	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	----- i mio. kr. -----			
I ALT	-1.431,8	-1.489,2	-1.619,4	-1.768,8
Udligning og generelle tilskud	-1.343,8	-1.402,0	-1.532,5	-1.680,3
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	5,4	5,8	6,0	6,3
Kommunale bidrag til regionerne	9,0	9,4	9,8	10,3
Særlige tilskud	-103,2	-103,3	-103,5	-105,9
Refusion af købsmoms	0,8	0,8	0,8	0,8

Konsekvenser afledt af selvbudgettering i 2022 og 2024

Indtægterne fra tilskud og udligning er som tidligere beskrevet foreløbig, når en kommune vælger at selvbudgettere. Tilskud og udligning bliver ligeledes efterreguleret i forhold til de faktiske værdier for:

- udskrivningsgrundlag
- grundværdier
- folketal
- nettodrifts- og anlægsudgifter (landsplan) når disse er gjort op

Selvbudgettering 2022, betydning for tilskud og udligning i 2025

På baggrund af Økonomisk Redegørelse maj 2023, er det foreløbige skøn en negativ efterregulering på tilskud og udligning i 2025 på 1 mio. kr.

Den samlede budgetlagte efterregulering ved selvbudgettering i 2025 er 244,4 mio. kr. (243,4+1,0), herudover blev der udbetalt 22,1 mio. kr. i aconto i 2022, så den samlede gevinst forventes at blive 266,5 mio. kr. ((244,4+22,1).

Den forventede gevinst er fortsat usikker, fx ændrede den forventede gevinst ved selvbudgettering for 2022 med 64 mio. kr. (266,5-202,3) til Økonomisk Redegørelse august 2023 fra Økonomisk Redegørelse maj 2023. Den endelige gevinst for selvbudgetteringen i 2022, vil først være opgjort for budget 2025.

Selvbudgettering 2024, betydning for tilskud og udligning i 2025

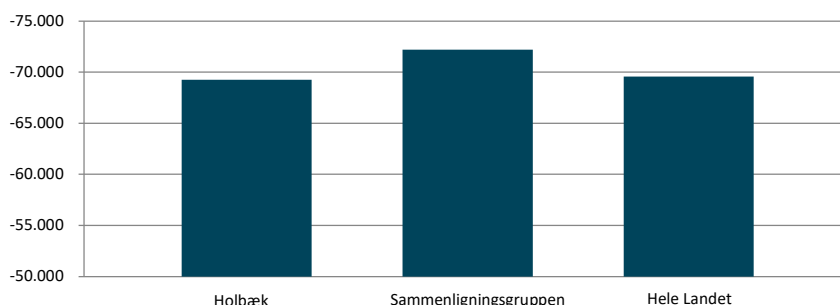
I budget 2024 lægges udligningsparametrene fast, når statsgarantien foreligger. Det forventes, at når den endelige opgørelse af beskatningsgrundlaget foreligger for 2024, vil dette medføre en positiv efterregulering på 42,9 mio. kr. i 2027 for Holbæk Kommune.

I lighed med usikkerhederne omkring størrelsen af selvbudgetteringsgevinsten for 2022, er det samme gældende for 2024. Der skal her nævnes, at 72 kommuner har valgt at selvbudgettere i 2024, hvilket svarer til 92 pct. af landets samlede folketal. Gevinsten fra alle selvbudgetteringskommunerne i 2024, vil blive reduceret 1:1 i bloktilskuddet i 2027. Kommunen skal dermed klare sig bedre end landsgennemsnittet for at opnå en gevinst ved selvbudgettering i 2024. Modsat vil et tab for selvbudgetteringskommunerne i 2024 øge bloktilskuddet i 2027 og dermed minimere tabet for alle kommuner.

Sammenligning af indtægter

Nedenfor ses en sammenligning af Holbæk Kommunes samlede indtægter pr. indbygger fra skatter, tilskud og udligning med landsgennemsnittet og sammenligningskommunerne for 2022.

Sammenligning af indtægter pr. indbygger, 2022

Kilde: www.statistikbanken.dk/REGK31 & FOLK1A

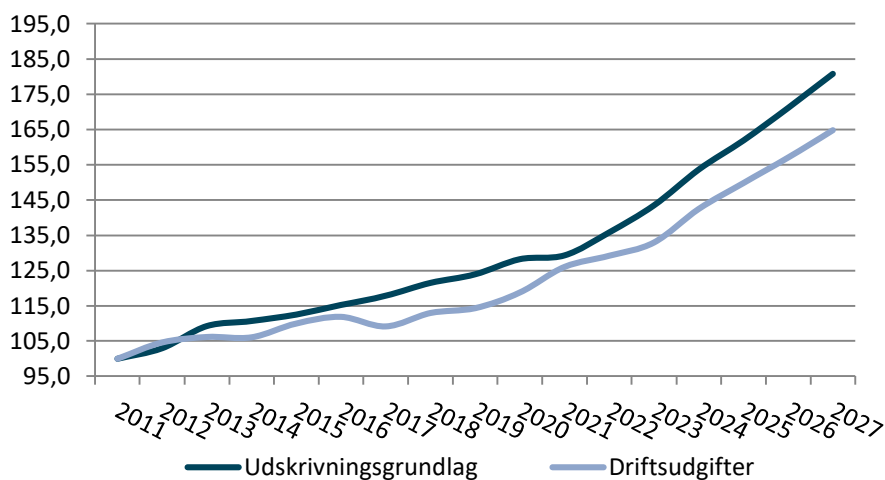
Holbæk Kommune har samlet set indtægter for 69.258 kr. pr. indbygger, mens gennemsnittet på landsplan er 69.553 kr. pr. indbygger. Dermed er de samlede indtægter pr. indbygger i Holbæk Kommune 296 kr. lavere end landsgennemsnittet. Kommunens indtægter pr. borger er også lavere end sammenligningskommunerne, når alle indtægter medtages.

Fremtidens fundament for indtægterne

Nedenstående figur viser udviklingen i udskrivningsgrundlag og driftsudgifter fra 2011 til 2027.

I perioden 2011-2012 steg driftsudgifterne mere end udskrivningsgrundlaget. I 2013-2014 reducerede kommunen væksten i driftsudgifterne, så de matchede væksten i udskrivningsgrundlaget. I 2015 og 2016 blev væksten i driftsudgifterne igen højere end væksten i udskrivningsgrundlaget. På figuren kan det aflæses ved at kurverne nærmer sig hinanden.

Udviklingen i udskrivningsgrundlag og driftsudgifter, løbende priser (indeks 2011=100)

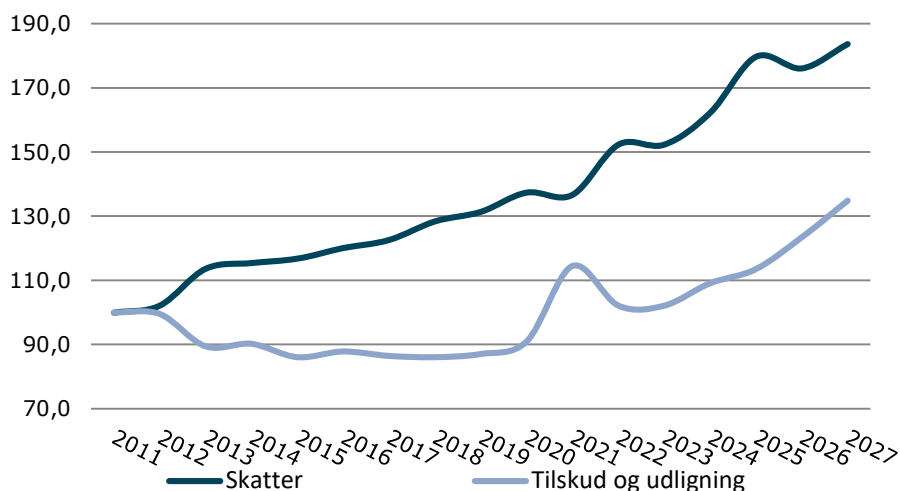
Kilde: Holbæk Kommune

Ved budget 2017 vendte udviklingen, hvor driftsudgifterne faldt og udskrivningsgrundlaget steg. Denne udvikling skyldtes dels, at Holbæk Kommune havde en befolkningstilvækst, der bidrog til at øge udskrivningsgrundlaget, og dels arbejdede kommunen på at reducere driftsudgifterne gennem omstillinger, besparelser og budgetreduktioner. Fra 2018 og frem til 2021 er forholdet mellem driftsudgifterne og udskrivningsgrundlaget indsnævret, hvilket skyldes en stigning i serviceudgifterne. I 2022 ses en større stigning i udskrivningsgrundlaget, hvilket skyldes øgede økonomisk aktivitet efter Corona, samt en større tilflytning af borgere til kommunen. Der er fortsat en øget økonomisk aktivitet og befolkningstilvækst for budget 2024-2027, hvilket bevirker at både udskrivningsgrundlaget og driftsudgifterne stiger mere end de tidligere år.

Figuren nedenfor viser forholdet mellem skatteindtægter og indtægter fra tilskud og udligning i perioden 2011-2027. Fra 2011 og frem til 2020 har skatteindtægterne været stigende. Fra 2020 til 2021 ses et fald, som følge af forventede faldende aktiviteter fra Corona (se ligeledes figuren ovenfor). Der ses igen en stigning i 2022, som følge af den øgede økonomisk vækst og som de i de økonomiske prognoser ikke kunne forudsige da pandemien ramte. De forventede skatteindtægter i 2024 og overslagsårene følger den generelle trend i skatteindtægterne, dog med en top i 2025 grundet den forventede efterregulering fra selvbudgettering i 2022.

Indtægterne fra tilskud og udligning er faldet fra 2011 til 2020. Fra 2020 til 2021 stiger tilskud og udligning meget kraftigt, hvilket skyldes den nye udligningsreform. Fra 2022 og frem forventes en pæn stigning i tilskud og udligning. Der skal bemærkes, at den forventede gevinst fra selvbudgettering efterreguleres i hhv. 2025 og 2027. Kommunes skatteindtægter er dermed fortsat den primære finansieringskilde til kommunens udgifter.

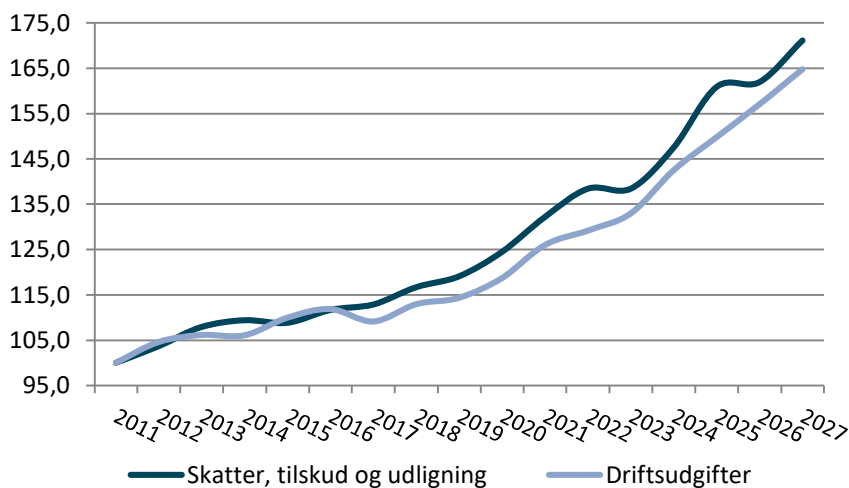
Udviklingen i skatter, tilskud og udligning, løbende priser (indeks 2011=100)

Kilde: Holbæk Kommune

Figuren nedenfor viser, at kommunens samlede indtægter og driftsudgifter som har flere større udsving i perioden fra 2011 til 2027.

Udviklingen i skatter, tilskud og udligning og driftsudgifter, løbende priser (indeks 2011=100)

Kilde: Holbæk Kommune

Generelt kan der siges om kommunens samlede udgifts- og indtægtsudvikling, at perioder hvor kommunens driftsudgifter er vokset mere end indtægterne efterfølges af perioder, hvor væksten i driftsudgifterne bremses. For budget 2024-2027 stiger driftsudgifter og indtægter med omtrent samme tendens. Dog ses en stigning i skatter, tilskud og udligning i 2025 og 2027, fordi det forventede merprovenu fra selvbudgettering i hhv. 2022 og 2024 kommer til udbetaling. Udgifterne og indtægterne kommer tættere på hinanden, når deres ses bort fra efterreguleringsgevinsterne.

Driftsudgifter

Driftsudgifter er udgifter til drift af kommunens institutioner, som servicerer borgere og virksomheder. Det er også udgifter til forsørgelse af kommunens borgere og til medfinansiering af sygehuse. Tabellen nedenfor viser, hvordan driftsudgifterne er fordelt på disse tre typer af udgifter i regnskab 2022, budget 2023 og budget 2024-2027.

	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	----- i mio. kr. -----					
	lb priser	lb priser	2024 pl	2024 pl	2024 pl	2024 pl
Serviceudgifter	3.318,4	3.375,0	3.603,8	3.625,8	3.645,0	3.665,1
Økonomiudvalget	446,3	509,0	529,3	532,6	532,1	532,8
Udvalget for Børn og Skole	1.010,4	1.010,8	1.089,0	1.093,2	1.097,7	1.101,6
Udvalget for Ældre og Sundhed	688,0	696,9	749,1	763,8	777,4	792,8
Udvalget for Klima, Miljø og Natur	37,0	42,2	43,9	43,9	44,0	44,0
Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv	39,5	43,5	42,6	42,6	42,3	42,3
Udvalget for Kultur og Fritid	141,4	145,9	146,1	146,5	146,5	146,7
Socialudvalget	734,5	715,7	771,8	771,6	772,5	772,6
Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling	221,3	211,0	232,0	231,7	232,4	232,2
Forsørgelsesudgifter	1.145,6	1.186,9	1.298,2	1.310,2	1.310,2	1.310,2
Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv	1.123,8	1.165,6	1.279,4	1.288,2	1.288,2	1.288,3
Socialudvalget	21,0	20,8	18,3	21,5	21,5	21,5
Andet ikke service	246,2	262,8	268,0	266,9	266,7	266,6
Udvalget for Ældre og Sundhed	304,6	312,2	323,8	323,8	323,8	323,8
Socialudvalget	-49,0	-36,3	-43,7	-44,8	-45,1	-45,1
Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling	-9,3	-13,1	-12,1	-12,1	-12,1	-12,1
Driftsudgifter i alt	4.710,2	4.824,8	5.170,1	5.202,9	5.221,9	5.242,0

Note: eventuelle differencer kan skyldes afrunding
 2022pl og 2023pl er løbende priser, 2024pl er faste priser på 2024 niveau

Forudsætninger

Når arbejdet med budgettet for det nye år begynder, er der fokus på en række faktorer, som sikrer, at næste års budget bliver dannet på baggrund af de bedst mulige skøn. Faktorerne er:

- Ændringer i priser og mængder
- Udvikling i borgernes aldersmæssige sammensætning
- Ny lovgivning
- Politiske beslutninger
- Pris- og lønfremskrivning (jf. næste kapitel)

Ændringer i priser og mængder

Budgettet er de fleste steder bygget op omkring pris x mængde. Budgettet varierer dermed som udgangspunkt i forhold til hvor mange, der deltager i aktiviteten, og hvor meget kommunen skal betale for aktiviteten.

Når pris x mængde skal beregnes, foregår der et omfattende arbejde med at kortlægge antallet af ydelser og beregne gennemsnitspriser. På nogle områder – skoler, daginstitutioner og ældreområdet – bruges kommunens befolkningsprognose til at fastsætte mængden.

Hvis mængderne er uafhængige af befolkningsudviklingen, reduceres en given vækst i budgettet af forbrugsreducerende løsninger, så budgetrammerne ikke overskrides. Det sker også, hvis priserne stiger.

Udvikling i borgernes aldersmæssige sammensætning - befolkningsprognose

Befolkningsprognosen viser, hvordan kommunen forventer, at befolkningen udvikler sig fordelt på alder og antal.

Antallet af borgere i kommunen har været stigende siden 2021 og forventes ligeledes at stige i budgetperioden. Der ses en relativ stor stigning i andelen af +69-årige – andelen af borgere over 69 år stiger fra 17,9 pct. i 2021 til 19,5 pct. i 2027. Det bemærkes desuden, at gruppen af 26-40-årige også forventes at udgøre en større andel af befolkningen, mens de øvrige grupper forventes at falde eller forblive uændret.

Befolkningsudviklingen

Alder	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
I ALT (antal pers.)	71.924	72.819	73.444	73.969	74.587	75.088	75.807
0-17	19,0%	18,8%	18,9%	18,7%	18,5%	18,4%	18,3%
18-25	8,8%	8,7%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
26-40	15,8%	16,1%	16,4%	16,6%	16,6%	16,7%	16,8%
41-64	33,6%	33,3%	32,9%	32,5%	32,3%	32,1%	31,8%
65-68	4,9%	4,8%	4,9%	5,0%	5,1%	5,1%	5,2%
69+	17,9%	18,2%	18,3%	18,6%	18,9%	19,2%	19,5%

Kilde: Kommunens egen befolkningsprognose.

Ny lovgivning

Lovgivningen er det fundament kommunen arbejder ud fra og som angiver retningslinjerne for, hvad kommunen må og hvad kommunen skal. Implikationer af ny lovgivning er indarbejdet i budgettet på de områder, hvor ny lovgivning påvirker udgifterne.

Politiske beslutninger

Kommunalbestyrelsen beslutter, hvordan ressourcerne prioriteres indenfor lovgivningens rammer.

Kommunalbestyrelsen fastsætter således serviceniveauer og aktiviteter. For eksempel, om der skal være flere dansktimer i folkeskolen, eller hvor mange timers hjemmehjælp de ældre skal have.

I forbindelse med vedtagelsen af budgettet har kommunalbestyrelsens partier mulighed for at fremsætte ændringsforslag og påvirke budgettet på den måde.

Renter

Holbæk Kommune har udgifter til renter, fordi anlægsudgifter igennem tiden er finansieret via lånoptagelse. Derudover har kommunen renteindtægter, som hovedsageligt stammer fra indestående i pengeinstitut.

Renter

Mio. kr.	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	----- i mio. kr. -----			
Renteudgifter	21,1	19,1	17,1	16,9
Renteindtægter	-12,3	-12,9	-12,6	-13,4
Renter i alt	8,8	6,1	4,5	3,5

Anlægsudgifter

Udgifter til anlæg er investering i nybyggeri og renoveringsarbejde. Det kan f.eks. være opførelse af en ny institution, renovering af en eksisterende bygning, køb af en færge eller renovering af en bro.

Det fremgår af nedenstående tabel, at der afsat 240 mio. kr. i 2024 og 260 mio. kr. hvert af årene 2025-2027.

Holbæk Kommunens økonomiske politik, som forudsætter 200 mio. kr. årligt til skattefinansieret anlæg, er dermed opfyldt.

Anlægsudgifter fordelt på udvalgsområde

Mio. kr.	B2024	BO2025	BO2026	BO2027	Total
Økonomiudvalget	-18,0	2,0	2,0	2,0	-12,0
Projektkomkostninger til opstart af anlæg	2,0	2,0	2,0	2,0	8,0
Rammereduktion grundet forventede forskydninger, der erfaringsmæssigt sker i løbet af et budgetår	-20,0				-20,0
Udvalget for Børn og Skole	113,3	95,4	118,0	164,1	490,8
Børnehus i Holbæk by	24,9	26,5			51,4
Midlertidig kapacitet til dagtilbud			1,0		1,0
Nye børnehuse og skoler	55,3	12,2	14,3		81,8
Skoler - tilpasning af indretning	6,0	6,0	8,0		20,0
Vedligeholdelse af legepladser	1,1	1,1	1,1	1,1	4,4
Yderligere Børnehus	1,0	24,0	25,0		50,0
Kapacitetstilpasning dagtilbud	6,5	8,6			15,1
Kapacitetstilpasning Ladegårdsskolen (takstfinansieret)	7,5				7,5
Bjergmarksskolen, renovering og kapacitetstilpasning	10,0	14,0	14,0	14,0	52,0
Ny folkeskole Holbæk Vest	1,0	3,0	54,6	149,0	207,6
Udvalget for Ældre og Sundhed	15,5	21,5			37,0
Plejecenter i Holbæk by	15,5	21,5			37,0
Udvalget for Klima, Miljø og Natur		1,0	1,0	0,5	2,5
Pulje til bæredygtighed		1,0	1,0	0,5	2,5
Holbæk havn - rent vand etape	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling	95,7	113,8	125,3	86,9	421,7

Mio. kr.	B2024	BO2025	BO2026	BO2027	Total
Asfalt rammeaftale	22,7	22,7	22,7	22,7	90,8
Broer og bygningsværker	2,5	7,0	13,0		22,5
Cykelsti Smidstrup - Stestrup			1,5		1,5
Cykelsti Søstrup/Megacentret 2. etape		10,0			10,0
Energirenovering	7,5	7,5	7,5	7,5	30,0
Lade-infrastruktur til elbiler	4,0	4,0	2,0		10,0
Pulje til byfornyelse	0,5	0,5	1,0	0,5	2,5
Renovering af bygninger m.m.	39,0	40,0	50,0	40,0	169,0
Trafiksikkerhedsforanstaltninger (Nye tiltag)	0,5		8,4		8,9
Trafiksikkerhedsforanstaltninger (Trafiksikkerhedsplan)		5,9			5,9
Trængsel (bl.a. mobilitet ved Stenhusvej og Harmskrydset)	2,0	2,5	1,0		5,5
Udvikling af byrummene i Tølløse og Jyderup			1,0		1,0
Veje, fortove og stier	10,0	10,0	12,5	12,5	45,0
Pulje til vejbelysning	1,5	1,5	1,5	1,5	6,0
Udrulning af affaldssortering på kommunale ejendomme	1,5				1,5
Kortlægning og renovering af dræn	2,0	2,0	2,0	2,0	8,0
Færgefarten Orø-Holbæk, dokning	1,0	0,2	0,2	0,2	1,6
Sti til bløde trafikanter fra boligområde mellem Ringvejen og Holløsevej	1,0				1,0
Videreudvikling af legeplads i Østre Anlæg			1,0		1,0
Socialudvalget	26,0	20,0			46,0
Tandklinikker i Holbæk by	26,0	20,0			46,0
Udvalget for Kultur og Fritid	7,5	6,3	13,7	6,5	34,0
Brorfelde	0,5	1,0	1,5	1,0	4,0
Havneudvikling	1,0				1,0
Holbæk museumsbygning	0,5	0,5	0,5	0,5	2,0
Implementering af ny kulturpolitik	2,0	0,3	2,2	1,5	6,0
Medfinansiering af kultur og idrætsfaciliteter	3,5	3,5	3,5	3,5	14,0
Medfinansiering af kunstgræsbane i Jyderup			5,0		5,0
Prospekt for hal i Regstrup		1,0	1,0		2,0
I alt	240,0	260,0	260,0	260,0	1.020,0

Pris- og lønfremskrivning (PL)

Pris- og lønfremskrivning er et skøn over udviklingen i priser og lønninger. Stigning i priser og lønninger adskilles fra resten af budgettet, som følge af et ønske om at kunne identificere, om en given stigning i udgifterne skyldes ændringer i mængde og kvalitet, eller om stigningen blot er et udtryk for generelle pris- og lønændringer.

KL (Kommunernes Landsforening) skønner over vækst i priser og lønninger på forskellige områder. Tabellen nedenfor viser, hvad budget 2024 er fremskrevet med på udvalgte arter. Prisfremskrivningen kan fx sammenholdes med pris og løn fremskrivningen, som fremgår af budgetbemærkningerne for 2023 for at se hvilke områder, som er korrigeret op og ned.

Der er i budget 2024 foretaget en PL-korrektion med afsæt i budget 2023. Den fremgår af direktionens anbefaling på hvert udvalgs tabel 2. Årsagen til korrektionen er de vedtagne besparelser i KB den 26. april

2023, som sikrede at budget 2023 kom i balance. Besparelserne skabte både balance for den manglende PL-kompensation for 2022, men også for den efterfølgende midtvejsregulering af pris- og lønkomensationen for 2023 i juni 2023 – sidstnævnte var ikke forventet på tidspunktet besparelserne blev vedtaget.

Pris- og lønfremskrivning

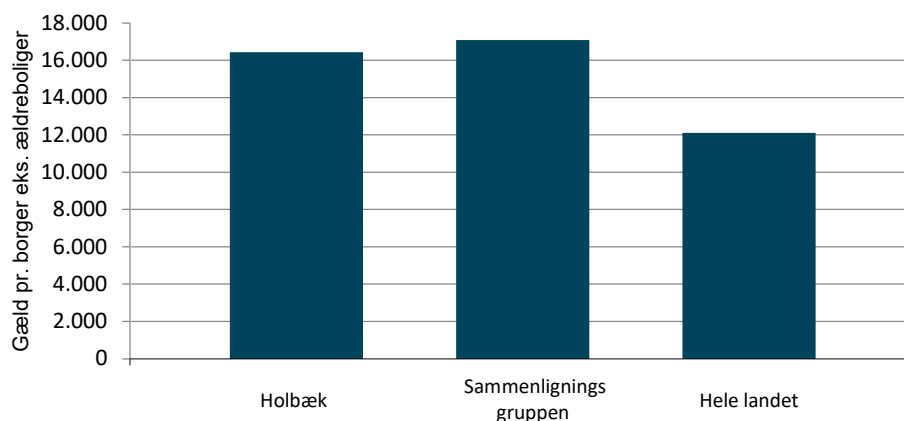
I pct.	2021 – 2022*	2022 – 2023	2023 – 2024
Løn	2,18	2,59	4,07
Brændstof	13,61	-3,99	0,17
Øvrige varer og anskaffelser	4,85	6,55	2,63
Entreprenør og håndværkerydelser	4,00	3,20	2,80
Øvrige tjenesteydelser	4,47	4,72	5,10
Pris- og lønskøn samlet	3,00	3,10	4,10

Kilde: KL; Bemærkning: *) Forudsat i økonomi -aftalen for 2023

Finansiering

Finansiering opdeles i optagelse af lån, afdrag på lån og finansforskydninger. Nedenstående figur sammenligner Holbæk Kommunes langfristede gæld pr. borger med sammenligningskommunerne og gennemsnittet på landsplan. I Holbæk Kommune er den gennemsnitlige gæld 16.438 kr. pr. indbygger, hvilket er 4 pct. lavere end gælden i sammenligningskommunerne, men 36 pct. højere end gennemsnittet på landsplan.

Sammenligning af langfristet gæld pr. indbygger. ultimo 2022

Kilde: www.statistikbanken.dk/REGK4 & FOLK1A

Note: Gælden er eksklusiv "Langfristet gæld vedr. ældreboliger", men inkl. Gæld "vedrørende finansielt leasede aktiver" & "Lønmodtagernes Feriemidler"

Optagelse af lån og afdrag på lån

Som hovedregel kan kommunerne kun optage lån med tilladelse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Der er dog visse undtagelser, for eksempel hvis kommunen låner til energibesparende foranstaltninger.

Når kommunen har optaget lån, nedbringes gælden igen ved løbende afdrag. Nedenstående tabel viser hvilke lån kommunen forventer at optage i budgetperioden. I 2024 er det forudsat at optage lån på 7,5 mio. kr. til energibesparende foranstaltninger.

Optagelse af lån

	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	----- i mio. kr. -----			
Energibesparende foranstaltninger	7,5	7,5	7,5	7,5
Lånoptagelse i alt	7,5	7,5	7,5	7,5

Tabellen herunder viser de afdrag kommunen betaler i budgetperioden, eksklusiv afdrag på lån, der vedrører ældreboliger, finansielle leasingudgifter og lønmodtagernes feriemidler.

Afdrag på lån ekskl. afdrag på lån vedr. ældreboliger, finansielle leasingudgifter og Lønmodtagernes Feriemidler

	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	----- i mio. kr. -----			
Afdrag	68,8	69,1	208,2	72,5

I tabellen nedenfor er gældsbegrebet udfoldet yderligere i forhold til de foregående tabeller, til også at inkludere Holbæk kommunes gældsforpligtigelser til finansielle leasingudgifter (primært sportsbyen) og Lønmodtagernes feriemidler – gældsposter som enten betales som del af kommunens serviceudgifter eller på anden måde kan påvirke likviditeten.

Tabellen skal læses således, at der pr. 1. januar 2023 var en gæld i Holbæk Kommune på 1.196,9 mio. kr. (ekskl. Ældreboliger). Lånoptaget i 2023 var på 31,6 mio. kr. og de forventede afdrag i 2023 var på 91,5 mio. kr. Dermed er den forventede gæld pr. 31.12.2023 på 1.137,0 mio. kr. I 2024 forventes lånoptaget at udgøre 32,0 mio. kr., og afdragene 80,9 mio. kr. Dermed forventes den samlede langfristede gæld pr. 31.12.2024 at være 1.088,1 mio. kr.

Der bemærkes, at der i 2026 forventes et afdrag på 219,9 mio. kr., hvilket skyldes et ekstraordinært afdrag på 138,3 mio. kr., idet Holbæk Kommune overdrager alle de lån, som er optaget til finansiering af den midlertidige indefrysning af ejendomsskat, til staten.

Med de nuværende forventninger til lån og afdrag, vil gælden blive nedbragt med samlet set 400,0 mio. kr. for budgetperioden 2024-2027.

Langfristet gæld ekskl. gæld til ældreboliger, finansielle leasingsudgifter og lønmodtagernes feriemidler

	2023	2024	2025	2026	2027
	----I mio. kr. ----				
Gæld primo	1.196,9	1.137,0	1.088,1	1.017,7	808,8
Afdrag	-91,5	-80,9	-81,4	-219,9	-83,5
Lånoptag	31,6	32,0	11,0	10,9	10,9
Gæld ultimo	1.137,0	1.088,1	1.017,7	808,8	736,1

Finansforskydninger

Finansforskydninger er ændringer i vores midlertidige mellemværende – tilgodehavender, udestående/kortfristet gæld med private og offentlige institutioner; både det mellemværende kommunen har med andre, men også det mellemværende andre har med kommunen. Derudover indgår også forventning om indskud i Landsbyggefonden i finansforskydningerne.

Nedenstående tabel viser de budgetlagte midler til Landsbyggefonden i perioden 2024-2027, svarende til de allerede vedtagne aktiviteter på området.

Indskud i Landsbyggefonden

	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	-----i mio. kr.-----			
Indskud i Landsbyggefonden	8,0	15,2	8,0	8,0

Kassebeholdning

Kassebeholdningen er de penge, Holbæk Kommune har liggende i kassen. Ændring af kassebeholdningen er udtryk for de samlede udgifter og indtægters påvirkning af kassen – dog under hensyntagen til evt. periodeforskydninger, som vil fremgå under finansforskydninger.

Budgetteret resultat

	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	----- mio. kr. -----			
Budgetteret resultat i alt	14,4	-185,0	38,0	-13,6

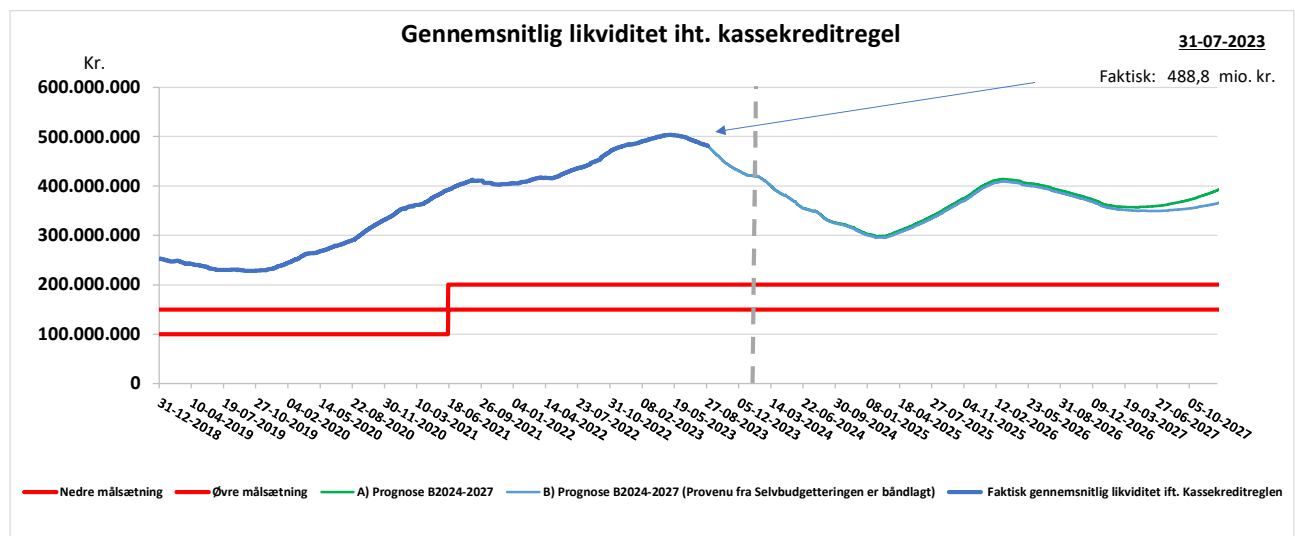
Note: + er styrkelse af kassebeholdning, - er forbrug af kassebeholdning

Hen over året falder udgifter og indtægter på forskellige tidspunkter. Den generelle bevægelse er dog, at kommunens skatter og tilskud falder den første i måneden og lønudbetalingerne falder den sidste hverdag i måneden. Der er altså ganske store udsving i kommunens kassebeholdning i såvel positiv som i negativ retning hver måned. Der må gerne være udsving i kommunens kassebeholdning på de enkelte dage, men kommunens gennemsnitlige likviditet skal være positiv over de seneste 365 dage. Sker det ikke, sættes kommunen populært sagt under administration af staten.

Det fremgår af nedenstående figur, at likviditeten topper med ca. 503,8 mio. kr. medio 2023 og herefter falder til ca. 295,3 mio. kr. frem mod medio 2025. Likviditeten falder i takt med, at anlægsprojekterne forventes færdiggjort, men også med Holbæk Kommunes udlæg i forbindelse med udtagning af lavbundsjerne frem til den forventede tilbagebetaling fra staten i 2027.

I 2025 og 2027 forventes en positiv efterregulering fra selvbudgettering i årene 2022 og 2024 at blive udbetalt, hvilket vil styrke likviditeten.

For at sikre at Holbæk Kommune har en sund økonomi, har Kommunalbestyrelsen besluttet, at kassebeholdningen i gennemsnit over de seneste 365 dage, skal være på 2.000-3.000 kr. pr. borger, svarende til 150-200 mio. kr. Det fremgår af nedenstående figur, at Holbæk Kommunes økonomiske politik for 365 dages-likviditeten er opfyldt, da den gennemsnitlige likviditet ligger over 150-200 mio. kr. for hele budgetperioden.

Økonomiudvalget

Økonomiudvalget omfatter udgifter til kommunalbestyrelsen samt til kommunens administration.

Politisk organisation

Omfatter udgifter til aflønning af og mødeudgifter til kommunalbestyrelsens medlemmer, tilskud til politiske partier, udgifter til kommissioner, råd og nævn samt udgifter til afholdelse af valg.

Administration

Omfatter udgifter til administrationsbygninger, administrativt personale såvel i forhold til borgerrettede aktiviteter som den administrative drift af kommunen, samt fællesudgifter til for eksempel IT. Hertil kommer forskellige puljer til specifikke formål; barsel, tjenestemandspensioner og trepartsmidler.

Tabel 1 Budget fordelt på politikområder

Politikområder	R2022	B2023	B2024	BO2025	BO2026	BO2027
	----- i 2024-priser, mio. kr. -----					
Politisk organisation	15,1	14,6	13,7	13,7	14,1	14,1
Administration	462,3	517,4	515,6	519,0	518,0	518,7
I alt	477,4	532,0	529,3	532,6	532,1	532,8
Puljer til fordeling på andre udvalg	0,0	32,6	44,0	48,0	46,8	47,4
I alt Økonomiudvalget - fratrukket puljer	477,4	499,4	485,3	484,6	485,3	485,4

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Udviklingen i budgettet på politikområderne på Økonomiudvalget fremgår af tabel 1.

Der foretages en række ændringer og tilpasninger på politikområdet Administration, hvoraf nogle øger mens andre reducerer budgettet hen over årene.

Det spring, som ses mellem regnskab 2022 og budget 2023, skyldes primært, at puljer, som er en del af det oprindelige budget, i løbet af året bliver omplaceret til andre udvalg. Det er blandt andet barselpuljen og bufferpuljen til imødegåelse af merudgifter. Desuden er der i 2022 bogført ekstraordinære indtægter vedrørende tidligere år. Det drejer sig om momsindtægter og indtægter vedrørende Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, som bidrager til et lavere nettoforbrug i 2022.

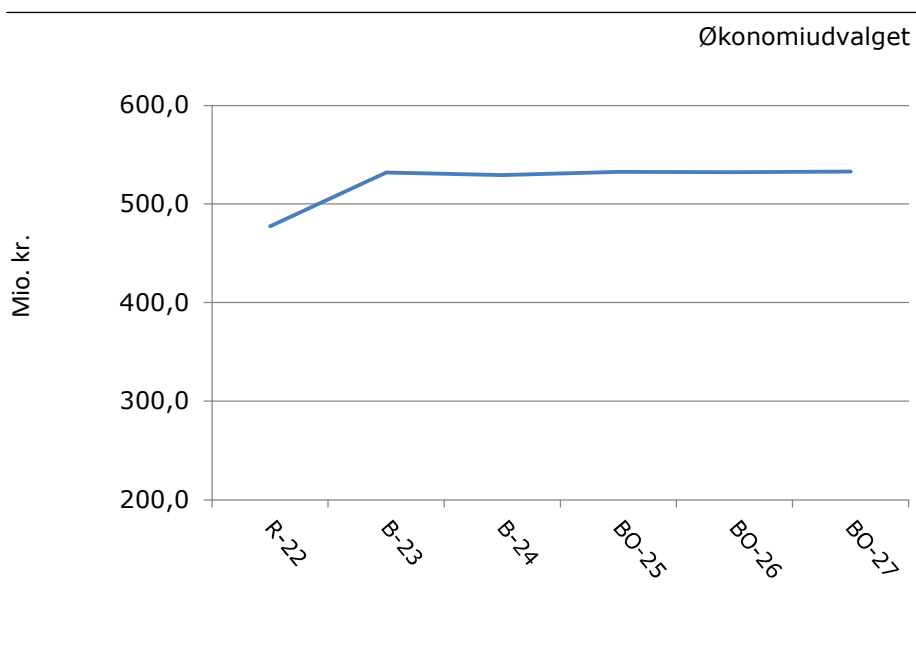
Der er indarbejdet besparelser og effektiviseringer på såvel lønninger som øvrig drift i administrationen. Det er skyldes både omprioriteringssagen fra marts 2023 og Balance- og Råderumsstrategien.

Som en del af omprioriteringssagen blev der budgetomplaceret 10,4 mio. kr. fra Økonomiudvalget (bufferpuljen til imødegåelse af merudgifter) til Socialområdet på grund af prisstigninger på området. I et forsøg på at modgå fremtidige hårde økonomiske opbremsninger tilføres bufferpuljen i budget 2024-2027 15 mio. kr., så puljen fra 2024 er på 22 mio. kr.

Ny lovgivning gældende fra 2024 har sænket Økonomiudvalgets budget med ca. 5 mio. kr. i 2024 og frem.

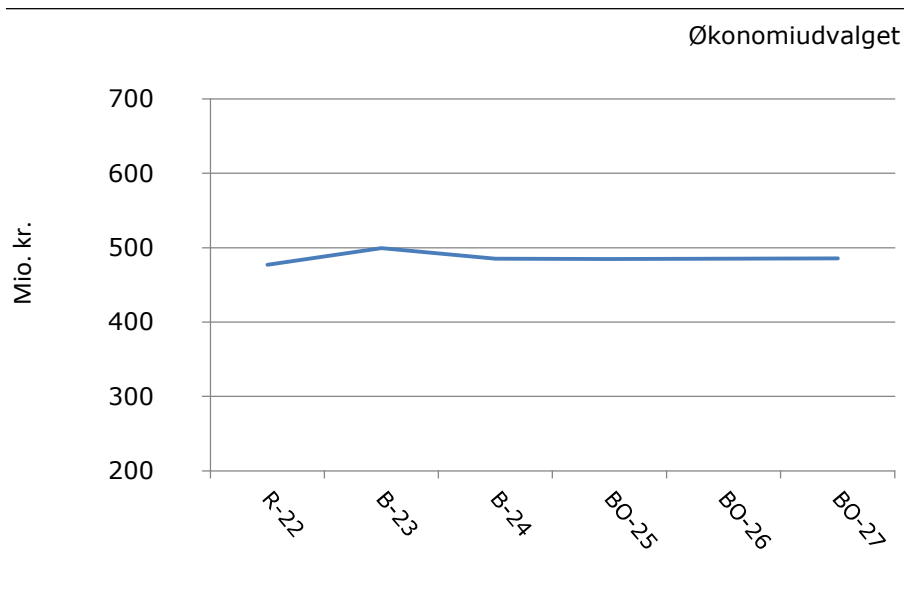
Udsving på politikområde Politisk Organisation skyldes primært antal valg samt besparelser som følge af omprioriteringssagen 2023.

Figur 1a og 1b viser udviklingen i budgettet på Økonomiudvalget. Figur 1a viser budgettet inklusive puljer samt løn- og barselsmidler, som typisk fordeles fra politikområde Administration til alle øvrige områder i løbet af året. Der vil derfor altid være en stigning fra et års regnskab til det følgende års budget. Figur 1b er rensset for puljerne.

Figur 1a Budget (2024-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk Kommune

Når ovenstående figurer renses for disse puljer ser udviklingen anderledes ud, jf. figur 1b.

Figur 1b Budget, netto (2024-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk Kommune

Dannelse af budgettet

Tabel 2 viser, hvordan budget 2024-2027 er blevet dannet. Fra budgetrammen, som blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen i marts over de tekniske ændringer, så som nye priser, mængder og lovgivning til

de politiske ændringsforslag, som lægges ind i forbindelse med Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budgettet, som finder sted i oktober.

Som udgangspunkt må rammeudmeldingen ikke overskrides. Undtaget herfra er ændringer som følge af:

- Omplaceringer mellem udvalg, som ikke påvirker kommunens samlede økonomi
- Lovændringer
- Udvikling i antallet af ældre, skolebørn og småbørn
- Pris- og lønfremskrivning
- Politiske beslutninger
- Tilvalg fra direktionens anbefaling
- Politisk budgetaftale fra 2. behandlingen
- Andre politiske beslutninger

De ovenfor nævnte ændringer kan øge eller reducere det endelige budget 2024.

Tabel 2 Dannelse af budget

		B2024	BO2025	BO2026	BO2027
		----- i 2024-priser, mio. kr. -----			
1	Rammeudmelding 2024	515,1	518,7	517,8	517,8
2	Dannelse af budget	0,5	0,5	0,5	0,5
<i>2a</i>	<i>Serviceudgifter</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>
	<u>Administration</u>	<u>0,5</u>	<u>0,5</u>	<u>0,5</u>	<u>0,5</u>
	Drift og vedligehold af National Standard for Identiteters Sikringsniveauer (NSIS)	0,5	0,5	0,5	0,5
3	Bespareser og Effektiviseringer	-5,45	-5,45	-5,45	-5,45
	<u>Administration</u>	<u>-5,45</u>	<u>-5,45</u>	<u>-5,45</u>	<u>-5,45</u>
	TVÆR-03 Optimering af betalingsproces for e-handelsfakturaer	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
	ORGS-01 Optimering af betalingshåndtering, udbetaling og fakturering	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	ORGS-02 Ny tele- og dataaftale samt optimering af abonnemeter	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
	ORGS-03 Besparelse på kontingent til Fælles Ledelses og Informationssystem (FLIS)	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	OKON-01 Mindre administrationsbidrag til Udbetaling Danmark	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	AHLI-21 Reduktion i fagsekretariat på Ældre- og Sundhedsområdet	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	AUBO-01 Optimering af arbejdsgange vedr. indhentning af lægeerklæringer	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
	AUBO-02 Optimering af bestilling hos eksterne leverandører	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
	VBAF-08 Effektivisering af aktindsigt ved åbning af teknisk arkiv	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	SIOU-EF3 Genforhandling af indkøbsaftaler (der ikke er borgerrettede) på tværs af tilbud på socialområdet	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	Profil fra tidligere års effektiviseringer og fra B 2023	-3,1	-3,1	-3,1	-3,1
	Profiler fra B24		-0,1	-0,1	-0,1
4=2a+3	Bidrag til KB's Balance- og Råderum	-5,12	-5,12	-5,12	-5,12

		B2024	BO2025	BO2026	BO2027
5	Investeringer vedr. effektiviseringer	0,7	0,0	0,0	0,0
	SIOU-EF3 Genforhandling af indkøbsaftaler (der ikke er borgerrettede) på tværs af tilbud på socialområdet	0,2			
	AUBO-02 Optimering af bestilling hos eksterne leverandører	0,1			
	VBAF-08 Effektivisering af aktindsigt ved åbning af teknisk arkiv	0,4			
5a	Opgørelse af Kommunalbestyrelsens balance- og råderumspulje, som er placeret i Økonomiudvalget	4,8	4,7	4,8	5,5
6=1+2+3+5+5a	Budgettramme efter bidrag til KB's Balance- og Råderum	515,5	518,2	517,5	518,2
9	Lovgivning	-5,2	-5,0	-4,8	-4,7
	<u>Administration</u>	<u>-5,2</u>	<u>-5,0</u>	<u>-4,8</u>	<u>-4,7</u>
	Delaftaler om besparelser på beskæftigelsesområdet	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
	Nye proceskrav jf. Barnets Lov	0,8	0,9	1,2	1,3
	Regulering af bloktilskud vedr. Det Fælleskommunale Ejendomsstamregister (ESR)	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
	Jobrettet indsats til unge, forenkling af krav til vejledning, forenklet kontaktførelse m.v.	-2,1	-2,0	-2,0	-2,0
10	Omplacering til/fra andre udvalg	-4,8	-4,8	-4,8	-4,8
	<u>Administration</u>	<u>-4,8</u>	<u>-4,8</u>	<u>-4,8</u>	<u>-4,8</u>
	Samling af digitaliseringspulje under politikområde administration jf. budgetrevision 1 2023.	3,3	3,3	3,3	3,3
	Flytning af Nexus budget, som ikke blev flyttet under oprettelsen af Social Indsats Og Udvikling, jf. budgetrevision 1 2023.	0,2	0,2	0,2	0,2
	Udmøntning af pulje fra budget 2023 vedr. lønstigning OK21.	0,0	0,0	0,0	0,0
	Udmøntning af rekrutteringspulje i forbindelse med OK21 fra budget 2023.	0,0	0,0	0,0	0,0
	Budget vedr. tjenestemandspension til tidligere leder af UngHolbæk flyttes tilbage til oprindelige politikområde jf. budgetrevision 2 2023.	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	Budgettilpasning vedrørende tolkebistand på ældre-/sundhedsområdet	0,1	0,1	0,1	0,1
	Budgettilpasning da Børne og Voksen IT-system lukkes og fremadrettet skal varetages i Nexus	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	Omplacering kontraktforhandler på det specialiserede område	0,6	0,6	0,6	0,6
	Tilpasning af budget på Den Sociale Indgang	0,0	0,0	0,0	0,0
	Omplacering af midler fra "Nye veje" til aflønning af medarbejder, jf. budgetrevision 1 2023.	0,3	0,3	0,3	0,3
	En del af puljen til lokalområder flyttes til Administration, da en del af aktiviteterne ligger her	0,7	0,7	0,7	0,7
	Tilretning organisationsændring 2021 vedrørende Social Indsats Og Udvikling fra Udvalget for Ældre og Sundhed til Økonomiudvalget	0,5	0,5	0,5	0,5

		B2024	BO2025	BO2026	BO2027
	Opretholdelse af dataunderstøttelse i sekretariatet hos Kultur og Fritid	0,1	0,1	0,1	0,1
	Prisstigninger Socialområdet jf. budgetrevision 2 2023	-10,4	-10,4	-10,4	-10,4
11	Administrative ændringer efter juni måned	4,4	4,4	4,4	4,4
	<u>Administration</u>	<u>4,4</u>	<u>4,4</u>	<u>4,4</u>	<u>4,4</u>
	Pris- og lønregulering rulles tilbage og omplaceres til pulje på Økonomiudvalget (Socialtilsyn Øst)	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	Adm. bidrag Udbetaling DK, seneste skøn fra udbetaling DK vedr. 2024 tilsiger, at der er 0,75 mio. kr. for meget i budgettet i 2024.	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
	Adm. bidrag seniorpension, seneste skøn fra seniorpension vedr. 2024 tilsiger, at der mangler det anførte beløb i budgettet	0,2	0,2	0,2	0,2
	Arbejdsskadepulje, området er behæftet med stor usikkerhed, men ifølge vores oplysninger vil AES-bidraget fortsat stadig stige til næste år.	0,5	0,5	0,5	0,5
	Barselpulje, afholdte barselstimer ligger på et stadigt højt niveau og dem der holder barslerne er i gennemsnit blevet dyrere	1,0	1,0	1,0	1,0
	Gebyrer på selvbetjeningsløsninger, stigning i udgifter til selvbetjeningsløsninger (grundbeløb og gebyr) vedr. adresseændring, pas og kørekort, betalingsoverblik, robot, sundhedskort og indfrysningsslån	0,1	0,1	0,1	0,1
	Hjemmeside prisstigning	0,6	0,6	0,6	0,6
	Indtægter på sygesikring, der bliver betalt færre og færre sundhedskort.	0,2	0,2	0,2	0,2
	Reduktion af overheadindtægter på konto 6 grundet beslutning om lukning af takstfinansierede institutioner	2,7	2,7	2,7	2,7
12	Direktionens anbefaling	10,6	10,6	10,6	10,6
	<u>Politisk organisation</u>	<u>-0,1</u>	<u>-0,1</u>	<u>-0,1</u>	<u>-0,1</u>
	Pris- og lønregulering rulles tilbage og omplaceres til pulje på Økonomiudvalget	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	<u>Administration</u>	<u>10,7</u>	<u>10,7</u>	<u>10,7</u>	<u>10,7</u>
	Pris- og lønregulering rulles tilbage og omplaceres til pulje på Økonomiudvalget	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8
	Bufferpulje - modgå hårde opbremsninger	13,0	13,0	13,0	13,0
	Flere sagsbehandlere på børnespecialområdet til nedbringelse af sagsstammer	3,0	3,0	3,0	3,0
	Tjenestemandspension, herunder genforsikrede tjenestemænd - reduktion i udgifterne til tjenestemandspensioner - ny afregningsmodel	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5
13	Politisk budgetaftale	4,2	4,4	4,4	4,4
	<u>Administration</u>	<u>4,2</u>	<u>4,4</u>	<u>4,4</u>	<u>4,4</u>
	Bufferpulje forhøjes til 22 mio. kr.	2,0	2,0	2,0	2,0
	Fremskudt indsats - rådgivning af dagtilbud og skoler	1,6	1,6	1,6	1,6
	Nedbringelse af sygefravær i kommunen	0,6	0,8	0,8	0,8
	SIOU 40-29: Nedlæggelse af stilling i DSI på voksenområdet				

		B2024	BO2025	BO2026	BO2027
14	Pris- og lønfremskrivning	4,5	4,7	4,7	4,7
15=6...14	I alt	529,3	532,7	532,1	532,9

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding, *Beløb under 50.000 kr. fremstår som 0,0 mio. kr.

Balance- og råderumsstrategi

Kommunalbestyrelsen vedtog i januar 2023 en Balance- og råderumsstrategi. Det blev fastsat i strategien, at hvert stående udvalg hvert år skal tilvejebringe forslag til effektiviseringer og besparelser på 1,5% procent af udvalgets andel af udgifterne til service svarende til samlet ca. 48 mio. kr. Det beløb, som opstår heraf, kan udmøntes til balancering af budgettet og nye prioriteringer, men balancering af budgettet har forrang. I maj 2024 blev måltallet ændret til 1 % af udgifterne til service i budgetår 2024.

I 2024 er der samlet set indarbejdet effektiviseringer og besparelser for 13 mio. kr. Hertil kommer yderligere råderum fra besparelser i 2023 og tidligere år på 15 mio. kr., hvilket gav et samlet økonomisk råderum på 27 mio. kr. Heraf blev 22 mio. kr. brugt til at løse økonomiske udfordringer i budgettet på baggrund af stigende priser og mængder, også kaldet opdrift. De sidste 5 mio. kr. medgik til at indfri politiske prioriteringer.

Økonomiudvalget har brutto bidraget til råderummet med 5,5 mio. kr., men på grund af stigende priser og mængder på udvalgets område, blev nettobidraget på 5,1 mio. kr.

Politikområde: Politisk Organisation

Budgettet på politikområdet Politisk Organisation har kun få udsving. Udsving på området stammer primært fra antal valg samt reduktioner i budgettet som følge af omprioriteringssagen 2023.

Tabel 3a Budget fordelt på aktiviteter på politikområdet Politisk Organisation

Aktivitet	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	----- i 2024-priser, mio. kr. -----					
Fælles formål	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Kommissioner, råd og nævn	0,9	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Kommunalbestyrelsesmedlemmer	11,3	11,1	10,5	10,5	10,9	10,9
Valg m.v.	2,6	2,1	1,8	1,8	1,8	1,8
I alt	15,1	14,6	13,7	13,7	14,1	14,1

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

I 2022 var der et forholdsvis højt forbrug til valg, da der blev afholdt både folketingsvalg og valg vedr. EU forsvarsforbeholdet.

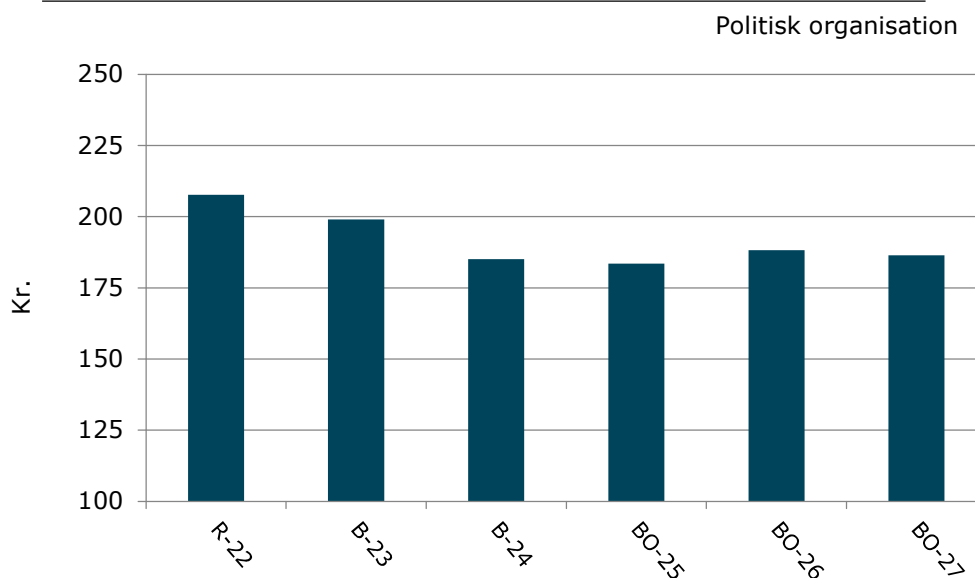
Udsvingene fra 2023 og frem skyldes primært omprioriteringssagen fra 2023, herunder reduktion i budget til valg samt færre midler til politiske vederlag 2024-2025.

Budget pr. indbygger i Holbæk Kommune

Figur 3 viser budgettet på Politisk Organisation pr. indbygger i Holbæk Kommune. Her ses også de udsving, der er mellem årene, og som primært stammer fra antallet af valg afholdt i året. Der er forventning om et

voksende antal indbyggere i Holbæk Kommune gennem hele perioden, hvilket, alt andet lige, medvirker til et fald i budget pr. indbygger gennem perioden.

Figur 2 Budget pr. indbygger (2024-priser, kr.)

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose samt egne beregninger

Specifikke forudsætninger for budgettet

Tabel 3b viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter i budget 2024

Tabel 3b Pris x mængde

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. Pris (i kr.)	Mio. kr.
Fælles formål				
Partistøtte – afgivne stemmer ved kommunalvalg (2021)	Antal stemmer	39.984	7,75	0,3
Kommunalbestyrelsesmedlemmer				10,5
Lønninger, Kørsel, Godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste				8,9
Uddannelse				0,2
Møder og repræsentation				0,9
Kontorartikler, IT				0,3
Annoncer og kontingenter				0,0
Ekstern bistand				0,3
Kommissioner, råd og nævn				1,1
Valg				1,8
I alt				13,7

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Opgaver og organisering

Nedenstående tabel viser organiseringen af politikområdet og de primære funktioner.

Tabel 3c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud
Ledelsessekretariat
Udbetaling af tilskud til politisk arbejde efter partistøtteleven
Løn, diæter, uddannelse samt møde- og repræsentationsudgifter i relation til kommunalbestyrelsens medlemmer
Mødeudgifter med videre vedrørende huslejenævn og beboerklagenævn
Udgifter i forbindelse med afholdelse af valg
Øvrige
Udgifter vedrørende kommissioner, råd og nævn, herunder: lokalfora, hegnssyn, ældreråd, klageråd og handicapråd

Politikområde: Administration

For at få et billede af de reelle udgifter til administration, skal man se på budgettet uden at medtage de centralt placerede puljer. Det er fx Digitaliseringspuljen, Bufferpuljen samt Barsels- og lønpuljerne.

Disse puljer skal ifølge Indenrigs- og Sundhedsministeriet budgetteres under administration, men anvendes ikke på politikområde Administration. I løbet af budgetåret fordeles puljerne til andre udvalg og reducerer dermed budgettet ligesom forbruget ligger rundt i organisationen.

Tabel 4a Budget fordelt på aktivitet på politikområdet Administration

Aktivitet	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
----- i 2024-priser, mio. kr. -----						
Administrationsbidrag til Udbetaling Danmark og Seniorpension	21,1	20,1	18,8	18,8	18,8	18,8
Administrationsbygninger	2,2	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
Andre kulturelle opgaver	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Byggesagsbehandling	13,9	12,3	12,5	10,8	10,8	10,8
Daginstitutioner (dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4)	0,0	0,0	0,4	0,4	0,4	0,4
Det specialiserede børneområde	30,3	28,9	39,2	38,9	39,1	39,2
Folkebiblioteker	0,4	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Folkeskoler	0,2	0,0	0,6	0,6	0,6	0,6
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	0,0	0,0	0,5	0,5	0,5	0,5
Fælles formål	0,0	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2
Fælles IT og telefoni	18,0	21,1	16,8	16,8	16,8	16,8
Generelle reserver	0,0	26,7	24,8	28,8	27,5	28,2
Interne forsikringspuljer	11,1	15,0	16,5	16,5	16,5	16,5
Jobcentre	71,1	68,5	61,8	61,9	61,9	61,9
Løn- og barselspuljer	0,0	16,3	19,9	19,9	19,9	19,9
Løn til forsikrede ledige m.fl., kontanthjælpsmodtagere m.fl.	0,0	0,0	0,4	0,4	0,4	0,4
Miljøbeskyttelse	7,6	7,7	7,7	7,7	7,7	7,7
Naturbeskyttelse	3,3	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9
Pleje og omsorg mv. af primært	0,0	0,0	1,1	1,1	1,1	1,1
Sekretariat og forvaltninger	224,7	245,0	235,3	236,6	236,6	236,6
Tjenestemandspension	43,1	44,2	40,3	40,3	40,3	40,3

Aktivitet	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Voksen-, ældre- og handicapområdet	13,7	6,5	13,5	13,5	13,5	13,5
I alt	462,3	517,4	515,6	519,0	518,0	518,7
Korrektion for puljer til	0,0	32,6	44,0	48,0	46,8	47,4
I alt budget reduceret for puljer	462,3	484,8	471,6	471,0	471,2	471,3

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Generelt har omprioriteringssagen, der blev vedtaget i 2023, medført besparelser og effektiviseringer på administration. Det værer sig på lønninger og øvrig drift af administrationen. Men også balance- og råderumsstrategien 2024 medfører et væsentligt fald i budgettet på administration fra 2024 og frem.

I 2022 blev der bogført ekstraordinære indtægter vedrørende tidligere år på 12,2 mio. kr. - momsindtægt og indtægt vedrørende Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag - hvilke medvirker til et lavere nettoforbrug på administration i 2022.

Ændret lovgivning, og deraf ændring i opgaveporteføljen på administration, har haft væsentlig indvirkning på området, særlig hos jobcentret og IT-området, hvor budgetterne er formindsket af denne årsag.

Fra 2022-2023 blev der, med baggrund i en analyse på beskæftigelsesområdet udført af revisionsfirmaet BDO, foretaget en tilpasning af medarbejdere i Jobcenteret og deraf en reducere af budgettet på området.

Som følge af anden delaftale af nytænkningen af beskæftigelsesindsatsen skal der spares 4,5 mio. kr. på administration i 2024 i Jobcenteret. Derfor nedlægges 10 årsværk. Dette skyldes aftalen indgået af regeringen i 2020 om ret til tidlig pension, populært kaldet Arne-pensionen, som blev indført med virkning fra 2022. Finansieringen af retten til tidlig pension er bl.a. sket gennem denne nytænkning af beskæftigelsesindsatsen.

I 2022 var budgettet til særlig indsats på det specialiserede område kaldet "Nye veje" placeret på administration - budgettet er efterfølgende blevet fordelt mellem det specialiserede område og administration efter indsatserne i 2023. Derudover er der reduceret i budgetterne på specialområdets andel af administrationen via vedtagne effektiviseringer. I 2023 og frem blev det specialiserede område på administrationen tilført budgetmidler som følge af omprioriteringssagen vedtaget i 2023.

I 2024 er der omplaceret løn fra det specialiserede område til administration. Budgettet vedrørende IT-udgifterne til programmet Nexus er fra 2024 flyttet fra Udvalget for Ældre og Sundhed til Økonomiudvalget. Dette er sket efter tilpasning i forhold til den Indenrigsministeriets autoriserede kontoplan.

På voksen-, ældre- og handicapområdet blev der i 2022 anvendt midler på kompetenceudvikling, som ikke indgik i det oprindelige budget for 2023. De blev tilført budget 2023 i løbet af året.

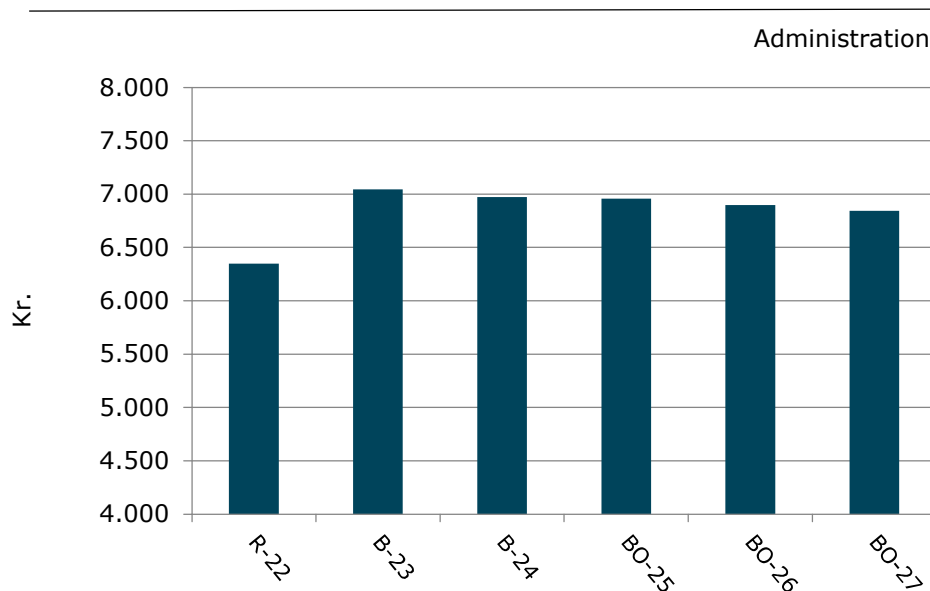
I 2024 er der et øget indtægtsbudget vedr. bygherrebidrag, som bl.a. medfører højere budget til lønninger vedr. byggesagsbehandling i 2024. Bygherrebidrag er en andel af anlægsbudgettet, der tilføres administrationen hvert år, som følge af de omkostninger, der er for administrationen ved at varetage opgaven som projektleder ved anlægsopgaver.

Fra 2023 og frem er der, som en del af omprioriteringssagen 2023, tilført midler til Barselpuljen og Arbejdsskadepuljen grundet et øget pres på disse.

Budget pr. indbygger i Holbæk Kommune

Figur 3a viser budgettet på Administration pr. indbygger. Stigningen fra 2022 til 2023 stammer primært fra udmøntning af puljerne under generelle reserver samt Løn- og barselspuljer. Der er forventning om et voksende antal indbyggere i Holbæk Kommune gennem hele perioden, hvilket, alt andet lige, medvirker til et fald i budget pr. indbygger gennem perioden.

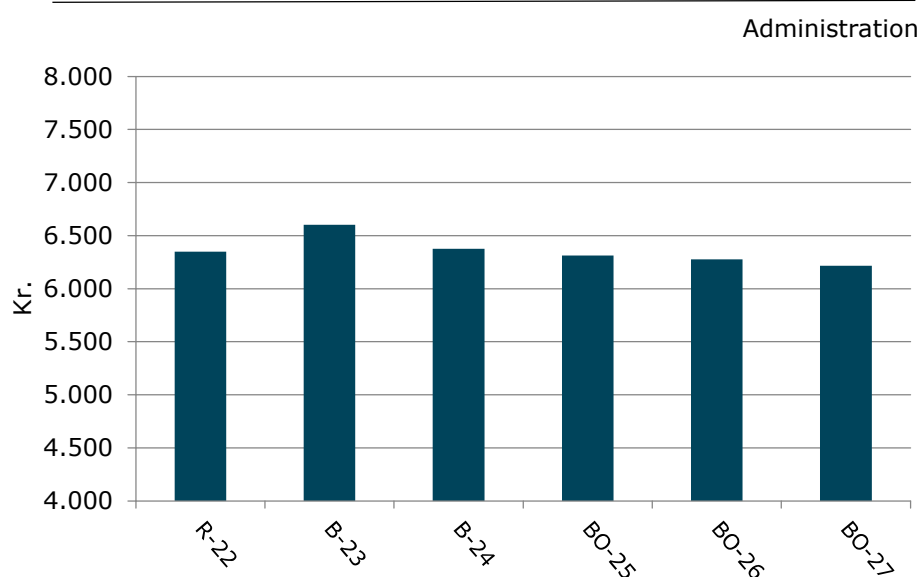
Figur 3a Budget pr. indbygger (2024-priser, kr.)

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose samt egne beregninger

På grund af at puljerne fra generelle reserver samt barselsmidler fordeles i løbet af året, vil der altid være en stigning fra regnskabet i et år til det efterfølgende års budget. Hvis den ovenstående figur 3a renses for puljerne fra 2022 til 2027, ser udviklingen anderledes ud, jf. figur 3b.

Figur 3b Budget pr. indbygger (2024-priser, kr.)

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose samt egne beregninger

---

Nyt i budget 2024

Som en del af økonomiaftalen indgået mellem regeringen og Kommunernes Landsforening den 25. maj 2023, skal alle kommunernes udgifter til administration samlet set reduceres med 700 mio. kr. fra 2024 og frem. Holbæk Kommunes andel udgør 9,1 mio. kr. En del af det denne besparelse realiseres via forslagene fra balance- og råderumsstrategien. Resten af besparelsen er med baggrund i en ny afregningsmodel fundet via en reduktion i betalingerne til tjenestemandspensioner på 3,5 mio. kr., herunder indbetalinger til dækning af genforsikrede tjenestemænd.

Grundet ny lovgivning vedr. aktiviteter under Økonomiudvalget falder budgettet 5,2 mio. kr. i 2024; Der tilføres 0,8 mio. kr. vedrørende nye proceskrav jf. Barnets Lov, men samtidig reduceres budgettet med 2,5 mio. kr. vedr. delaftaler om besparelser på beskæftigelsesområdet og 1,4 mio. kr. vedr. Det Fælleskommunale Ejendomsstamregister (ESR) samt 2,1 mio. kr. vedr. jobrettet indsats til unge, forenkling af krav til vejledning og forenklet kontaktforløb mv.

I forbindelse med budgetprocessen er der tilført arbejdsskadeområdet og barselpuljen yderligere 1,5 mio. kr. grundet udfordringer på områderne, der forventes at fortsætte de kommende år.

For i et vist omfang at kunne imødegå de økonomiske stød, der måtte komme og undgå hårde opbremsninger af økonomien, tilføres bufferpuljen 15,0 mio. kr. i 2024 og frem, så den er på 22 mio. kr. Bufferpuljen kan disponeres, hvis forbruget på serviceudgifter i 2024 overstiger budgettet til serviceudgifter.

Perioden efter nedlukningerne på grund af COVID-19 har ikke blot i Holbæk Kommune, men i alle landets kommuner, været præget af et vedvarende, højt sygefravær. Der afsættes således 0,6 mio. kr. i 2024 stigende til 0,8 mio. kr. årligt i 2025-2027 med henblik på at iværksætte målrettede tiltag for at nedbringe sygefraværet blandt kommunens medarbejdere.

I 2023 lukker 2 tilbud på det specialiserede område. Der er tale om Undløse Skole- og Behandlingshjem og Iduns Have. Med deres lukning bortfalder også den løbende indtægt, som Holbæk Kommunes administration modtager fra dem i form af overheadindtægter. Overhead er det beløb, som institutionerne betaler til Holbæk Kommune, for at dække de administrative ydelser, de modtager fx vedr. løn og personale, regnskab, it-systemer, budget, kommunikation osv. Samlet set bliver indtægterne på administration af denne grund fra 2024 og frem reduceret med 2,7 mio. kr.

Der er afsat 2,8 mio. kr. årligt (heraf 1,6 mio. kr. på Økonomiudvalget, Børnespecialområdet) til en fremskudt indsats i Holbæk by, hvor ambitionen er at have rådgivere tættere på dagtilbuddene og skolerne. Indsatsen skal følges med henblik på en eventuel skalering i fremtiden til andre områder. Det sker fordi, for mange børn og unge ikke er i trivsel. En forudsætning for børns og unges læring og trivsel er et tæt samarbejde mellem sundhedsplejen, dagtilbud, skole, PPR og sagsbehandlere. Pædagoger og lærere efterspørger i stigende grad sparring og samarbejde med henblik på bedst muligt at støtte børn og unge.

Børnespecialområdet tilføres desuden 3,0 mio. kr. i 2024 og frem til flere sagsbehandlere med henblik på at nedbringe antallet af sager pr. sagsbehandler. Dette skal sikre en tættere og mere forebyggende indsats og opfølgning samt en styrket dialog med familier og samarbejdspartnere.

Opgaver og organisering

Politikområde Administration omfatter en bred vifte af forskelligartede opgaver, der er fordelt på et stort antal af kommunens organisatoriske enheder. Det er karakteristisk, at aktiviteterne i ganske stort omfang går på tværs af kommunens organisatoriske opdeling. Der gives her en oversigt over de væsentligste opgaver, enheder og aktiviteter.

Nedenstående viser organiseringen af politikområdet og de primære funktioner.

Tabel 4c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud

Administrationsbygninger

Administrationsbygningerne huser såvel borgerrettede funktioner såsom Borgerservice, Borgervejleder og Beskæftigelse som kommunens administrative funktioner, herunder Rådhuset.

Sekretariater og Forvaltninger

Heri indgår såvel kommunens direktion som de administrative funktioner for kommunens organisation. Der indgår myndighedsopgaver vedrørende blandt andet borgerrådgivning og børneområdet, samt den egentlige administration for resten af organisationen.

Stabe**Organisationservice**

Organisationservice består af administrative områder, som dækker hele kommunen, herunder understøttelse af den politiske og administrative ledelse.

Organisationservice arbejder på tværs af aktiviteterne på Administration og medvirker til, at der sikres en fælles retning, og bidrager til at organisationen lykkes med kerneopgaverne. Afdelingen medvirker til at skabe helhed og sammenhæng i ledelse og udvikling, samtidig med en sikker daglig drift på henholdsvis Løn og Regnskab, Indkøb, IT og Digitalisering.

Økonomi

Økonomi står for kommunens økonomistyring. Økonomi tilrettelægger og udarbejder kommunens budget og budgetopfølgninger i samarbejde med kerneområderne. Herudover står afdelingen for kommunens ledelsesinformation – Holbæk i Tal.

Kerneområderne

Arbejdsmarked, Uddannelse, Borgerservice (se beskrivelse under bemærkninger vedr. Udvalg for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv)

Vækst og Bæredygtighed (se beskrivelse under bemærkninger vedr. Udvalg for Klima, Miljø og Natur samt Udvalg for Plan, Bolig og Lokal Udvikling)

Social Indsats og Udvikling (se beskrivelse under Socialudvalgets bemærkninger)

Læring og Trivsel (se beskrivelse under bemærkninger vedr. Udvalg for Børn og Skole)

Aktiv hele livet – Sundhed og Omsorg (se beskrivelse under bemærkninger vedr. Udvalg for Ældre og Sundhed)

Kultur, Fritid og Ungeliv (se beskrivelse under bemærkningerne vedr. Udvalg for Kultur- og Fritid)

Udvalget for Børn og Skole

Udvalget for Børn og Skole varetager den samlede indsats på dagtilbuds- og skoleområdet. Fokus er, at det enkelte barn trives, udvikler sig og tilegner sig kundskaber og færdigheder, som kan forberede barnet til videre uddannelse og give det lyst til at lære mere. Udvalgets opgaver omfatter følgende områder:

Skoler

Folkeskolens 0.-9. klasse, 10. klassecenter, PPR, Friskoler og efterskoler, SFO, Fritidshjem og klubtilbud samt Specialskoler

Almene dagtilbud

Kommunal dagpleje, kommunale daginstitutioner, privat pasning, private institutioner, Sprog vurdering og Ressourcepædagoger

Tabel 1 Budget fordelt på politikområder

Politikområde - 2024 priser	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	-----/ 2024 priser, mio. kr.-----					
Almene dagtilbud	325,2	321,6	352,9	356,4	358,9	362,7
Skoler	754,2	735,7	736,1	736,7	738,8	739,0
I alt	1.079,3	1.057,3	1.089,0	1.093,2	1.097,7	1.101,6

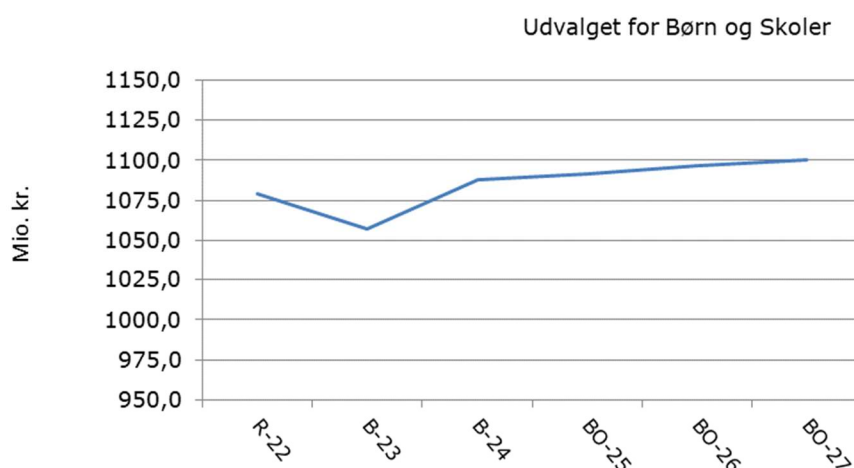
Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding.

På politikområde Almene dagtilbud ses en stigning fra regnskab 2022 til budgetoverslag 2027, hvilket primært skyldes tilskud til minimumsnormeringer omlagt til bloktilskud.

På politikområde Skoler ses et fald fra regnskab 2022 til budget 2023, hvorefter budgettet forventes at stagnere frem til 2027. Faldet kan primært henføres til et forventet fald i børnetallet for de 6 – 16-årige samt en forventning om stigende gennemsnitspriser.

Figur 1 viser udviklingen i budgettet på Udvalget for Børn og Skole. Budgettet stiger fra 2023 og frem, hvilket primært skyldes omlægningen af minimumsnormeringsmidlerne.

Figur 1 Budget (2024-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk Kommune

Dannelse af budgettet

Tabel 2 viser, hvordan budget 2024-2027 er blevet dannet. Fra budgetrammen, som blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen i marts over de tekniske ændringer, så som nye priser, mængder og lovgivning til de politiske ændringsforslag, som lægges ind i forbindelse med Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budgettet, som finder sted i oktober.

Som udgangspunkt må rammeudmeldingen ikke overskrides. Undtaget herfra er ændringer som følge af:

- Omplaceringer mellem udvalg, som ikke påvirker kommunens samlede økonomi
- Lovændringer
- Udvikling i antallet af ældre, skolebørn og småbørn
- Pris- og lønfremskrivning
- Politiske beslutninger
- Tilvalg fra direktionens anbefaling
- Politisk budgetaftale fra 2. behandlingen
- Andre politiske beslutninger

De ovenfor nævnte ændringer kan øge eller reducere det endelige budget 2024.

Tabel 2 Dannelse af budget

		B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
		----- i 2024-priser, mio. kr. -----			
1	Rammeudmelding 2024	1.060,7	1.061,9	1.066,0	1.066,0
2	Dannelse af budget	10,8	10,8	10,8	10,8
<i>2a</i>	<i>Serviceudgifter</i>	<i>10,8</i>	<i>10,8</i>	<i>10,8</i>	<i>10,8</i>
	Skoler	10,8	10,8	10,8	10,8
	Opdrift på specialundervisning grundet stigende priser og mængder mv.	9,5	9,5	9,5	9,5
	Højere lønudgifter til lærerne i forbindelse med afskaffelse af St. bededag	1,3	1,3	1,3	1,3
3	Besparelser og Effektiviseringer	-9,0	-9,0	-9,0	-9,0
	Skoler	-9,0	-9,0	-9,0	-9,0
	Overopfyldelse af måltal i forbindelse med besparelser og effektiviseringer i budget 2023-2026	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
	Lukning af Stestrup skoleafdeling og sammenlægning med St. Merløse skoleafdeling	-2,6	-2,6	-2,6	-2,6
	Indkøbsoptimering af vikarydelser	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	Udbud af digitale læremidler	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
	Reduktion af takstbetaling i forhold til fremmøde på Børnespecialcenter	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
	Profil fra tidligere års effektiviseringer og fra B 2023	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
4=2a+3	Bidrag til KB's Balance- og Råderum	1,8	1,8	1,8	1,8

		B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
5=1+2+3	Budgetramme efter bidrag til KB's Balance- og Råderum	1.062,5	1.063,7	1.067,8	1.067,8
<u>6</u>	Demografi	8,9	11,8	12,3	16,2
	<u>Skoler</u>	<u>6,1</u>	<u>8,4</u>	<u>10,4</u>	<u>10,6</u>
	Folkeskoler	4,1	5,9	7,8	7,8
	Folkeskoler – SFO	2,4	2,9	3,0	3,2
	Private skoler	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
	Efterskoler	0,2	0,2	0,2	0,2
	<u>Almene dagtilbud</u>	<u>2,8</u>	<u>3,5</u>	<u>1,9</u>	<u>5,6</u>
	Dagpleje	-1,0	-1,2	-1,2	-1,2
	Kommunale daginstitutioner	2,5	3,1	1,2	4,7
	Private daginstitutioner	1,3	1,6	1,9	2,2
7	Lovgivning	6,3	6,3	6,3	6,3
	<u>Skoler</u>	<u>0,3</u>	<u>0,3</u>	<u>0,3</u>	<u>0,3</u>
	DUT afskaffelse af store bededag som helligdag	0,3	0,3	0,3	0,3
	<u>Almene dagtilbud</u>	<u>6,0</u>	<u>6,0</u>	<u>6,0</u>	<u>6,0</u>
	DUT afskaffelse af store bededag som helligdag	1,6	1,6	1,6	1,6
	Ekstra midler til minimumsnormering	4,3	4,3	4,3	4,3
8	Omplacering til/fra andre udvalg	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
	<u>Skoler</u>	<u>-0,6</u>	<u>-0,6</u>	<u>-0,6</u>	<u>-0,6</u>
	Samling af digitaliseringspulje under politikområde administration jf. BR1 2023.	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
	<u>Almene dagtilbud</u>	<u>-0,4</u>	<u>-0,4</u>	<u>-0,4</u>	<u>-0,4</u>
	Samling af digitaliseringspulje under politikområde administration jf. BR1 2023.	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
	Tilpasning af budget på dagtilbud - SIOU	0,0	0,0	0,0	0,0
9	Administrative ændringer efter juni måned	4,2	4,2	4,2	4,2
	<u>Skoler</u>	<u>4,2</u>	<u>4,2</u>	<u>4,2</u>	<u>4,2</u>
	PL-difference mellem taksterne	0,3	0,3	0,3	0,3
	Skoler - private skoler. Det forventes, at taksten pr. privatskole elev, som kommunen betaler til staten stiger, som følge af en stigning i PL-fremskrivning.	0,8	0,8	0,8	0,8
	Skoler – specialområdet	3,2	3,2	3,2	3,2
10	Direktionens anbefaling	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8

		B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	<u>Skoler</u>	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5
	PL rulles tilbage og omplaceres til pulje på ØKU	-5,5	-5,5	-5,5	-5,5
	Skoler – befordring af specialundervisningselever	2,0	2,0	2,0	2,0
	<u>Almene dagtilbud</u>	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
	PL rulles tilbage og omplaceres til pulje på ØKU	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
11	Politisk budgetaftale	1,2	1,2	1,2	1,2
	<u>Skoler</u>	<u>1,2</u>	<u>1,2</u>	<u>1,2</u>	<u>1,2</u>
	Fremskudt indsats - rådgivning af dagtilbud og skoler	1,2	1,2	1,2	1,2
12	Pris- og lønfremskrivning	10,8	10,8	10,8	10,8
13=5..12	I alt	1.089,0	1.093,2	1.097,7	1.101,6

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding.

Balance- og råderumsstrategi

Kommunalbestyrelsen vedtog i januar 2023 en Balance- og råderumsstrategi. Det blev fastsat i strategien, at hvert stående udvalg hvert år skal tilvejebringe forslag til effektiviseringer og besparelser på 1,5% procent af udvalgets andel af udgifterne til service svarende til samlet ca. 48 mio. kr. Det beløb, som opstår heraf, kan udmøntes til balancering af budgettet og nye prioriteringer, men balancering af budgettet har forrang. I maj 2024 blev måltallet ændret til 1 % af udgifterne til service i budgetår 2024.

I 2024 er der samlet set indarbejdet effektiviseringer og besparelser for 13 mio. kr. Hertil kommer yderligere råderum fra besparelser i 2023 og tidligere år på 15 mio. kr., hvilket gav et samlet økonomisk råderum på 27 mio. kr. Heraf blev 22 mio. kr. brugt til at løse økonomiske udfordringer i budgettet på baggrund af stigende priser og mængder, også kaldet opdrift. De sidste 5 mio. kr. medgik til at indfri politiske prioriteringer.

Udvalget for Børn og Skole har brutto bidraget til råderummet med 9 mio. kr., men på grund af stigende priser og mængder på udvalgets område, blev nettobidraget -1,8 mio. kr.

Politikområde: Almene dagtilbud

Tabel 4a viser budget på politikområdet fordelt på aktiviteter.

Tabel 4a Budget fordelt på aktiviteter på politikområde Almene dagtilbud

Aktivitet	R2022	B 2023	B 2024	B 2025	B 2026	B 2027
	----- i 2024-priser, mio. kr. -----					
Fælles formål	36,1	34,0	33,6	33,7	33,7	33,8
Dagpleje (dagtilbudslovens § 21, stk. 2)	28,7	27,2	26,2	26,7	26,7	26,7

Aktivitet	R2022	B 2023	B 2024	B 2025	B 2026	B 2027
Tværgående institutioner	0,3	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Daginstitutioner (dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4)	196,6	192,7	225,3	228,6	231,0	234,4
Tilskud til privatinstitutioner, privat dagpleje, private fritidshjem	63,5	67,8	67,8	67,5	67,5	67,8
I alt	325,2	321,6	352,9	356,4	358,9	362,7

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding.

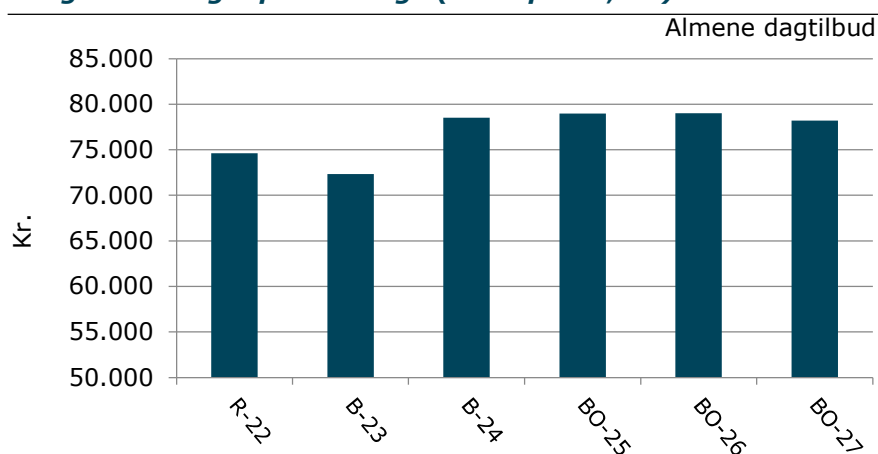
Fra regnskab 2022 til budget 2023 ses et samlet fald på 3,6 mio. kr., hvorefter der ses en stigning fra budget 2023 og frem. Det skyldes blandt andet, at baggrunden for det oprindelige budget 2023 var prognosetal fra 2022, hvilket var lavere end prognosetal fra 2023. Desuden er tilskud til minimumsnormeringer omlagt til bloktilskud.

På tværgående institutioner bogføres udgifter og indtægter relateret til Specialbørnehaven Spiretårnet. I 2022 har der været forbrug på 0,3 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget. Fra budget 2023 og frem ligger der ikke budgetter. Der er tale om et takstfinansieret område, hvor indtægts – og udgiftsbudget udligner hinanden.

Budget pr. 0-5-årige

Figur 4 viser budget pr. 0-5-årige. Fra budget 2024 til budget 2027 stagnerer budgettet pr. 0-5-årig. På dagtilbudsområdet er der en variabel udgift pr. barn og nogle faste udgifter, som fordeles ud på antallet af 0-5-årige. Når der kommer flere 0-5-årige, er der flere børn at fordele de faste udgifter på. Derfor stagnerer budgettet pr. 0-5-årig.

Figur 4a Budget pr. 0-5 årige (2024-priser, kr.)

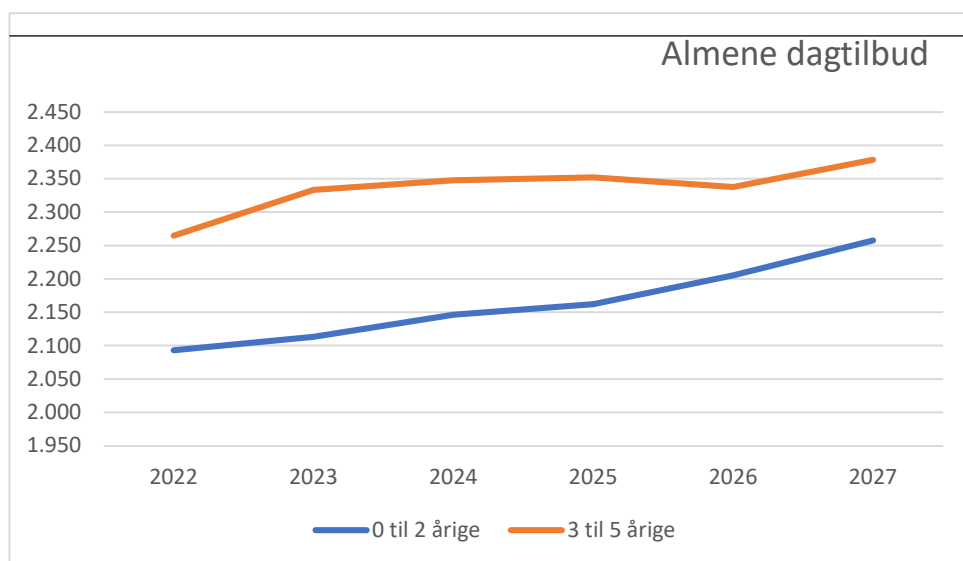

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose samt egne beregninger

Befolkningsprognose

Der er en stigning i antallet af 0-2-årige fra 2022 og frem mod 2027, hvilket svarer til 7,9 pct. Hos de 3-5-årige er der ligeledes en stigning fra 2022 til 2027 svarende til 5,0 pct. Samlet set stiger antallet af 0-5-årige med 278 børn svarende til 6,4 pct.

Figur 4b Udviklingen i antal 0-2 årige og 3-5 årige

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose

Nyt i budget 2024

På dagtilbudsområdet er tilskud til minimumsnormeringen omlagt fra pulje til bloktilskud. I den forbindelse har dagtilbudsområdet fået tilført 4,3 mio. kr. via bloktilskuddet.

Der er tilført 1,6 mio. kr. som kompensation for store bededag.

Specifikke forudsætninger for budgettet

I det omfang det er muligt, viser tabel 4b hvor mange børn, der forventes på de forskellige aktiviteter og gennemsnitsprisen pr. barn. Hvor det ikke er muligt, er budgettet blot noteret.

Tabel 4b Pris x mængde

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Fælles formål				33,6
Pædagogisk assistent (PA) elever				2,2
Børneindsatsen - sprogvurdering og ressourcepædagoger				4,7
Børneindsatsen - Ergo/Fysioterapi				1,9
De fire dagtilbudsområder – Ressourcepædagoger				4,6
De fire dagtilbudsområder - Midler til etablering af lokale indsatser				1,8
Søskendetilskud				8,1
Privat pasning				12,0
Betaling offentlige myndigheder				-4,8
Tilsyn				1,2
IT-dagtilbud – AULA				0,4
Fælles udgifter				1,7
Dagpleje				26,2
Dagpleje, drift (inkl. bygninger)	0-2 årige	219	149,3	32,8
Friplads				1,4
Forældrebetaling				-8,6
IT-dagpleje				0,7
Tværgående institutioner				-0,1
Specialbørnehaven Spiretårnet (Indtægter)				-6,3
Specialbørnehaven Spiretårnet (Udgifter)				6,2

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Daginstitutioner				225,3
Daginstitutioner, drift (inkl. bygninger)	0-5 årige	2.693	107,0	288,7
Friplads				21,6
Forældrebetaling				-90,7
IT-dagtilbud				5,7
Private institutioner				67,8
Driftstilskud til privatinstitutioner	enheder	934	67,8	63,3
Fripladstilskud til privatinstitutioner				4,5
I alt				352,9

Eventuelle differencer skyldes afrunding.

Note*: 0-2 årige børn tæller dobbelt, dvs. 1 barn = 2 enheder. 3-5 årige børn tæller for én enhed.

Opgaver og organisering

Politikområdet Almene dagtilbud omfatter drift af kommunens dagtilbud til 0-5-årige børn, tilskud til private pasningsordninger og private daginstitutioner samt de fælles udgifter, der knytter sig hertil.

Området drives i overensstemmelse med bestemmelserne i dagtilbudsloven og skal fremme følgende:

- Børns trivsel, udvikling og læring
- Give familien fleksibilitet og valgmuligheder gennem forskellige typer tilbud og tilskudsmuligheder
- Forebygge negativ social arv og eksklusion
- Skabe sammenhæng og kontinuitet mellem tilbuddene, samt gøre overgange mellem tilbud spændende og alderssvarende for barnet

Der gives tilskud til børn i 12 private daginstitutioner og børn i private institutioner i andre kommuner. I aldersgruppen 0-2 år går ca. 213 børn i en privat institution, og i aldersgruppen 3-5 år er det ca. 507 børn. Der er ca. 101 børn i ca. 32 private dagplejeordninger.

Nedenstående tabel viser organiseringen på politikområdet og de primære tilbud, samt giver en kort beskrivelse af, hvilken målgruppe tilbuddet gælder.

Tabel 4c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Dagtilbud Holbæk By	
Dagleje:	26 dagplejere med i alt 90 børn (0-2 år)
Daginstitutioner:	11 børnehuse fordelt i Holbæk by (0-2 år: 339 børn og 3-5 år: 668 børn)
Dagtilbud Kildedam	
Dagleje:	14 dagplejere med i alt 40 børn (0-2 år)
Daginstitutioner:	11 børnehuse fordelt på Jernløse, Undløse, Knabstrup, Vipperød, Ågerup, Tølløse, Ugerløse, St. Merløse og Stestrup (0-2 år: 304 børn og 3-5 år: 570 børn)
Dagtilbud Skovvejen	
Kommunalbestyrelsen vedtog den 22. marts 2022 besparelsesforslag om at reducere i antal områdeledere fra 4 til 3 områdeledere, og som konsekvens heraf en områdestruktur med tre områder.	
Dagtilbud Katrinedal	
Dagleje	24 dagplejere med i alt 86 børn (0-2 år)
Daginstitutioner:	9 børnehuse fordelt på Svinninge, Gislinge, Tuse, Jyderup, Mørkøv, Tuse Næs og Hagedsted (0-2 år: 210 børn og 3-5 år: 548 børn)

Hoved- og underområder og tilbud	
Orø – del af Holbæk By Skole (Folkeskoleloven §24a)	
	Daginstitution (0-2 år: 12 børn og 3-5 år: 24 børn)
	1 børnehus på Orø

Forudsætninger for budgettet i 2024

Nedenstående tabel viser budgetforudsætningerne for dagplejen og daginstitutioner.

Tabel 4d Forudsætninger for budgettet i 2024

Budgetforudsætninger		
Dagpleje		
	Ugentlig åbningstid i timer	48 timer
	Antal lukkedage	19 dage
	Antal kommunalt ansatte dagplejere	65 ansatte
	Antal private dagplejere	32 ansatte
	Gennemsnitsløn pr. dagplejer	402.000 kr.
	Beløb pr. dagplejer til børnerelaterede udgifter	8.341 kr.
	Tilsyn pr. dagplejer (såvel kommunalt som privat ansat)	12.309 kr.
	Ledelse pr. område	416.400 kr.
	Sociale kriterier til fordeling på hele området	811.000 kr.
Daginstitutioner		
	Antal matrikler i 2023	32 matrikler
	Ugentlig åbningstid i timer	52 timer
	Antal lukkedage	20 dage
	Beløb pr. område	1.700.000 kr.
	Beløb pr. hus	312.300 kr.
	Beløb pr. enhed	58.779 kr.
	Beløb pr. barn til børnerelaterede udgifter	1.769 kr.
	Bæredygtighedstillæg pr. enhed op til 80 enheder	10.856 kr.
	Sociale kriterier til fordeling på hele området	4.357.730 kr.

Politikområde: Skoler

På politikområde Skoler ses et fald fra regnskab 2022 til budget 2023, hvorefter budgettet forventes at stagnere frem til 2027. Det skyldes primært et forventet fald i antallet af børn i alderen 6-16-år jf. Holbæk Kommunes befolkningsprognose samt en forventning om stigende gennemsnitspriser.

Tabel 3a viser budget på politikområdet fordelt på aktiviteter.

Tabel 3a Budget fordelt på aktiviteter på politikområdet Skoler 0.-9. klasse

Aktivitet - 2024 priser	R2022	B2023	B2024	BO2025	BO 2026	BO 2027
Befordring af elever i grundskolen	30,5	23,7	26,2	26,2	26,2	26,2
Bidrag til staten for elever på private skoler	113,1	112,3	117,3	118,5	119,6	119,6
Døgninstitutioner for børn og unge	1,0	-0,4	0,1	0,1	0,1	0,1
Efter- og videreuddannelse i folke- skolen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Aktivitet - 2024 priser	R2022	B2023	B2024	BO2025	BO 2026	BO 2027
Efterskoler og ungdomskostskoler	12,8	12,6	12,8	12,8	12,8	12,8
Folkeskoler	422,9	348,3	422,8	422,8	422,8	422,8
Kommunal sundhedstjeneste	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud	99,9	175,9	90,8	90,0	90,7	90,7
Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	17,6	17,6	18,8	18,8	18,8	18,8
Skolefritidsordninger	37,3	39,6	35,1	35,4	35,6	35,8
Specialundervisning i regionale tilbud, jf. folkeskolens § 2	0,5	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6
Særlige dagtilbud og særlige klubber (§ 32 stk. 3 og § 36)	13,2	4,7	6,4	6,4	6,4	6,4
Ungdomsskolevirksomhed	5,3	0,9	5,2	5,2	5,2	5,2
I alt	754,2	735,7	736,1	736,7	738,8	739,0

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding.

Det faldende antal 6-16-årige forventes at give færre elever i folkeskolerne, mens antallet af klasser forventes at stige. Denne udvikling vil kunne aflæses på aktiviteterne "Folkeskoler" og "Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud". På trods af, at antallet af elever falder, forventes budgetterne fra 2024 til 2027 at være det samme, fordi tildelingsmodellen er ændret fra elevbaseret til klassebaseret. Dermed giver det faldende elevtal ikke nogen væsentlige ændringer i budgettet.

Budgettet på "Folkeskoler" falder fra regnskab 2022 til budget 2023, hvilket skyldes en fejlkontering af specialundervisningsudgifter grundet ændret skolestruktur i 2022. Modsat stiger budgettet på "Kommunale specialskoler" fra regnskab 2022 til budget 2023, hvilket også skyldes en fejlkontering af specialundervisningsudgifter grundet ændret skolestruktur i 2022. Fra budget 2024 og frem ligger budgetterne korrekt.

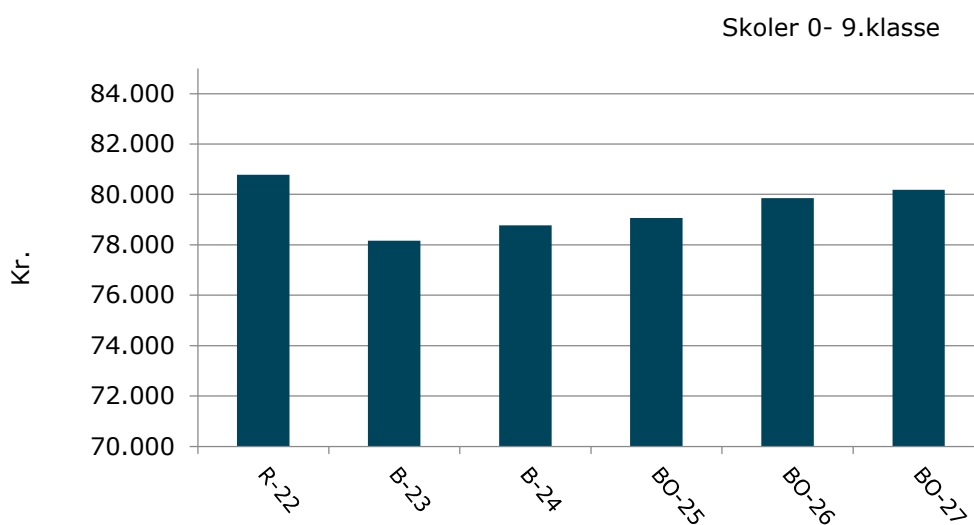
Budgettet til Skolefritidsordninger falder fra budget 2023, hvilket primært skyldes færre elever i folkeskolen og heraf også forventet færre børn i en skolefritidsordning.

Specialundervisning budgetteres på 6 forskellige funktioner: "Folkeskoler", "Befordring", "Kommunale specialskoler", "Specialundervisning i regionale tilbud" og "Særlige dagtilbud og klubber" samt "Ungdomsskolevirksomhed". Der er igangsat forskellige tiltag på specialundervisningsområdet, der skal sikre et fald i udgifterne på specialundervisning. Størstedelen af faldet forventes indhentet på "Kommunale specialskoler".

Budget pr. person mellem 6 og 16 år

Figur 2 viser budgettet på skoleområdet pr. 6-16-årig. Fra budget 2023 til 2027 er der en stigning fra år til år i budgettet pr. 6-16-årige. Det samlede budget fra 2023 og frem er modsat stagnerende fra år til år. Grunden til dette er, at skolerne siden 2023 får tildelt budget efter antal klasser og ikke antal elever. Derfor er budgettet pr. 6-16-årige ikke faldende.

Figur 2 Budget pr. 6-16 årig (2024-priser, kr.)

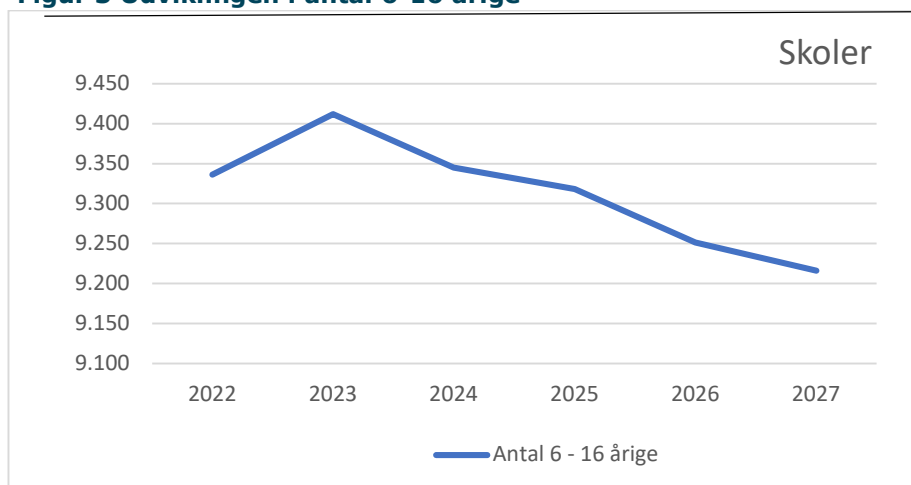
Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose samt egne beregninger

Befolkningsprognose

Holbæk Kommune forventer et fald på 120 børn i alderen 6-16 år fra 2022 til 2027. Det svarer til et samlet fald på cirka 1,3 pct. På folkeskoleområdet svarer det til et forventet fald på cirka 162 elever. Et opmærksomhedspunkt er, at det faldende antal 6-16-årige fortsætter frem mod 2028. Herefter forventes antallet at stige igen.

I figur 3 ses udviklingen i antallet af 6-16-årige. Faldet primært sker på skolerne i Tølløse Skole, Gislinge Skole, Ugerløse, St. Merløse og Stestrup Skole, Kildebjergskolen og Nr. Jernløse, Knabstrup og Undløse Skole samt Svinninge Skole. Modsat er der en større stigning på Tuse og Udby Skole, Ågerup og Vipperød Skole.

Figur 3 Udviklingen i antal 6-16 årige

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose

Nyt i budget 2024

Alle skolerne arbejder i 2023 med at mindske forbruget på specialområdet og øge budgettet på almenområdet gennem handleplaner, som tager udgangspunkt i en faglig udvikling af almenskolen, som skal gøre det muligt for flere børn at deltage i fællesskabet her.

Der er tilført 0,3 mio. kr. som kompensation for store bededag.

Der er afsat ca. 10 mio. kr. yderligere til specialundervisningsområdet fra budget 2024.

Specifikke forudsætninger for budgettet

I det omfang det er muligt, viser tabel 3b hvor mange børn der forventes på de forskellige aktiviteter og gennemsnitsprisen pr. barn. Hvor det ikke er muligt, er budgettet blot noteret.

Tabel 3b Pris x mængde

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. Pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Folkeskoler				422,8
Almen undervisning inkl. særlig tilrettelagt undervisning UNDER 9 klokketimer pr. uge	Elever	5.111	70,2	359,0
Særlig tilrettelagt undervisning OVER 9 klokketimer pr. uge	Årspersoner	340	187,5	63,8
Pædagogisk Psykologisk Rådgivning				18,8
Skolefritidsordninger				35,1
Skolefritidsordninger	Elever	2.725	23,0	62,7
Forældrebetaling				-53,6
Søskendetilskud				11,3
Almindelig - og Socialpædagogisk friplads				14,8
Børnespecialcenter 2 (Takstfinansieret) – Indtægter				-6,5
Børnespecialcenter 2 (Takstfinansieret) – Udgifter				6,1
Vækst og Bæredygtighed (Takstfinansieret)				0,3
Befordring af elever i grundskolen				26,2
Befordring af elever i almindelige folkeskoler				13,4
Befordring af elever i kommunale specialskoler				12,8
Specialundervisning i regionale tilbud				0,6
Objektiv finansiering				0,6
Kommunale specialskoler (§20.2 og §20.5)				90,8
Tilsyn				2,7
Børnespecialcenter 2 (Takstfinansieret) – Indtægter				-60,3
Børnespecialcenter 2 (Takstfinansieret) – Udgifter				59,0
Vækst og Bæredygtighed				0,6
Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud	Årspersoner	260,2	341,1	88,7
Bidrag til statslige og private skoler	Elever	2.632	44,6	117,3
Efterskoler og ungdomskostskoler	Elever	325	39,4	12,8
Ungdomsskolevirksomhed				5,2
Kulturformidler				0,8
10Plus heltidsundervisning	Årspersoner	20,8	210,7	4,4
Døgninstitutioner for børn og unge				0,1
Børnespecialcenter 2 – Sekretariatet				0,1

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. Pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Særlige dagtilbud og særlige klubber				6,4
Børnespecialcenter 2 (Takstfinansieret) – Indtægter				-17,8
Børnespecialcenter 2 (Takstfinansieret) - Udgifter				16,5
Vækst og Bæredygtighed (Takstfinansieret)				1,1
Særlige dagtilbud og særlige klubber - §32 og §36	Årspersoner	32,0	207,1	6,6
I alt				736,1

Eventuelle differencer skyldes afrunding.

Opgaver og organisering

Politikområdet Skoler omfatter:

- Kommunens skolevæsen (0.-9. klasse) der indeholder aktiviteter i relation til Folkeskoleloven og Serviceloven.
- Skolefritidsordning, som tilbydes til elever i indskoling (0.-3. klasse) og elever på mellemtrinnet (4.-6. klasse).
- Privatskoler, efterskoler og ungdomskostskoler.
- 10. klassecenter
- PPR

Nedenstående tabel viser organiseringen af politikområdet og de primære tilbud, samt giver en kort beskrivelse af hvilken målgruppe tilbuddet gælder.

Tabel 3c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud (elever i almene klasser, i skoleåret 23/24)	
Absalon og Orø Skole	
Afdelinger:	
	Absalonskolen (0.-9. klasse, 572 elever)
	Orø Skole (0.-6. klasse, 53 elever)
Bjergmarkskolen	
Afdelinger:	
	Bjergmarkskolen (0.-9. klasse, 821 elever)
Svinninge Skole	
Afdelinger:	
	Svinninge Skole (0.-9. klasse, 226 elever)
Gislinge Skole	
Afdelinger:	
	Gislinge Skole (0.-9. klasse, 211 elever)
Tuse og Udby Skole	
Afdelinger:	
	Tuse Skole (0.-9. klasse, 621 elever)
Nr. Jernløse, Knabstrup og Undløse Skole	
Afdelinger:	
	Nr. Jernløse Skole (0.-9. klasse, 496 elever)
	Knabstrup Skole (0.-6. klasse, 65 elever)

Hoved- og underområder og tilbud (elever i almene klasser, i skoleåret 23/24)	
	Undløse Skole (0.-6. klasse, 57 elever)
Kildebjergskolen	
Afdelinger:	
	Kildebjergskolen (0.-9. klasse, 359 elever)
Jyderup Skole	
Afdelinger:	
	Jyderup Skole (0.-9. klasse, 440 elever)
Tølløse Skole	
Afdelinger:	
	Tølløse Skole (0.-9. klasse, 450 elever)
St. Merløse og Ugerløse Skole	
	St. Merløse Skole (0.-6. klasse, 119 elever)
	Ugerløse Skole (0.-6. klasse, 67 elever)
Vipperød og Ågerup Skole	
Afdelinger:	
	Vipperød Skole (0.-9. klasse, 365 elever)
	Ågerup Skole (0.-6. klasse, 84 elever)

Udvalget for Ældre og Sundhed

Udvalget varetager den samlede indsats på ældre- og sundhedsområdet med det sigte, at borgerne understøttes i at kunne føre et så aktivt liv som muligt gennem hele livet. Udvalgets opgaver er følgende:

Sundhed

Genoptræning og anden træning, forebyggelses- og sundhedstilbud samt medfinansiering af regionale sundhedsydelser.

Ældre

Plejecentre, midlertidige plejepladser og ældreboliger, hjemmehjælp og sygepleje, madservice til borgere, der ikke selv er i stand til at lave mad, aktiviteter for ældre, botilbud, aktivitetstilbud og socialpædagogisk bistand til borgere over 67 år med særlige behov, plejevederlag og hjælp i forbindelse med pasning af døende i eget hjem, hjælpemidler med undtagelse af handicapbiler, begravelseshjælp og befordring af pensionister samt frivillighedsmidler efter Serviceloven.

Tabel 1 Budget fordelt på politikområder

Politikområde - 2024 priser	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	----- i 2024 priser, mio. kr.-----					
Sundhed	388,2	385,1	395,7	396,2	396,2	396,2
Ældre	677,3	672,3	677,2	691,4	705,1	720,4
I alt	1.065,5	1.057,4	1.072,8	1.087,6	1.101,2	1.116,5

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Ovenstående tabel viser regnskab 2022, budget 2023, budget 2024, samt budget i overslagsårene. Det fremgår af tabellen, at forskellen mellem regnskab 2022 og budget 2027 viser en samlet stigning på 51 mio. kr. Udgiftsudviklingen er også illustreret i den efterfølgende figur 1. Underliggende er der flere forklaringer:

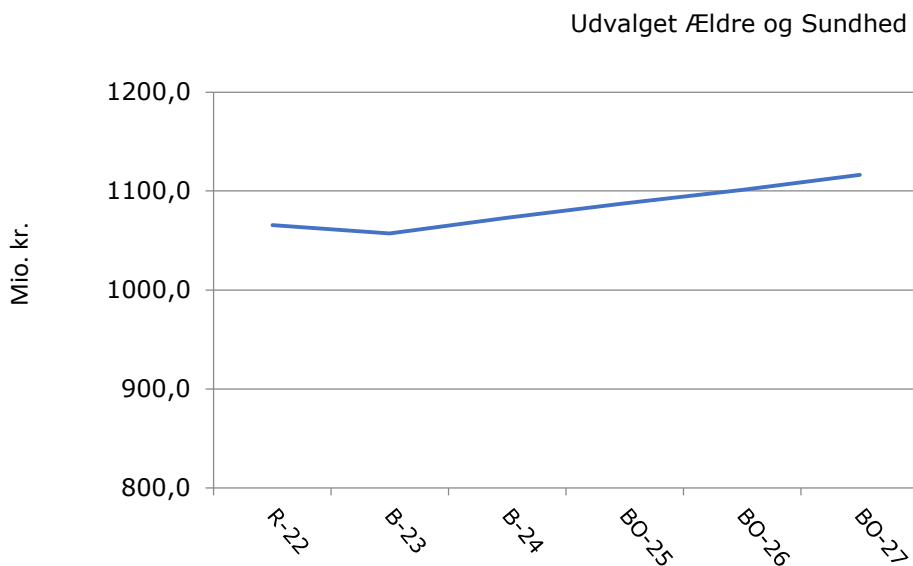
På Sundhedsområdet er regnskab 2022 3,1 mio. kr. højere end budget 2023, hvilket primært skyldes et merforbrug på den vederlagsfri fysioterapi i 2022 samt udgifter forbundet med COVID-19 i 2022. Da udgifterne til den vederlagsfri fysioterapi fortsat er høje i 2023, er budgettet til vederlagsfri fysioterapi øget fra 2024 og frem. Budgettet øges yderligere på sundhed fra 2024 og frem, da budgettet til genoptræningsophold for senhjerneskadede flyttes fra Voksenspecialområdet til Sundhedsområdet.

Ældreområdet regnskab for 2022 er 5 mio. kr. højere end budget 2023. Dette skyldes primært et merforbrug i hjemmeplejen i 2022, der var forårsaget af et højt sygefravær og et stort forbrug af vikarer. Der arbejdes løbende med Balance- og råderumsstrategien på området, som reducerer budgettet.

Herudover bliver budgettet hvert år tilført demografimidler. Der tilføres flere demografimidler end der reduceres fra Balance- og råderumsstrategien. Budgetstigningen i 2024 og i overslagsårene består derfor primært af demografitilskrivningen.

Herudover bliver områdets budget reduceret pga. omplaceringer mellem andre politikområder; modsat tilføres der midler vedrørende kvalitetspakker målrettet kommunale akutfunktioner og patientrettet forebyggelse for borgere med kroniske sygdomme og til stigende udgifter til biler i forbindelse med skift til elbiler. Fra 2025 og frem tilføres der også midler i budgettet til flere medarbejdere og højere kvalitet i ældreplejen. Tidligere har kommunen fået et øremærket tilskud, men fra 2025 indgår pengene i stedet via bloktilskuddet og udgifterne indarbejdes derfor i budgettet.

Figur 1 viser udviklingen i budgettet på Udvalget for Ældre og Sundhed som beskrevet ovenfor. Budgettet øges fra 2023 og frem, hvor der hvert år tilføres demografimidler og fra 2025 overgår det øremærkede tilskud til flere hænder og højere kvalitet til bloktilskud, og udgifterne indarbejdes derfor i budgettet.

Figur 1 Budget, netto (2024-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk Kommune

Dannelse af budgettet

Tabel 2 viser, hvordan budget 2024-2027 er blevet dannet. Fra budgetrammen, som blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen i marts over de tekniske ændringer, så som nye priser, mængder og lovgivning til de politiske ændringsforslag, som lægges ind i forbindelse med Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budgettet, som finder sted i oktober.

Som udgangspunkt må rammeudmeldingen ikke overskrides. Undtaget herfra er ændringer som følge af:

- Omplaceringer mellem udvalg, som ikke påvirker kommunens samlede økonomi
- Lovændringer
- Udvikling i antallet af ældre, skolebørn og småbørn
- Pris- og lønfremskrivning
- Politiske beslutninger
- Tilvalg fra direktionens anbefaling
- Politisk budgetaftale fra 2. behandlingen
- Andre politiske beslutninger

De ovenfor nævnte ændringer kan øge eller reducere det endelige budget 2024.

Tabel 2 Dannelse af budget

	I mio. kr.	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
		----- i 2024-priser, mio. kr. -----			
1	Rammeudmelding 2024	1.057,7	1.064,3	1.075,9	1.075,9
2	Dannelse af budget	4,5	4,5	4,5	4,5
<i>2a</i>	<i>Serviceudgifter</i>	<u>4,5</u>	<u>4,5</u>	<u>4,5</u>	<u>4,5</u>
	<u>Sundhed</u>	<u>4,0</u>	<u>4,0</u>	<u>4,0</u>	<u>4,0</u>
	Vedvarende højt forbrug på vederlagsfri Fysioterapi	1,5	1,5	1,5	1,5
	Mindre brug af kommunalt betalte indlæggelsesdage	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
	Øgede omkostninger til befording i forbindelse med træning	0,7	0,7	0,7	0,7
	Øget pres på genoptræningscenteret med stadig flere borgere med behov for træning	0,3	0,3	0,3	0,3
	Budget til genoptræning af senhjerneskadede ældre	2,0	2,0	2,0	2,0
	<u>Ældre</u>	<u>0,5</u>	<u>0,5</u>	<u>0,5</u>	<u>0,5</u>
	Hjælpebidler - Forventet reduceret pris på loftlifte samt lavere efterspørgsel på tekniske hjælpemidler end antaget.	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
	Hjemmeplejen - reduceret budgetbehov pba. forventet flere timer leveret af elever (se neden for vedr. SOSU-elever)	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
	Vedvarende flere udgifter på den mellemkommunale afregning	2,5	2,5	2,5	2,5
	Større optag af SOSU-Elever samt reduktion i frafaldet af elever ved nye handleplaner	1,5	1,5	1,5	1,5
3	Besparelser og Effektiviseringer	-3,6	-3,1	-3,1	-3,1
	<u>Sundhed</u>	<u>-0,3</u>	<u>-0,3</u>	<u>-0,3</u>	<u>-0,3</u>
	AHLI-19 Ændring i visitation til befording til genoptræning	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
	<u>Ældre</u>	<u>-3,3</u>	<u>-2,8</u>	<u>-2,8</u>	<u>-2,8</u>
	AHLI-01 Dosisdispensering	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
	AHLI-02 Indkøbsoptimering via øget brug af analyser og opfølgning	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	AHLI-05 Øget brug af kendte hjælpemidler	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	AHLI-06 Nedlæggelse af HUSKE-ugen	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	1 TVÆR-03 Optimering af betalingsproces for e-handelsfaktura	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	Profiler fra tidligere års effektiviseringer	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
	Profiler fra 23-besparelser	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
	Profil fra B24		0,5	0,5	0,5
4=2a+3	Bidrag til KB's Balance- og Råderum	0,9	1,4	1,4	1,4
5=1+2+3	Budgetramme efter bidrag til KB's Balance- og Råderum	1.058,6	1.065,7	1.077,2	1.077,2
6	Demografi	0,2	0,7	2,3	17,2
	<u>Sundhed</u>	<u>0,8</u>	<u>0,8</u>	<u>0,8</u>	<u>0,8</u>
	Genoptræning	0,8	0,8	0,8	0,8
	<u>Ældre</u>	<u>-0,6</u>	<u>-0,1</u>	<u>1,6</u>	<u>16,4</u>

	I mio. kr.	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	Hjemmepleje	6,3	6,3	6,3	6,3
	Delegerede sygeplejeydelser	1,7	1,7	1,7	1,7
	Hjemmesygepleje	1,0	1,0	1,0	1,0
	Rehabiliteringsterapeuter	0,2	0,2	0,2	0,2
	Hjælpe midler	1,3	1,3	1,3	1,3
	Dagcentre befording	0,2	0,2	0,2	0,2
	Plejevederlag	0,2	0,2	0,2	0,2
	Demografi til udmøntning i Budget 2024	-11,5	-11,5	-11,5	-11,5
	Demografertilpasning	0,2	0,7	2,3	17,2
7	Lovgivning	2,7	9,6	9,6	9,6
	<u>Ældre</u>	<u>2,7</u>	<u>9,6</u>	<u>9,6</u>	<u>9,6</u>
	Initiativer i Sundhedsreformen herunder kvalitetspakker målrettet kommunale akutfunktioner og patientrettet forebyggelse for borgere med kroniske sygdomme.	2,7	2,8	2,8	2,8
	Pulje til flere hænder og højere kvalitet i ældrepleje overgår som bloktilskud		6,8	6,8	6,8
8	Omplacering til/fra andre udvalg	4,9	4,9	4,9	4,9
	<u>Sundhed</u>	<u>6,9</u>	<u>6,9</u>	<u>6,9</u>	<u>6,9</u>
	Budgettilpasning vedrørende budget 2023 - fra ældre til sundhed	0,1	0,1	0,1	0,1
	Omplacering yngre senhjerneske til genoptræning senhjerneske	6,8	6,8	6,8	6,8
	<u>Ældre</u>	<u>-2,0</u>	<u>-2,0</u>	<u>-2,0</u>	<u>-2,0</u>
	Samling af digitaliseringspulje under politikområde administration jf. BR1 2023.	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
	Flytning af Nexus budget, som ikke blev flyttet under oprettelsen af Social indsats og udvikling	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	Tilretning organisationsændring 2021 fra Udvalget ældre og Sundhed til Økonomiudvalget	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
	Budgettilpasning vedrørende budget 2023 - fra ældre til sundhed	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	Midler til CSU vedr. hjerneskeindsats	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	Budgettilpasning vedrørende tolkebestand	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	Budgettilpasning Børne og Voksen system lukkes skal fremadrettet varetages i NEXUS.	0,1	0,1	0,1	0,1
	Udmøntning af pulje fra budget 2023 vedr. lønstigning OK21.	0,0	0,0	0,0	0,0
	Udmøntning af rekrutteringspulje i forbindelse med OK21 fra budget 2023.	0,0	0,0	0,0	0,0
9	Administrative ændringer efter juni måned	3,3	3,3	3,3	3,3
	<u>Sundhed</u>	<u>-0,3</u>	<u>-0,3</u>	<u>-0,3</u>	<u>-0,3</u>
	Befordringsgodtgørelse, tilpasning af p x m i forhold til den nyeste viden	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	Begravelseshjælp, tilpasning af p x m i forhold til den nyeste viden	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	<u>Ældre</u>	<u>3,6</u>	<u>3,6</u>	<u>3,6</u>	<u>3,6</u>
	PL-korrektion til private leverandører, hvor der efterreguleres.	0,1	0,1	0,1	0,1
	Merudgift ved skift til elbiler i hjemme- og sygeplejen	3,5	3,5	3,5	3,5
10	Direktionens anbefaling	-8,1	-8,1	-8,1	-8,1
	<u>Sundhed</u>	<u>-0,4</u>	<u>-0,4</u>	<u>-0,4</u>	<u>-0,4</u>

	I mio. kr.	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	PL rulles tilbage og omplaceres til ØKU	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
	Ældre	-7,7	-7,7	-7,7	-7,7
	PL rulles tilbage og omplaceres til ØKU	-7,7	-7,7	-7,7	-7,7
11	Politisk budgetaftale	0,5	0,5	0,5	0,5
	Sundhed	0,5	0,5	0,5	0,5
	Ekstra ressourcer til genoptræningsområdet	0,5	0,5	0,5	0,5
12	Pris- og lønfremskrivning	10,8	11,0	11,5	11,9
13=5..13	I alt	1.072,8	1.087,6	1.101,2	1.116,5

Noter: Eventuelle differencer skyldes afrunding, Beløb under 50.000 kr. fremstår som 0,0 mio. kr.

Balance- og råderumsstrategi

Kommunalbestyrelsen vedtog i januar 2023 en Balance- og råderumsstrategi. Det blev fastsat i strategien, at hvert stående udvalg hvert år skal tilvejebringe forslag til effektiviseringer og besparelser på 1,5% procent af udvalgets andel af udgifterne til service svarende til samlet ca. 48 mio. kr. Det beløb, som opstår heraf, kan udmøntes til balancering af budgettet og nye prioriteringer, men balancering af budgettet har forrang. I maj 2024 blev måltallet ændret til 1 % af udgifterne til service i budgetår 2024.

I 2024 er der samlet set indarbejdet effektiviseringer og besparelser for 13 mio. kr. Hertil kommer yderligere råderum fra besparelser i 2023 og tidligere år på 15 mio. kr., hvilket gav et samlet økonomisk råderum på 27 mio. kr. Heraf blev 22 mio. kr. brugt til at løse økonomiske udfordringer i budgettet på baggrund af stigende priser og mængder, også kaldet opdrift. De sidste 5 mio. kr. medgik til at indfri politiske prioriteringer.

Udvalget for Ældre og Sundhed har brutto bidraget til råderummet med 3,5 mio. kr., men på grund af stigende priser og mængder på udvalgets område, blev nettobidraget -0,9 mio. kr.

Politikområde Sundhed

Nedenstående tabel viser regnskab 2022, budget 2023 og budget 2024, samt budgetforslaget i overslagsårene.

Det fremgår af tabellen, at regnskab 2022 på Sundhedsområdet er 3,1 mio. kr. højere end budget 2023. Udgifterne til den vederlagsfri fysioterapi er steget igen efter i en årrække at have været faldet. I budget 2024 øges budgettet derfor igen til den vederlagsfri fysioterapi. Herudover tilføres der midler til genoptræningsområdet både via demografimidler, for at håndtere en øget opdrift på området, i budgetaftalen og via en omplacering mellem politikområder, så udgifterne fremadrettet konteres korrekt.

Tabel 3a viser udviklingen i budgettet fordelt på aktiviteter på Sundhedsområdet.

Tabel 3a Budget fordelt på aktiviteter på politikområde Sundhed

Aktivitet - 2024 priser	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet	323,5	323,8	323,8	323,8	323,8	323,8
Andre sundhedsudgifter	6,5	7,0	6,2	6,2	6,2	6,2
Forebyggende indsats samt aflastningstilbud	3,2	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Fysioterapi	16,9	15,9	17,4	17,4	17,4	17,4
Genoptræning og vedligeholdelsestræning	27,4	26,3	37,1	37,1	37,1	37,1
Personlig og praktisk hjælp og madservice (hjemmehjælp)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sundhedsfremme og forebyggelse	10,7	10,3	9,5	10,0	10,0	10,0
I alt	388,2	385,1	395,7	396,2	396,2	396,2

Noter: Eventuelle differencer skyldes afrunding, *Beløb under 50.000 kr. fremstår som 0,0 mio. kr.

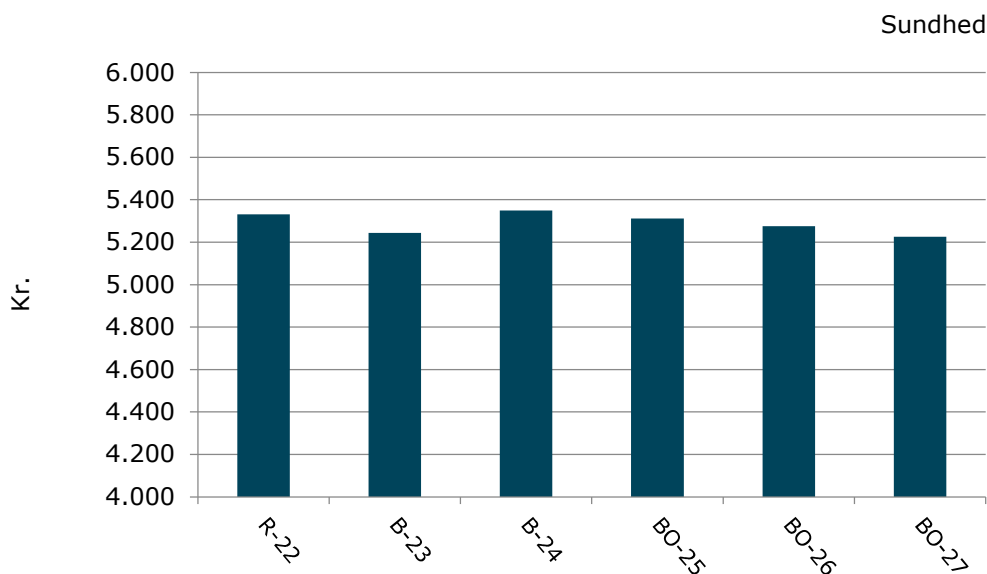
Væsentlige forskelle mellem budget 2023 og 2024 kan forklares ved nedenstående:

- Andre sundhedsudgifter dækker over udgifter til færdigbehandlingsdage på sygehusene og udgifter til hospice, begravelseshjælp og befordring af pensionister til læge eller speciallæge. Budgettet er reduceret med 0,5 mio. kr. på færdigbehandlingsdage. Midlerne er omplaceret til den vederlagsfri fysioterapi. Udgifterne på området forventes at kunne holdes i ro, da der arbejdes målrettet med at reducere udgifterne i forbindelse med færdigbehandlingsdage. Herudover er budgettet reduceret med 0,2 mio. kr. til begravelseshjælp og 0,1 mio. kr. til befordringsgodtgørelse, da det forventes at færre benytter tilbuddene.
- På området for vederlagsfri fysioterapi, blev budgettet reduceret i 2023 pga. en årrække med færre udgifter. I 2022 og i 2023 er udgifterne øget igen og de forventes også at være højere i 2024 og frem. Budgettet er derfor øget med 1,5 mio. kr.
- På genoptræning og vedligeholdelsestræning er der tilført demografimidler samt midler til at håndtere stigende udgifter til befordring samt et øget pres på levering af ydelser, da flere borgere end hvad demografitilskrivning tilsiger har brug for træning. Herudover er der tilført midler til genoptræningsophold til ældre senhjerneskadede over 67 år. Ydermere er budgettet øget i forbindelse med at genoptræningsophold for senhjerneskadede under 67 år er flyttet fra voksenspecialområdet til sundhedsområdet for at få en korrekt kontering af udgiften. Endelig blev der i budgetaftalen prioriteret yderligere 0,5 mio. kr. til området. Der arbejdes også med effektiviseringer på området i led af balance- og råderumsstrategien.
- På Sundhedsfremme og forebyggelse er budgettet reduceret. Dette skyldes, primært besparelser gennemført i 2023, hvor Kommunalbestyrelsen besluttede at nedlægge indsatsen til svært overvægtige, at nedlægge indsatsen for rygstop og at reducere midler i fagsekretariatet for Læring og Trivsel.

Budget pr. indbygger

Figur 2 viser budgettet på sundhedsområdet pr. indbygger. Budgettet er faldende pr. indbygger fra 2024 og frem på grund af stigning i befolkningstallet.

Figur 2 Budget pr. indbygger (2024-priser, kr.)

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose samt egne beregninger

Nyt i budget 2024

Den aktivitetsbestemte Kommunale Medfinansiering af sygehusene

Det største budget på sundhedsområdet er den Kommunale Medfinansiering af regionens sygehuse (KMF). I lighed med perioden 2019-2023 har regeringen meldt ud, at den løbende afregning af den kommunale medfinansiering fastfryses svarende til afregningsniveauet for året før (2022). Acontobetalingerne fortsætter derfor i 2024. I Økonomiaftalen for 2024 er det aftalt, at en ny afregningsform på området afventer Sundhedsstrukturkommissionens arbejde.

Specifikke forudsætninger for budgettet

I det omfang, hvor det er muligt, viser tabel 3b hvor mange borgere, der forventes på de forskellige aktiviteter og gennemsnitsprisen pr. borger. Hvor dette ikke er muligt, er budgettet blot noteret.

Tabel 3b Pris x mængde

Aktivitet	Mængde	Pris	B2024
Projekter og puljer (Sundhedsklynger)			0,0
Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet			323,8
Genoptræning og vedligeholdelsestræning			30,3
Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning			26,1
Genoptræning på specialiseret niveau (Sundhedslovens § 140)			0,7
Personbefordring			2,5
Ledelse og administration			1,1
Fysioterapi			17,4
Andre sundhedsudgifter			6,2
Hospice			2,2
Færdigbehandlingsdage			0,7

Aktivitet	Mængde	Pris	B2024
Befordringsgodtgørelse (Arbejdsmarked, Uddannelse og Borgerservice)	5.000	262	1,3
Begravelseshjælp (Arbejdsmarked, Uddannelse og Borgerservice)	800	2.600	2,1
Sundhedsfremme og forebyggelse			16,2
<u>AHLI</u>			0,0
Sundhedskonsulenter			5,1
Fagsekretariat – Sundhed			3,7
Sundhedsfremme og forebyggelse (Kræftplan) - Aktiv Hele Livet			0,2
Sundhedsfremme og forebyggelse - Læring og Trivsel			0,1
Sundhedsfremme og forebyggelse - Kultur, Fritid og Ungeliv			0,2
Sundhedsfremme og forebyggelse - Social indsats og Udvikling			6,9
Rusmiddel indsatsen			0,1
Genoptræning – senhjerneskade	2	3.024.000	6,8
Forebyggende indsats samt aflastningstilbud målrettet mod primært ældre			1,8
I alt			395,7

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Opgaver og organisering

Området er reguleret af Sundhedsloven og varetager Holbæk Kommunes ansvar for at:

- Tilbyde konkrete forebyggelses- og sundhedstilbud: forebyggende hjemmebesøg, genoptræning, rehabiliteringstilbud til kronisk syge og hverdagsrehabilitering
- Medfinansiering af sygehusene
- Betaling for borgere på Hospice, færdigbehandlede sygehuspatienter og vederlagsfri fysioterapi
- Understøtte hele kommunen i arbejdet med at forbedre borgernes sundhed og trivsel

Sundhedsaftalen mellem Holbæk Kommune og Region Sjælland regulerer den løbende udvikling af snitfladerne mellem behandling på sygehuse samt sundheds- og plejeindsatsen i kommunerne.

Der er i lovgivningen opsat en række økonomiske incitamenter til, at kommunerne skal arbejde med forebyggelse:

- Kommunen er med til at finansiere regionernes udgifter til sygehusbehandling i sygehusvæsenet og til lægelig behandling. Udgiften er differentieret i henhold til borgernes alder for at øge kommunernes incitament yderligere. Fra 2019 og frem er der dog betalt aconto takst.
- Kommunen betaler for borgere, som er færdigbehandlede, men som stadig er indlagt på sygehusene. For at øge incitamentet for kommunen til at hjemtage sine borgere, stiger taksten for færdigbehandlingdage efter de første to dage for at sikre hurtig og fleksibel udskrivning af færdigbehandlede borgere.
- Kommunen betaler den fulde udgift til hospiceophold samt vederlagsfri fysioterapi til stærkt handicappede og kronisk syge. Kommunen har hverken indflydelse på serviceniveau eller antallet af borgere, som får bevilling til aktiviteterne.

Tabel 3c viser organiseringen på politikområdet og de primære tilbud.

Tabel 3c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud
Sundhed og Forebyggelse
Administration af medfinansiering af regionale sundhedsudgifter
Vederlagsfri fysioterapi: Denne form for fysioterapi tilbydes børn eller voksne, der enten har et svært fysisk handicap eller en funktionsnedsættelse som følge af progressiv sygdom. Tilbuddet foregår ved privatpraktiserende fysioterapeuter.
Strategisk udvikling af sundhedsområdet for primært ældre
Sundhedscenteret (kroniske sygdomme, Lev med kræft mv.)
Genoptræning og vedligeholdelsestræning til alle borgere i Holbæk kommune.
Forebyggelse og Frivillighed
Sundhedsvejledere
Aktivitetsvejledere
Arbejdsmarked, Uddannelse og Borgerservice
Befordring af pensionister
Begravelseshjælp
Kultur, Fritid og Ungeliv
Rygeindsats

Politikområde: Ældre

Nedenstående tabel viser regnskab 2022, budget 2023 og budget 2024, samt budgetforslaget i overslagsårene.

Budget 2024 er øget med 4,9 mio. kr. set i forhold til oprindeligt budget 2023, hvilket primært skyldes, at der tilføres midler til kvalitetspakker målrettet kommunale akutfunktioner og patientrettet forebyggelse for borgere med kroniske sygdomme og midler til den merudgift der er forbundet med skift til elbiler samt at der tilføres demografimidler. Modsatrettet er budgettet reduceret som følge af balance- og råderumsstrategien samt omplaceringer til andre politikområder.

Tabel 4a Budget fordelt på aktivitet på politikområdet Ældre

Aktivitet - 2024 priser, i mio. kr.	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Aktivitets- og samværstilbud (servicelovens § 104)	1,9	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Beskyttet beskæftigelse (servicelovens § 103)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Botilbud til længerevarende ophold (servicelovens § 108)	1,6	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Botilbud til midlertidigt ophold (servicelovens § 107)	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Botilbudslignende tilbud (omfattet af §4, stk. 1 nr. 3)	15,9	15,9	15,6	15,6	15,6	15,6
Forebyggende indsats samt aflastningstilbud	16,0	19,0	17,5	17,5	17,5	17,5
Hjemmesygepleje	115,7	121,6	122,3	122,3	122,3	122,3
Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring	48,4	53,6	49,6	49,6	49,6	49,6
Kontaktperson- og ledsageordninger (servicelovens §§ 97-99)	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Personlig og praktisk hjælp og madservice (hjemmehjælp)	241,7	222,5	234,8	241,6	255,8	271,2
Personlig støtte og pasning af personer med handicap mv.	2,9	7,4	4,5	4,5	4,5	4,5
Pleje og omsorg mv. af primært ældre undtaget frit valg	224,0	226,1	226,7	234,1	233,6	233,6

Aktivitet - 2024 priser, i mio. kr.	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Plejevederlag og hjælp til sygeartikler o. lign. ved pasning	4,8	2,7	2,9	2,9	2,9	2,9
I alt	677,3	672,3	677,2	691,4	705,1	720,4

Noter: Eventuelle differencer skyldes afrunding, Beløb under 50.000 kr. fremstår som 0,0 mio. kr.

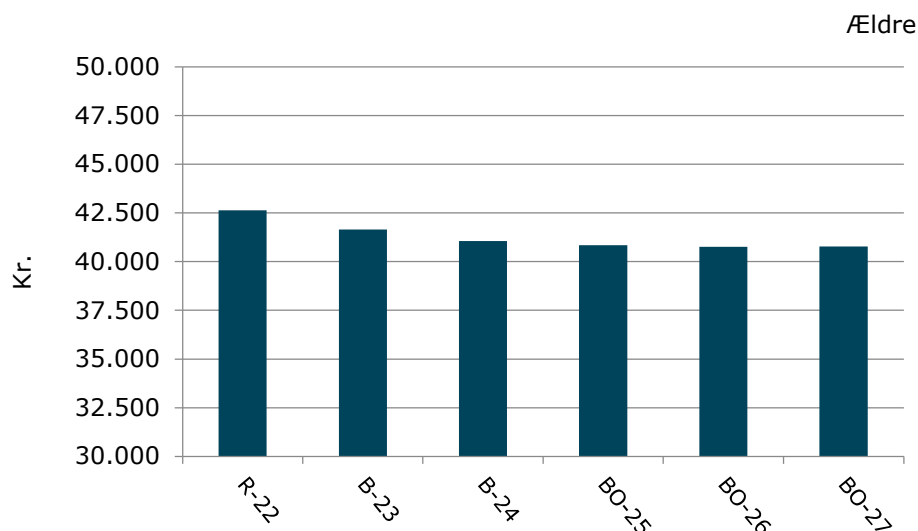
Væsentlige forskelle mellem budget 2023 og 2024 kan forklares ved nedenstående:

- På botilbud er midlertidige tilbud blevet afsluttet i 2022 og vil fremefter være botilbudslignende tilbud.
- Området forebyggende indsatser er reduceret i 2024 og frem. Det skyldes de besparelser, som blev besluttet i 2023, hvor Kommunalbestyrelsen valgte at lukke Toppen og nedlægge tilbuddet til uønsket ensomhed blandt ældre.
- Der er tilført midler til hjemmesygeplejens budget i 2024 til den merudgift, der er ved skiftet til elbiler og der er tildelt demografimidler. Modsat er foretaget reduktioner pga. Balance- og råderumsstrategien. Herudover er hjemmesygeplejens budget i 2024 reduceret i forbindelse med omplaceringer, der er foretaget i 2023 mellem sygeplejen og hjemmeplejens fælleskonti.
- Hjælpe midler er tilført demografimidler på 1,3 mio. kr. Modsat er der sket budgettilpasninger ved en neddrift på området på 2,0 mio. kr. samt besparelser vedtaget af Kommunalbestyrelsen i 2023 vedr. reduktion af en sagsbehandler på hjælpemiddelområdet samt reduktion af en medarbejder på Hjælpe middeledepotet.
- På personlig og praktisk hjælp og madservice (hjemmehjælp) er der i 2024 tilført midler vedr. omplaceringer fra både hjemmesygeplejens fælles konto og § 95 respirationsordningen for at sikre et retvisende budget. Ydermere er der tilført midler til den merudgift, der er ved skiftet til elbiler samt tildelt demografimidler til området, mens budgettet er reduceret som led i balance- og råderumsstrategien og de besparelser, der blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen i 2023.
- På personlig støtte og pasning af personer med handicap mv. er der i 2023 og frem foretaget en omplacering, hvor midler er flyttet fra § 95 respirationsordningen og til § 94 registranthjælper ordningen under hjemmeplejen for at sikre et retvisende budget på begge områder.
- På pleje og omsorg mv. af primært ældre undtaget frit valg tilføres budget til området til øget afregning på det mellemkommunale område, da flere borgere bor i plejecentre uden for kommunen, mens færre udenbys borgere bor på kommunes plejecentre. Der tilføres også midler til kvalitetspakker målrettet kommunale akutfunktioner og patientrettet forebyggelse for borgere med kroniske sygdomme. Disse midler skal senere udmøntes, når det vides konkret, hvad midlerne skal bruges til. Modsat reduceres budgettet som følge af Balance- og råderumsstrategien.
- Budgettet til plejevederlag og hjælp til sygeartikler er øget pga. tilskrivningen af demografimidler.

Budget pr. person på 65 år og derover

Nedenstående figur viser budgettet pr. borger fra 65 år og derover på ældreområdet i perioden 2022 til 2027. Det samlede budget på området øges årligt med baggrund i befolkningsudviklingen (se nedenfor). Med en forventning om "sund aldring" hvor plejebehovet ikke stiger tilsvarende befolkningsudviklingen, ses der en fald i budgetmidler pr. borger i gruppen af borgere over 65 år. Der arbejdes løbende med effektiviseringer på området for at sikre serviceniveauet og et budget i balance i en tid, hvor andelen af ældre bliver større.

Figur 3a Budget pr. 65-årig og derover (2024-priser, kr.)

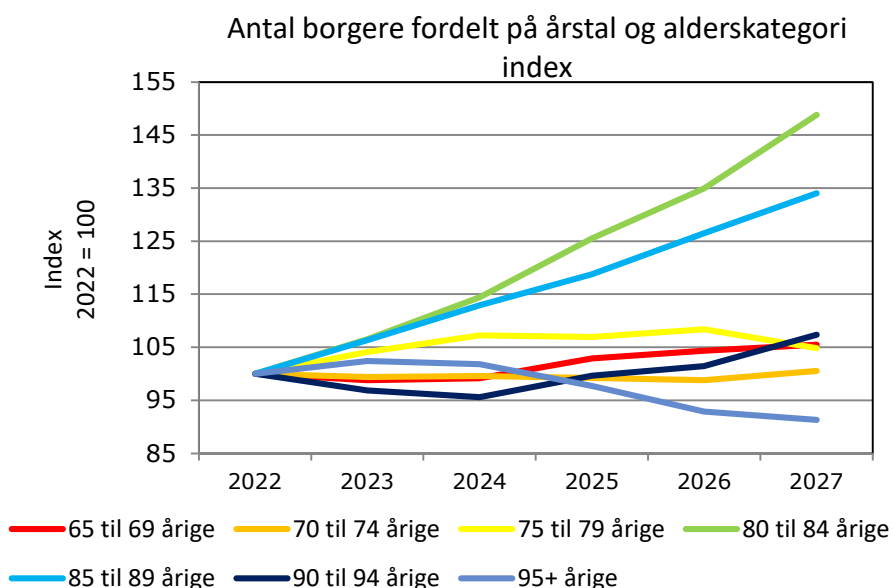
Kilde: Holbæk kommunes befolkningsprognose samt egne beregninger

Befolkningsprognose

Holbæk Kommunes befolkningsprognose viser en forventning om, at antallet af ældre borgere i aldersgruppen +75 år vil være stigende fra 2022-2027, undtaget borgere over 95 år.

De næste år vil gruppen af borgere på +75 år potentielt udvise et øget behov for hjælp, hvor en demografiregulering sikrer et uændret serviceniveau på ældreområdet. Det samlede budget er demografireguleret med 11,5 mio. kr. i 2023 og yderligere i 2025 - 2027 svarende til den forventede demografiske udvikling i årene.

Figur 3b Udviklingen i 65+ årige

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose

I de kommende år forventes det, at andelen af de meget udgiftstunge borgere over 80 år øges i Holbæk Kommune, og plejebehovet forventes at følge denne udvikling. Der er derfor fokus på området for at sikre et budget i balance.

Nyt i budget 2024

Kvalitetsplan og kvalitetspakke til kronisk sygdom

Som led i den tidligere regerings sundhedsaftale blev det aftalt, at regeringen ville fremsætte et lovforslag om indførelsen af en national kvalitetsplan for det nære sundhedsvæsen. Lovforslaget skulle sikre indførelsen af kvalitetspakker med konkrete kvalitetskrav og anbefalinger til indsatsen, bl.a. ift. kommunernes sundhedstilbud og rådgivning fra sygehusene. Første kvalitetspakke skulle omhandle styrkelse af de kommunale akutfunktioner, og anden kvalitetspakke skulle omhandle patientrettede forebyggelsestilbud for borgere med kroniske sygdomme. Til finansiering af styrkelse af de kommunale akutfunktioner og kvalitetspakken for patientrettede forebyggelsestilbud for borgere med kroniske sygdomme er bloktilskuddet opjusteret med 2,7 mio. kr. i 2024 og 2,8 mio. kr. fra 2025 og frem. Arbejdet med en kvalitetsplan og kvalitetspakken vedrørende kronisk sygdom kan evt. blive påvirket af Strukturkommissionens arbejde.

Specifikke forudsætninger for budgettet

I det omfang det er muligt, viser tabel 4b hvor mange ældre, der forventes på de forskellige aktiviteter og gennemsnitsprisen pr. borger. Hvor dette ikke er muligt, er budgettet blot noteret.

Tabel 4b Pris x mængde

Aktivitet	Mængde	Pris	B2024
Puljer og projekter (Forsøg med teams, Partnerskabets anbefalinger mv.)			28,3
Organisationservice (Social og Sundhedselever, IT mv)			37,5
IT			7,9
Social- og sundhedselever			29,5
Administration, ledelse og udvikling			12,2
Fagsekretariat - Ældre			3,9
Økonomi og administration			6,3
Fællesområde Sundhed og Forebyggelse			1,0
Fællestillidsrepræsentanter			1,0
Dags- og aktive centre			13,2
Kommunale dagcentre			5,3
Samsøvej			2,9
Elmelunden			2,4
Privat dagcenter			2,1
Befordring til dagcentre			5,6
Kommunale aktive centre			0,2
Rengøring			8,6
Cafeer			0,0
Køkkener			-1,1
Madservice			0,0
Dagligvare udbringning			1,7
Fuldtidsvejledere			1,9
Forebyggelse og frivillighed			2,0
Plejecentre og Fripleseboliger			186,0
<i>Kommunale plejeboliger og specialister</i>			125,7

Aktivitet	Mængde	Pris	B2024
Fast vagt på plejecentre			3,9
Elmelunden	70	437.000	30,6
Samsøvej	75	437.000	32,8
Kastanjely			22,4
Almindelige boliger	48	437.000	21,0
Midlertidige pladser	2	682.000	1,4
Stenhusbakken			31,9
Almindelige boliger	34	437.000	14,9
Midlertidige pladser	25	682.000	17,0
Specialister mv			4,1
<i>Friplejeboliger og private plejeboliger</i>			60,3
Fjordstjernen			28,9
Servicelov	39	646.819	25,0
Sundhedslov	87	44.368	3,9
Tysingehave	65	483.831	31,4
Mellemkommunale betalinger			10,5
Plejeboliger (Udgifter) ÅP	49	623.000	30,5
Friplejeboliger (Udgifter) ÅP	4	641.000	2,6
Friplejeboliger (Indtægter) ÅP	29	-469.000	-13,6
Ældrebolig/hjemmepleje (udgifter) ÅP	13	180.000	2,4
Ældrebolig/hjemmepleje (Indtægter) Timer	22.285	-510	-11,4
Hjemmepleje – Frit valg			180,1
Kommunal (Servicelovsydelser)	316.217	472	149,1
Privat (Servicelov- og Sundhedslovsydelser)	65.464	474	31,0
Kommunal hjemmepleje			19,1
Hjemmepleje – NAT			8,2
Hjemmeplejen – Orø			4,0
Rehabilitering			7,2
Flow-koordinator			0,5
Hjemmepleje fælles - Ledelse mv. (BUM)			6,3
Hjemmepleje fælles - IT (BUM)			3,5
Hjemmepleje fælles - Biler (BUM) Stk.	107	71.000	7,6
Hjemmepleje fælles - indtægter (BUM)			-18,2
Hjemmeplejen - Drift (BUM)			0,0
Udgifter			150,3
Indtægter			-150,3
Hjemmesygepleje			88,2
Myndighed - Sundhedslov (BUM) Timer	116.140	417	53,1
Hjemmesygeplejersker – Drift			30,8
Hjemmesygepleje fælles - Ledelse mv.			2,2
Biler Stk.	29	71.000	2,0
Borger udpeger selv en person til at udføre opgaver efter servicelovens §83 (Serviceloven § 94)			2,8
Respirationsordningen (servicelovens § 95)			1,8
Kontant tilskud til personlig og praktisk hjælp m.v., som modtageren selv antager (servicelovens § 95)			1,9
Andre hjælpemidler (Servicelovens §112)			0,1

Aktivitet	Mængde	Pris	B2024
Plejevederlag			3,5
Hjælpe midler myndighed i alt			57,2
Teknisk service			7,6
Depot			2,2
Personale - Faugården			1,6
Hjælpe midler			45,7
Arm- og benproteser			4,8
Ortopædisk fodtøj			1,2
Fodindlæg			0,5
Kompressionsstrømper			2,4
Arm- og benskiner			2,1
Andre ortopædiske hjælpemidler			1,8
Inkontinens - kateter			3,2
Inkontinens - stomi			5,8
Inkontinens - bleer			2,4
Øvrige kropsbårne hjælpemidler			2,3
Diabetes			3,0
Boligindretning (Serviceloven §116)			3,1
Indkøb til depot			10,0
APV-hjælpe midler			3,0
Handicap og psykiatri – Ældre			21,8
39 - Personlig støtte og pasning af personer med handicap mv.	24	83.000	2,0
53 - Kontaktperson- og ledsageordninger	13	40.000	0,5
50 - Botilbud til længerevarende ophold	1	903.000	1,3
59 - Aktivitets- og samværstilbud	11	131.000	1,5
51 - Botilbudslignende tilbud	23	678.000	15,6
52 - Botilbud til midlertidige ophold §107	0	0	0,0
27 - Pleje og omsorg mv. af primært ældre undtaget frit valg af leverandør (servicelovens § 83)			0,9
Pgf 85	10	90.000	0,9
Pgf 97	2	14.000	0,0
I alt			677,2

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding.

Opgaver og organisering

Ældreområdet har rammebudget på de kommunale plejecentre. Hjemmeplejen og de private plejecentre er organiseret i en Bestiller-Udfører-Modtager model (BUM), hvor Visitationen varetager myndighedsopgaven, og der afregnes aktivitetsbaseret med afsæt i en fastsat timepris.

Visitationen

Visitationen varetager myndighedsopgaven og visiterer borgere til hjemmepleje i frit-valgs ordningen samt til boliger på plejecentrene, midlertidige boliger, midlertidige pladser, samt andre tilbud, såsom genoptræning og dagcentre. Desuden har visitationen budgetansvaret for privat-delegerede sundhedslovsydelse. Visitationen har et tæt samarbejde med sygehusene i forbindelse med udskrivning af borgere.

Visitationen visiterer hjemmepleje til egen leverandør og private leverandører. I 2024 er der udover den kommunale hjemmepleje to private frit-valgs-leverandører. De private leverandører hører under udbudsmodellen.

Hjemmepleje

- 13 hjemmeplejeteams med tilknyttede sygeplejersker, der drives af "Holbæk Hjemmepleje". Hjemmesygeplejerskerne fungerer desuden som myndighed og visiterer sundhedslovsydelser til borgerne.
- 2 private hjemmeplejeleverandører, der leverer både service- og delegerede sundhedslovsydelser
- Hjælpen om natten leveres i hele Holbæk Kommune af den kommunale leverandør "Holbæk Hjemmepleje"
- Hjemmeplejen Orø fungerer som et selvstændigt distrikt og har egen økonomisk ramme.
- Rehabilitering og forebyggelse er samlet i et team, som varetager indsatserne i hele Holbæk Kommune.

Plejecentre

Holbæk Kommune råder over fire plejecentre med i alt 202 boliger:

- Samsøvej - også kaldet "Ottetallet" - har 75 boliger, fordelt på fem mindre enheder med 15 boliger i hver.
- Elmelunden har 70 boliger, som er fordelt i fem enheder med hver 14 boliger.
- Kastaniely har 50 boliger, hvoraf to benyttes til aflastning.
- Stenhusbakken i Holbæk har 34 plejeboliger. Centret rummer yderligere 25 aflastningsboliger.

Dertil kommer to plejecentre, som drives af øvrige aktører:

- Tysingehave Pleje- og Dagcenter med 65 plejeboliger; Drives af Danske Diakonhjem.
- Fjordstjernen (fripnejehjem) med 87 pladser er et privatejet alternativ til de kommunale plejecentre, hvoraf de 25 pladser forventes at være disponeret til Holbæk borgere.

Holbæk Kommune forventer desuden at købe 57 plejeboligpladser uden for kommunen, og at sælge 23 pladser til andre kommuner.

Andre kommunale tilbud på ældreområdet

- Botilbud, aktivitetstilbud og socialpædagogisk bistand til borgere over 67 år med særlige behov
- Plejevederlag og hjælp i forbindelse med pasning af døende i eget hjem
- Hjælpebidler
- Et produktionskøkken, der leverer mad til plejecentre og kommunale botilbud
- Seks caféer
- Madservice til borgere, der ikke selv er i stand til at lave mad
- Teknisk service til blandt andet servicering af nødkald, nøgler mv.
- Dagcentertilbud og aktiviteter med frivillige
- Ældreområdet samarbejder med kommunens Ældreråd, plejecentrenes Bruger- og pårørenderåd og Brugerråd, som medvirker til frivillige indsatser.

Tabel 4c viser organiseringen på politikområdet og de primære tilbud.

Tabel 4c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
PLEJE OG OMSORG	
	Plejecentre
	Plejecentret Samsøvej

Hoved- og underområder og tilbud	
	Plejecentret Elmelunden
	Plejecentret Kastaniely
	Plejecentre Stenhusbakken
	Dagcentre
	Træning og forebyggelse i dagcentertilbud: Samsøvej, Elmelunden og Byparken Svinninge
	Hjemmeplejen Kommunal leverandør
	Hjemmepleje under BUM
	Hjemmesygepleje
	Orø
	Nattevagter
	Myndighed
	Delegerede sygeplejeydelser - sygeplejerskerne er selvvisiterende og delegerer sundhedslovsydelser videre til hjemmeplejen.
SUNDHED OG FOREBYGGELSE	
	Myndighed – Visitation: Med og uden Frit-valg, Plejevederlag, §95, mellemkommunale betalinger mv.
	Visitationen varetager bevilling af ydelser til personlig og praktisk hjælp
	Rehabilitering
	Visitation – Hjælpe midler
	Visitationen varetager bevilling af hjælpemidler
	Teknisk service
	Depotdrift
	Specialister
	Specialister løser sygeplejefaglige opgaver i hele Holbæk Kommune.
	Produktionskøkken
	Rengøring
	Caféer
	Aktivitetshuset Byparken Svinninge, Elisabethcentret, Mårsø områdecenter, Rosenvænget Mørkøv, Stenhusbakken Holbæk og Elmelunden
	Aktive centre
	Aktiviteter ved frivillige foregår på de 13 Aktive centre: Stenhusbakken, Rosenvænget, Tølløse Aktivitetshus, Byparken, Elnebjergcentret, Elmelunden, Lersøcenteret, St. Merløse, Mårsø områdecenter, Åvang, Elisabethcentret, Østergården og Tuse Lokalcenter
	Private leverandører
	Hjemmeplejen privat leverandør
	Omsorg Sjælland
	TT-hjemmeservice
	Private plejecentre
	Tysingehave - Plejeboliger og Dagcenter drives af Danske Diakonhjem
	Friplejeboliger
	Fjordstjernen
	Andre private leverandører
	Det danske Madhus

Hoved- og underområder og tilbud	
Ældreboliger*	
	Agervang, Agervænget, Byparken, Bytorvet, Carl Reffsvej, Chr. Hansensvej, Elmelunden, Elnebjergcentret, Kalundborgvej, Lersøparken, Lille Skovvej, Mårsø områdecenter, Nytorv, Rosenvænget, Skriverens Vej, Solparken, Solvænget, Stenhusvej, Tuse lokalcenter, Vølunden, Ørnevej, Østergårdsvej, Østrupvej, Åhaven og Åvang
Organisationservice	
	IT og HR – SSA og SSH-elever
Social indsats og udvikling	
	Myndighed psykiatri og handicap + 67 år

Note: *) Ældreboliger i kommunen - Ejendomsudgifterne fremgår under Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling

Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv

Udvalget "Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv" har ansvar for to politikområder og varetager opgaver inden for:

Beskæftigelse og uddannelse

Området omfatter udgifter til forsørgelse af og indsatser for ledige borgere i kommunen. Desuden afholdes udgifter til ungdomsuddannelse for personer under 30 år på Forberedende Grunduddannelse (FGU) og den Særligt Tilrettelagte Ungdomsuddannelse (STU). Hertil kommer indsatsen i Uddannelsesvejledningen, Ungdomspsykologerne i Center Nordvestsjælland (UPCN) og Holbæk Uddannelses- og Studieceter (HUSC).

Erhverv

Omfatter aktiviteter i relation til erhvervsservice, Erhvervshus Sjælland og landdistriktsprogrammet.

Udviklingen i budgettet på politikområderne på Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv fremgår af tabel 1.

Tabel 1 Budget fordelt på politikområder

Politikområde	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	----- i 2024 priser, mio. kr. -----					
Beskæftigelse og Uddannelse	1.225,8	1.246,2	1.314,0	1.322,9	1.323,0	1.323,0
Erhverv	7,1	8,1	8,0	7,9	7,6	7,6
I alt	1.232,9	1.254,3	1.322,0	1.330,8	1.330,6	1.330,6

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Ovenstående tabel viser regnskab 2022, budget 2023, budget 2024, samt budget i overslagsårene. Det fremgår af tabellen, at forskellen mellem regnskab 2022 og budget i 2027 viser en samlet stigning på 97,7 mio. kr. Udgiftsudviklingen skyldes primært en forventet stigning i udgifter til seniorpension, førtidspension, udgifter til fleksjob-løntilskud samt dagpenge til forsikrede ledige. Udviklingen er også illustreret i nedenstående figur 1.

Væksten i udgifter til senior- og førtidspension skyldes, foruden udviklingen i aktiviteten, at senior- og førtidspensionister fra 1. januar 2023 ikke længere modregnes i deres ydelse som følge af ægtefælles eller samlevendes indkomst.

Økonomiministeriet forventer, at ledigheden vil opleve en stigning i 2023 sammenlignet med 2022, og at udviklingen vil fortsætte ind i 2024. Stigende ledighed medfører større udgifter til overførselsindkomster.

Beskæftigelse og uddannelse

Budgettet på politikområdet er hæftet op på konjunkturerne i samfundet, på satsreguleringen og lovreguleringer.

Økonomiministeriet skriver i Økonomisk Redegørelse Maj 2023, at store dele af dansk økonomi bremsede op i 2022. Høj inflation og højere renter giver modvind til dansk økonomi, blandt andet fordi det udhuler husholdningernes købekraft og gør det dyrere for både husholdninger og virksomheder at låne penge og servicere gæld. Hertil kommer en afdæmpet vækst på eksportmarkederne i blandt andet euroområdet og

Sverige. Prognosen for aktivitetsudviklingen i dansk økonomi indebærer, at konjunkturgabene ventes at blive indsnævret i løbet af prognoseperioden, sådan at produktion og beskæftigelse kommer til at ligge tættere på deres strukturelle niveauer i 2024.

Der forventes stigende udgifter til seniorpension, dagpenge til forsikrede ledige, sygedagpenge, fleksjobløn tilskud samt kontant- og uddannelseshjælp i budget 2024 set i forhold til budget 2023.

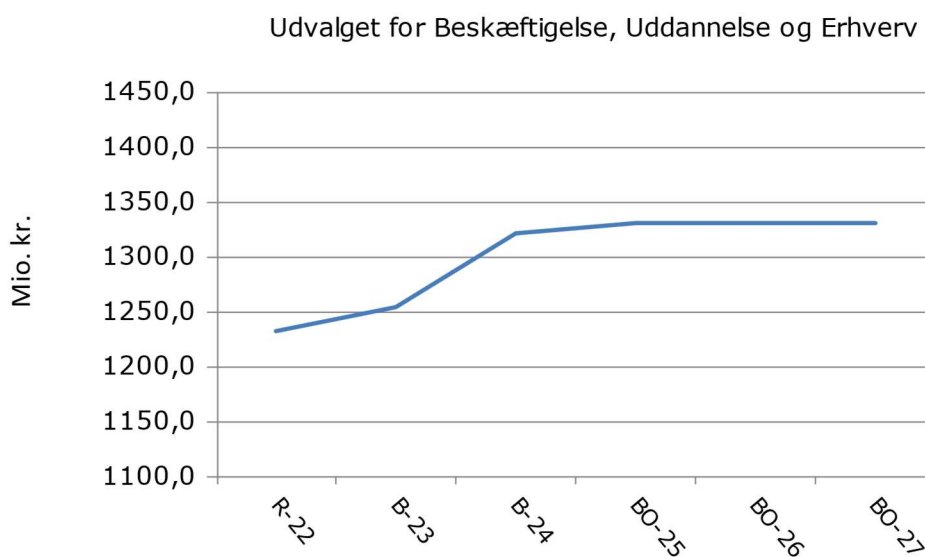
Seniorpension blev indført fra 1. januar 2020 og har siden dets indførelse oplevet en stor tilgang. På nuværende tidspunkt er forventningen, at tilgangen vil toppe i 2024, hvorefter den vil aftage, skønner Økonomiministeriet i supplementskrivelsen vedr. beskæftigelse og integration udgivet i juni 2023.

Erhverv

Budgettet på politikområde Erhverv består af tilskud, som ydes i forbindelse med indsatser for erhvervsfremme og erhvervsservice.

Figur 1 viser udviklingen i budgettet på Udvalget for Beskæftigelse og Uddannelse. Grafen afspejler forventningerne til udgifterne til ledigheden.

Figur 1 Budget (2024-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk Kommune

Dannelse af budgettet

Tabel 2 viser, hvordan budget 2024-2027 er blevet dannet. Fra budgetrammen, som blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen i marts over de tekniske ændringer, så som nye priser, mængder og lovgivning til de politiske ændringsforslag, som lægges ind i forbindelse med Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budgettet, som finder sted i oktober.

Som udgangspunkt må rammeudmeldingen ikke overskrides. Undtaget herfra er ændringer som følge af:

- Omplaceringer mellem udvalg, som ikke påvirker kommunens samlede økonomi
- Lovændringer
- Udvikling i antallet af ældre, skolebørn og småbørn

- Pris- og lønfremskrivning
- Politiske beslutninger
- Tilvalg fra direktionens anbefaling
- Politisk budgetaftale fra 2. behandlingen
- Andre politiske beslutninger

De ovenfor nævnte ændringer kan øge eller reducere det endelige budget 2024.

Tabel 2 Dannelse af budget

		B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
		----- i 2024-priser, mio. kr. -----			
1	Rammeudmelding 2024	1.266,0	1.274,7	1.274,8	1.274,8
2	Dannelse af budget	36,7	36,7	36,8	36,8
<i>2a</i>	<i>Serviceudgifter</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>2b</i>	<i>Forsøgelse og andre ikke-service udgifter</i>	<i>36,7</i>	<i>36,7</i>	<i>36,8</i>	<i>36,8</i>
	<u>Beskæftigelse og Uddannelse</u>	<u>36,7</u>	<u>36,7</u>	<u>36,8</u>	<u>36,8</u>
	Økonomisk redegørelse maj 2023	36,7	36,7	36,8	36,8
3	Besparelser og Effektiviseringer	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
	<u>Beskæftigelse og Uddannelse</u>	<u>-0,5</u>	<u>-0,4</u>	<u>-0,4</u>	<u>-0,4</u>
	AUBO-04 Reduktion af midler til løntilskud	-0,5	-0,4	-0,4	-0,4
	<u>Erhverv</u>	<u>0,1</u>	<u>-0,1</u>	<u>-0,1</u>	<u>-0,1</u>
	VBAF-10 Udmeldelse af Gate 21	0,0	-0,2	-0,2	-0,2
	Annullering af "Tilbagevurdering af midler til udvikling af handelslivet i Tølløse, Svinninge, Jyderup mv. (Budgetaftale 2022)"	0,1	0,1	0,1	0,1
4=2a+3	Bidrag til KB's Balance- og Råderum	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
6=1+2+3+5	Budgetramme efter bidrag til KB's Balance- og Råderum	1.302,3	1.311,1	1.311,1	1.311,1
9	Lovgivning	-5,0	-5,0	-5,1	-5,1
	<u>Beskæftigelse og Uddannelse</u>	<u>-5,0</u>	<u>-5,0</u>	<u>-5,1</u>	<u>-5,1</u>
	Delaftaler om besparelser på beskæftigelsesområdet	-5,0	-5,0	-5,1	-5,1
10	Omplacering til/fra andre udvalg	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
	<u>Beskæftigelse og Uddannelse</u>	<u>-0,5</u>	<u>-0,5</u>	<u>-0,5</u>	<u>-0,5</u>
	Samling af digitaliseringspulje under politikområde administration jf. BR1 2023.	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
	Flygtninge - Tilpasning af budget pris x mængde	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1

		B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
11	Administrative ændringer efter juni måned	13,6	13,6	13,6	13,6
	<u>Beskæftigelse og Uddannelse</u>	<u>13,6</u>	<u>13,6</u>	<u>13,6</u>	<u>13,6</u>
	Økonomisk Redegørelse august 2023	13,6	13,6	13,6	13,6
12	Direktionens anbefaling	0,1	0,1	0,1	0,1
	<u>Beskæftigelse og Uddannelse</u>	<u>0,3</u>	<u>0,3</u>	<u>0,3</u>	<u>0,3</u>
	Flere unge får Særlig Tilrettelagt Undervisning (STU)	0,4	0,4	0,4	0,4
	PL rulles tilbage og omplaceres til pulje på ØKU	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	<u>Erhverv</u>	<u>-0,2</u>	<u>-0,2</u>	<u>-0,2</u>	<u>-0,2</u>
	PL rulles tilbage og omplaceres til pulje på ØKU	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
13	Politisk budgetaftale	0,4	0,4	0,1	0,1
	<u>Erhverv</u>	<u>0,4</u>	<u>0,4</u>	<u>0,1</u>	<u>0,1</u>
	Etablering af erhvervsudviklingsråd	0,1	0,1	0,1	0,1
	Midler til at understøtte den kommunale erhvervsudvikling	0,3	0,3		
14	Pris- og lønfremskrivning	11,1	11,2	11,2	11,2
15=6..14	I alt	1.322,0	1.330,8	1.330,6	1.330,6

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding – budgetbeløb under 50.000 kr. fremstår med 0

Balance- og råderumsstrategi

Kommunalbestyrelsen vedtog i januar 2023 en Balance- og råderumsstrategi. Det blev fastsat i strategien, at hvert stående udvalg hvert år skal tilvejebringe forslag til effektiviseringer og besparelser på 1,5% procent af udvalgets andel af udgifterne til service svarende til samlet ca. 48 mio. kr. Det beløb, som opstår heraf, kan udmøntes til balancering af budgettet og nye prioriteringer, men balancering af budgettet har forrang. I maj 2024 blev måltallet ændret til 1 % af udgifterne til service i budgetår 2024.

I 2024 er der samlet set indarbejdet effektiviseringer og besparelser for 13 mio. kr. Hertil kommer yderligere råderum fra besparelser i 2023 og tidligere år på 15 mio. kr., hvilket gav et samlet økonomisk råderum på 27 mio. kr. Heraf blev 22 mio. kr. brugt til at løse økonomiske udfordringer i budgettet på baggrund af stigende priser og mængder, også kaldet opdrift. De sidste 5 mio. kr. medgik til at indfri politiske prioriteringer.

Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv har brutto bidraget til råderummet med 0,5 mio. kr., men på grund af stigende priser og mængder på udvalgets område, blev nettobidraget 0,4 mio. kr.

Politikområde: Beskæftigelse og uddannelse

Budgettet stiger med 67,8 mio. kr. fra 2023 til 2024. Dette skyldes forventningerne til udviklingen på ydelsesområdet, hvor der forventes stigende udgifter til seniorpension, førtidspension, dagpenge til forsikrede ledige, sygedagpenge samt fleksjob-løntilskud.

Ændringer i budgettet vedr. Sociale formål skyldes konteringen af ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (STU). Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering sendte i januar 2023 brev til alle kommuner med vejledning om, hvorledes STU skal konteres. Det har medført ændring i konteringspraksis.

Tabel 3a Budgettet fordelt på aktiviteter på politikområde Beskæftigelse og uddannelse

Aktivitet - 2024 priser	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Beskæftigelsesordninger	6,7	9,6	19,9	19,9	19,9	19,9
Boligsikring - kommunal medfinansiering	32,1	33,4	33,4	33,4	33,4	33,4
Boligyldelse til pensionister - kommunal medfinansiering	36,7	37,4	37,4	37,4	37,4	37,4
Botilbudslignende tilbud (omfattet af §4, stk. 1 nr. 3)	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dagpenge til forsikrede ledige	88,2	85,6	95,2	95,2	95,2	95,2
Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	50,1	60,6	47,4	47,3	47,3	47,3
Forberedende Grunduddannelse	19,4	18,0	17,9	17,9	17,9	17,9
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Forsørgelse til elever på Forberedende Grunduddannelse samt	8,8	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2
Førtidspension tilkendt 1. juli 2014 eller senere	209,0	207,2	252,8	268,2	274,8	281,1
Førtidspension tilkendt før 1. juli 2014	224,1	252,3	223,1	216,4	209,9	203,6
Kommunale tilskud til statsligt finansierede selvejende uddannelsesinstitutioner	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Kontant- og uddannelseshjælp	85,0	88,7	88,3	88,3	88,3	88,3
Kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet	10,7	13,8	8,5	8,5	8,5	8,5
Ledighedsydelse	31,9	33,6	32,8	32,8	32,8	32,8
Løn- og barselpuljer	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Løn til forsikrede ledige m.fl., kontanthjælpsmodtagere m.fl.	0,1	2,8	1,5	1,6	1,6	1,6
Løntilskud m.v. til personer i fleksjob og personer i løntilskud	121,8	129,3	134,6	134,6	134,6	134,6
Løntilskud og indtil 2012 pilotjobcentre	1,4	1,7	2,7	2,7	2,7	2,7
Personlige tillæg m.v.	8,0	8,6	8,6	8,6	8,6	8,6
Ressourceforløb og jobafklarings- forløb	74,8	80,3	64,6	64,6	64,6	64,6
Revalidering	1,6	2,2	1,3	1,3	1,3	1,3
Rådgivning og rådgivningsinstitutioner (servicelovens §§ 10 og 12)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse	0,0	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1
Selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram	-3,0	3,1	0,7	0,7	0,7	0,7
Seniorjob til personer over 55 år	0,9	1,8	1,0	1,0	1,0	1,0
Seniorpension	40,6	30,5	62,1	62,1	62,1	62,1
Sociale formål	18,9	3,5	19,9	19,9	19,9	19,9
Sygedagpenge	142,6	117,3	137,0	137,1	137,1	137,1
Uddannelses- og erhvervsvejledning og øvrige indsatser, jf.	11,5	12,0	11,4	11,4	11,4	11,4
Ungdomsskolevirksomhed	3,6	3,5	3,2	3,2	3,2	3,2
Repatriering	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	1.225,8	1.246,2	1.314,0	1.322,9	1.323,0	1.323,0

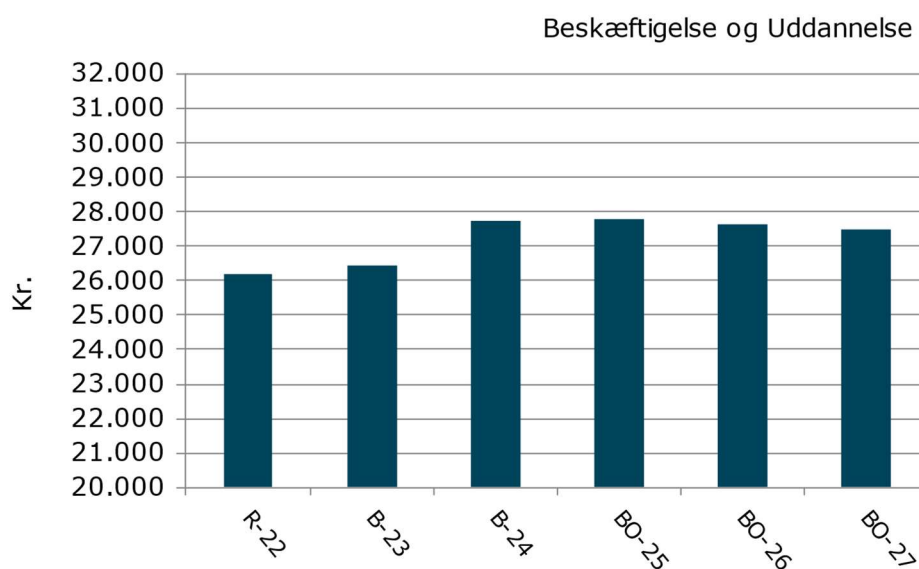
Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding – budgetbeløb under 50.000 kr. fremstår med 0

Ændringerne i tabellen afspejler de forventninger, der er til den grundlæggende konjunkturelle udvikling på ydelserne. Dette er gjort ved at bruge 2022 som grundlag og fremskrive med den seneste forventede udvikling fra Økonomiministeriet som udgangspunkt. Herudover vil der blive indarbejdet de forventede effekter af beskæftigelses- og uddannelsesplanen. Med lovændringen afskaffes kravet om, at kommunerne årligt skal vedtage en beskæftigelsesplan og resultatrevision. Kommunerne kan vælge at fortsætte med at udarbejde en beskæftigelsesplan.

Budget pr. person mellem 16 og 67 år

Figur 2 viser budgettet på Beskæftigelse pr. 16-67-årig. Udviklingen illustrerer den forventede udgift pr. borger.

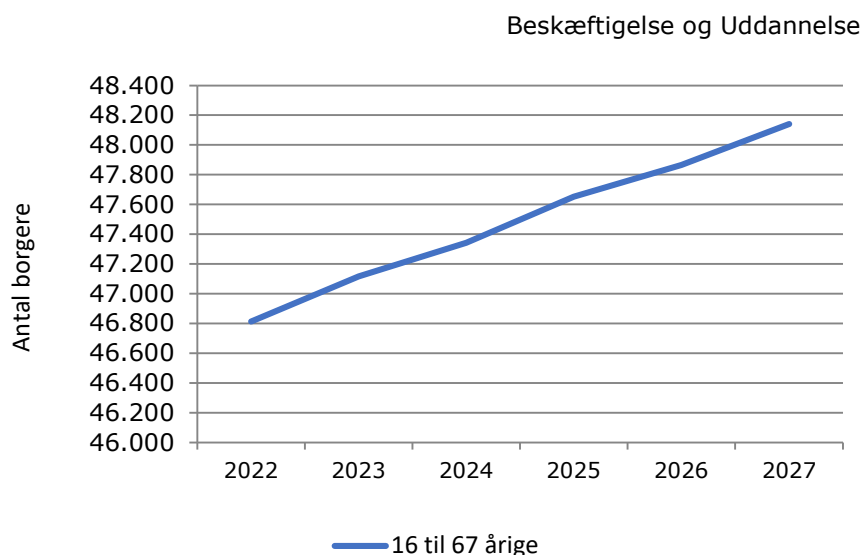
Figur 2 Budget pr. 16-67 årig (2024-priser, kr.)

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose samt egne beregninger

Befolkningsprognose

Holbæk Kommune forventer et stigende antal borgere i aldersgruppen 16-67 år i perioden 2022 – 2027. Det betyder, at der over tid må forventes tilgang i antallet af ydelsesmodtagere.

Figur 3 Udviklingen i antal 16-67 årige

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose

Nyt i budget 2024

I den økonomiske redegørelse fra Økonomiministeriet blev det angivet, at det forventes, at bruttoledigheden vil stige, men forblive lav i 2024:

Figur 4 Udviklingen i bruttoledighed

Tabel B.5 Skøn for ledighed

	2020	2021	2022	2023	2024
1.000 personer					
Bruttoledighed	133	106	76	85	94
- Pct. af arbejdsstyrken	4,3	3,4	2,3	2,6	2,9
Nettoledighed	120	94	65	70	76
AKU-ledighed (pct.)	5,6	5,1	4,5	5,1	5,7

Kilde: Økonomisk redegørelse august 2023

Aftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen:

Som led i aftalen fra 2020 om ret til tidlig pension blev det aftalt, at nytænkningen af beskæftigelsesindsatsen samlet set skulle tilvejebringe en besparelse på 1,1 mia. kr. fra 2024 og frem inden for jobcentrenes samlede indsatsområde. Omregnes beløbet til Holbæk Kommunes andel er den

samlede besparelse på ca. 14 mio. kr. Første besparelse skete i 2022 gennem første delaftale og udgjorde ca. 4 mio. med en stigning i 2023 til ca. 9 mio. og ca. 14 mio. i 2024 gennem anden delaftale.

Anden delaftale er udmøntet i to lovforslag, som hhv. blev vedtaget i marts og juni 2023. På baggrund af disse lovændringer er der en række initiativer, der enten er trådt i kraft eller træder i kraft i 2024. Disse initiativer får nogle konsekvenser for Holbæk Kommunes samlede beskæftigelsesindsats, herunder tilrettelæggelsen af indsatsen. I hovedtræk har det følgende betydning for indsatsen:

- Omlægning af dele af beskæftigelsesindsatsen til en mere virksomhedsvendt indsats
- Reducering af administrationen i jobcentre
- Afgivelse af større ansvar til A-kasserne.

Nye dagpengeregler

Den 1. maj 2023 trådte nye regler på dagpengeområdet i kraft. Ændringerne vil have betydning for kommunernes samlede udgifter til dagpenge og andre overførsler, da nogle ledige borgere, som før ændringerne ville modtage dagpenge, vil overgå til at modtage en anden ydelse. Ændringerne vil primært medføre en kommunal mindredgift i forhold til arbejdsløshedsdagpenge, men vil også medføre en kommunal merudgift særligt i forhold til kontant- uddannelseshjælp.

Samlet set medfører ændringerne en kommunal mindredgift i 2024 på 351,7 mio. kr. stigende til 618,9 mio. kr. i 2026 på landsplan. Omregnes beløbet til Holbæk Kommunes andel er mindredgiften ca. 4,5 mio. kr. i 2024 stigende til 7,8 mio. kr. i 2026.

Beskæftigelsesindsatser

Ved udgangen af 2023 udløber projektet "Flere skal med 3", som Holbæk Kommune modtager puljemidler til. Tilskuddet udgør 1,9 mio. kr. for perioden fra den 1. juli 2022 til den 31. december 2023. Formålet med puljen er at understøtte, at flest mulige udsatte borgere, opnår helt eller delvis fodfæste på arbejdsmarkedet i form af ordinære løntimer. Projektet udgør en del af den samlede beskæftigelsesindsats for kontanthjælpsmodtagere og med bortfald af projektmidlerne, vil dette medføre nogle omprioriteringer i forhold til tilrettelæggelsen af indsatsen i 2024.

Eksternt finansierede projekter i 2024

I 2022 fik Holbæk Kommune tilsagn fra Erhvervsstyrelsen om EU-støtte og DEM-støtte til projektet "Mod job og uddannelse". Finansieringen består i projektperioden af en bevilling på 15,6 mio. kr. i støtte fra Den Europæiske Socialfond Plus samt 6,5 mio. kr. i støtte fra de decentrale erhvervsfremmemidler. Projektet startede den 1. januar 2023 og fortsætter frem til 31. december 2025. Formålet med projektet "Mod job og uddannelse" er gennem en håndholdt indsats at bidrage til, at virksomhederne får opfyldt det arbejdskraftbehov, de har i forbindelse med den grønne omstilling, ved samtidig at understøtte ledige borgere mod job eller uddannelse.

Uddannelsesindsatser:

Holbæk Uddannelse og Studieceter, HUSC, er katalysator for at forbedre de videregående uddannelsesmuligheder i Holbæk. HUSC er vært for Absalons Sygeplejerskeuddannelse og Zealands Finansøkonomuddannelse, og stiller studiefaciliteter til rådighed for lokalt bosatte studerende på andre videregående uddannelser. HUSC samarbejder med de nuværende uddannelser for, at de bliver en succes, og kan bane vejen for yderligere uddannelser.

Fra januar 2022 var de to første uddannelser fuldt indfasede, og der er 9 hold studerende i gang, 7 hold sygeplejersker og 3-4 hold finansøkonomer. I 2023 starter pædagoguddannelsen med 2-3 nye hold årligt. Der er derudover ca. 40 aktive brugere af studiefaciliteterne.

Særlig Tilrettelagt Uddannelse, ny aftale om flere rettigheder og bedre tilrettelæggelse af STU

De nye initiativer er følgende: Skærpet formål med STU, flere rettigheder for valg af tilbud, tydeligere myndighedsansvar, fagligt grundlag for specialeplanlægning af STU-området, bedre overblik over uddannelsessteder som udbyder STU, tidlig afklaring og bedre overgang samt unges ret til at blive hørt. Derudover arbejdes nationalt, som en del af den nye aftale, videre med seksualvejledning for unge i STU-målgruppen og udvikling af økonomimodel.

De økonomiske konsekvenser kendes endnu ikke, men der er risiko for, at aftalen kan blive fordyrende.

Specifikke forudsætninger for budgettet

I det omfang det er muligt, viser tabel 4b hvor mange helårspersoner, der forventes på de forskellige aktiviteter og gennemsnitsprisen pr. helårsperson. Hvor dette ikke er muligt, er budgettet blot noteret.

Tabel 3b Pris x mængde

Aktivitet	Mængde helårs personer	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Uddannelses- og erhvervsvejledning			11,4
Forberedende Grunduddannelse FGU			17,9
Forsørgelse til elever på FGU			8,2
Ungdomsskolevirksomhed			3,2
Rådgivning og rådgivningsinstitutioner			0,5
Selvforsørgelse - hjemrejseprogram			0,8
Personlige tillæg			8,6
Seniorpension	388	159,9	62,1
Kontanthjælp til udlændinge omfattet af	111	76,5	8,5
Førtidspension	3.555	133,9	475,9
Sygedagpenge	1.221	112,2	137,0
Sociale formål			19,9
STU	56	292,8	16,4
Sociale formål			3,5
Kontanthjælp og uddannelseshjælp			88,3
Kontanthjælp	473	121,0	57,2
Uddannelseshjælp	490	63,5	31,1
Boligyldelse til pensionister			37,4
Boligsikring			33,4
A-dagpenge – dagpenge til forsikrede ledige	602	158,2	95,2
Revalidering	7	179,1	1,3
Fleksjob	1.291	104,3	134,6
Ressourceforløb og jobafklaringsforløb			64,6
Ressourceforløb	238	133,1	31,7
Jobafklaring	262	125,9	32,9
Ledighedsydelse	209	156,9	32,8
Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats			47,4
Løntilskud og indtil 2012 pilotjobcentre			2,7
Løn til forsikrede ledige			1,5
Seniorjob			1,0

Aktivitet	Mængde helårs personer	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Beskæftigelsesordninger			19,9
I ALT			1.314,0

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Opgaver og organisering

Politikområdet Beskæftigelse og Uddannelse omfatter:

- Borgere på forsørgelse samt indsatser og støtte
- Andre kommunalt støttede uddannelser
- Vejledning om uddannelse
- Samarbejde med uddannelsesudbydere
- Indsatser for at tiltrække og fastholde uddannelser og studerende

Nedenstående tabel viser organiseringen af politikområdet og de primære funktioner.

Tabel 3c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Kerneopgaven: Arbejdsmarked, uddannelse og borgerservice	
	<p>Job- og Virksomhedsindsats Ansvarsområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koordination med erhverv • Partnerskab for Virksomhedsservice • Integrationsråd <p>Området består af følgende afdelinger:</p> <p><u>Virksomhedsservice</u> Ansvarlig for kommunens rekrutterings- og opkvalificeringsindsats, samt for at sikre en effektiv og smidig dialog med virksomhederne om beskæftigelsesrettede muligheder på virksomhederne. Varetager også jobcentrets modtagelse af ny-ledige, herunder myndighedsopgaven for jobparate kontanthjælpsmodtagere.</p> <p><u>Jobservice</u> Varetager myndighedsopgaver for ledige dagpengemodtagere med henblik på at få ledige dagpengemodtagere tilbage i beskæftigelse.</p> <p><u>Integrationsindsats</u> Varetager myndighedsopgaver og indsats for ledige og selvforsørgende integrationsborgere med henblik, at få borgerne ind på arbejdsmarkedet eller fastholde dem i selvforsørgelse. Meddeltager i udmøntningen af boligsociale helhedsplaner i Holbæk Kommune.</p>

Hoved- og underområder og tilbud**Sygedagpengeindsats**

Ansvarsområder:

- Handicap- og hjerneskadeområdet
- Delt ansvar for Pensionsnævn

Området består af følgende afdeling:

Sygedagpenge- og jobafklaringsindsats

Varetager opgaven med at fastholde syge borgere på deres arbejdsplads samt sikre, at sygemeldte borgere atter kan vende tilbage til arbejdsmarkedet, alternativt sikre at disse borgere bliver afklaret til anden forsørgelse.

Ressource- og jobindsats

Ansvarsområder:

- Rehabiliteringsindsats
- Delt ansvar for Pensionsnævn
- Sammenhængende Borgerforløb
- Projekt Flere Skal Med

Området består af følgende afdeling:

Helhedsorienteret indsats

Varetager myndighedsopgaver for de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og ressourceforløbsmodtagere med henblik på, at bringe borgerne tilbage på arbejdsmarkedet med afsæt i borgerens ressourcer, alternativt sikre at disse borgere bliver afklaret til anden forsørgelse.

Ungeindsats

Ansvarsområder:

- Den Kommunale Ungeindsats (KUI)
- Partnerskabet for EUD
- Kommunens Ungepolitik
- Samarbejdet med uddannelsesinstitutioner

Området består af følgende afdelinger:

Ungeindsats: Job og Uddannelse

Varetager myndighedsopgaver for borgere under 30 år på uddannelseshjælp og Forberedende grunduddannelse (FGU).

Uddannelsesvejledning

Holbæk Kommunes Uddannelsesvejledning er forankret i Ungeindsatsen og varetager opgaven med skolevejledning i 7. og 10. klasse, ungdomsvejledning for unge mellem 15 – 24 år, specialvejledning for børn og unge under specialundervisningsområdet samt online e-vejledning. Herudover består enheden af Elevtjenesten, frivillige mentorer samt det fælles kommunale samarbejde, Ungdomspsykologerne i Nordvestsjælland (UPCN), som er et samarbejde mellem Odsherred, Holbæk og Kalundborg Kommune, hvor man understøtter med psykolog på ungdomsuddannelserne.

Hoved- og underområder og tilbud	
	<p>Ydelsesservice</p> <p>Ansvarsområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udbetaling af forsørgelsesydelse til ledige og sygemeldte borgere • Håndtering af udbetalinger af refusion til virksomheder • Forvaltning af tilbagebetalingspligten • Kontrolarbejde mhp. at forebygge og forhindre fejludbetalinger, misbrug af sociale ydelser og socialt bedrageri • Økonomi- og gældsrådgivning
	<p>Stab</p> <p>Ansvarsområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varetager sekretariatsbetjeningen på kerneområdet, herunder • Økonomiopfølgning • Juridisk bistand • Indsatsstrategi • Udvalgsbetjening • Resultatopfølgning • Kvalitetsudvikling
Kerneopgaven: Social Indsats og Udvikling	
	<p>Særlig Tilrettelagt Uddannelse (STU)</p> <p>Holbæk Kommune har, efter KL har gjort kommunerne opmærksom på det, anvendt mulighederne for at tildele Særlig Tilrettelagt Uddannelse (STU) efter Lov om aktiv beskæftigelse. Det betyder, at der har været et skift i konteringspraksis for alle udgifterne efter STU-lovgivningen. Der er en stigende tilgang til STU, og denne udvikling fortsætter også ind i 2024.</p>
Kerneopgaven: Vækst og Bæredygtighed, Ansvar for Fremtiden	
	<p>Holbæk Uddannelses- og Studieceter (HUSC)</p> <p>HUSC er vært og samarbejdspartner for Absalons Sygeplejerske- og pædagoguddannelser og Zealands Finansøkonomuddannelse og fungerer som studieceter for lokalt bosatte studerende. HUSC arbejder også for at forbedre uddannelsesmulighederne i Holbæk yderligere.</p>

Politikområde: Erhverv

Politikområdet omfatter og understøtter indsatsen for Erhverv samt yder støtte til udvikling af yder- og landdistriktsområder. Budgettet udmøntes som tilskud primært til Holbæk Erhvervsforum og Erhvervshus Sjælland.

Tabel 4a viser budgettet på politikområdet fordelt på aktiviteter.

Tabel 4a Budget fordelt på aktiviteter på politikområde Erhverv

Aktivitet - 2024 priser	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	----- i 2024 priser, mio. kr.-----					
Udvikling af yder- og landdistriktsområder	0,4	0,8	0,8	0,7	0,4	0,4
Vejledning og Erhvervsudvikling	6,8	7,3	7,2	7,2	7,2	7,2
-Heraf Holbæk Erhvervsforum	4,4	4,5	4,4	4,4	4,4	4,4
-Heraf Erhvervsforum - øvrige	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
-Heraf Erhvervshus Sjælland	2,1	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6
I alt	7,1	8,1	8,0	7,9	7,6	7,6

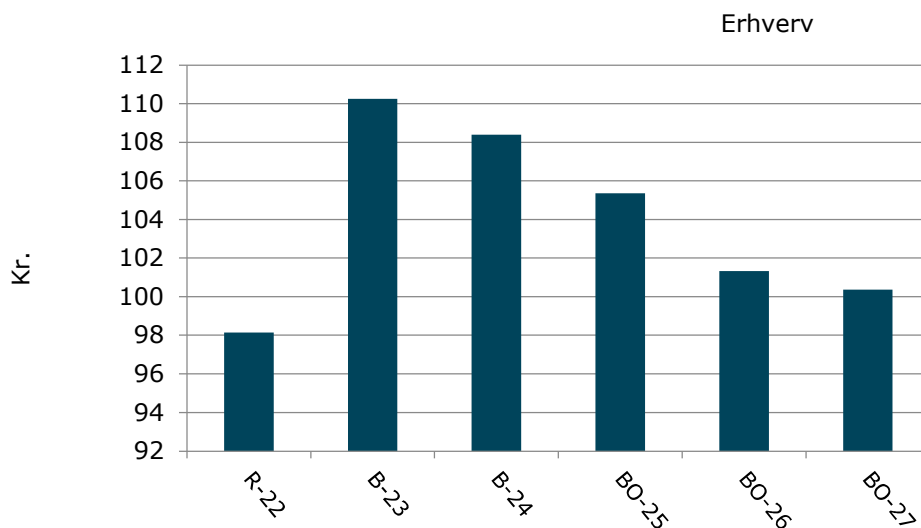
Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding.

Området har gennem årene haft et ret konstant aktivitetsniveau.

Budget pr. indbygger i Holbæk Kommune

Figur 5 viser budgettet på Erhverv pr. indbygger i Holbæk Kommune.

Figur 5 Budget pr. indbygger (2024-priser, kr.)

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose samt egne beregninger

Nyt i budget 2024

Fælles tværkommunal understøttelse af klyngeindsatser: Regeringen har besluttet en fireårig (2021-2024) satsning på udvikling af klynger i hele landet. Klyngerne skal fungere som bindeled mellem virksomheder og vidensinstitutioner indenfor særligt udvalgte danske styrkepositioner, så virksomhederne lettere får

---

adgang til den nyeste viden og forskning. Til at understøtte og drive de udpegede klynger i regionen, bidrager kommunerne med medfinansiering til etablering og drift af de fire klynger.

Holbæk Kommune medfinansierer årligt klyngeindsatsen. Medfinansieringen er beregnet på antal borgere, og beløbet går til etablering af 4 filialer af klynger rundt om i regionen.

Der er på Sjælland udpeget 4 klynger:

1. Bygge & anlæg
2. Fødevarer
3. Life-Science
4. Miljøteknologi

Det er fra 2022 og frem besluttet at afsætte midler til at støtte de lokale erhvervsforeninger i Svinninge, Tølløse og Jyderup. Derved er foreningerne med til at sikre udvikling og støtte borgeraktiviteter i de tre byer i lighed med By-forum i Holbæk.

Politisk budgetaftale på erhvervsområdet:

Der etableres et erhvervsudviklingsråd i regi af Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv, der skal arbejde som et advisory board til udvalget og hjælpe med at skærpe kommunens erhvervs politik og udpege de erhvervspotentialer og -samarbejder, som kommunen skal satse på fremover. Hertil afsættes der årligt 0,1 mio. kr.

Holbæk Kommune igangsætter en tværgående indsats, der skal optimere samarbejde, struktur, kommunikation og arbejdsgange mellem kommunen, erhvervslivet og Holbæk Erhvervsforum. Der afsættes 0,250 mio. kr. årligt i 2024 og 2025 til indsatsen.

Opgaver og organisering

Politikområdet Erhverv omfatter aktiviteter i relation til erhvervsservice og iværksætteri samt Erhvervshus Sjælland.

”Erhvervsudviklingen” dækker primært det kommunale tilskud til Holbæk Erhvervsforum, som varetager den lokale erhvervsservice og indsatsen på at udvikle detailhandlen i Holbæk Kommune (By-forum). Med lov om Erhvervsfremme (gældende fra 1. januar 2019) overføres der midler til Erhvervshus Sjælland med henblik på at yde specialiseret erhvervsservice til alle virksomheder.

”Udvikling af landdistrikter” indeholder to mindre tilskud, som Holbæk Kommune yder til to Lokale Aktions Grupper (LAG): ”LAG Midt-Nord-Vestsjælland” er en forening, der fremmer den lokale udvikling i kommunerne Odsherred, Kalundborg, Sorø, Lejre og Holbæk. ”LAG Midt-Nord-Vestsjælland” administrerer EU’s program til udvikling af landdistrikterne som Lokal Aktionsgruppe. ”LAG-små-øerne” er en forening, der fremmer bosætning og udvikling på de mindre øer i Danmark.

Nedenstående viser organiseringen af politikområdet og de primære funktioner, samt giver en kort beskrivelse af, hvilken målgruppe tilbuddet gælder.

Tabel 4b Organisering og tilbud**Hoved- og underområder og tilbud****Vækst og bæredygtighed – Ansvar for fremtiden**

Koordinerer, udfærdiger og følger op på de politiske og administrative aftaler, der indgås med bl.a. Holbæk Erhvervsforum og Erhvervshus Sjælland, samt udbetaler tilskud i henhold til aftalerne.

Ydelsesenhed til Borger- og ydelsesservice

Køb og salg af trafikbøger til taxavognmænd.

Socialudvalget

Socialudvalget varetager indsatserne på det specialiserede socialområde. Fokus er at understøtte, at udsatte børn, unge og voksne har mest muligt ansvar for og medbestemmelse over deres eget liv. Udvalgets områder er følgende:

Børnespecialområdet

Opgaveporteføljen på børnespecialområdet indeholder følgende: Råd og vejledning, forebyggende foranstaltninger, anbringelser og andre indsatser i medfør af Serviceloven i relation til børn og unge, herunder specialpædagogisk bistand og indsatser for domsanbragte unge. Herudover har kommunen eget tilbud på familiebehandling til børn og unge.

Voksenspecialområdet

Opgaveporteføljen på voksenspecialområdet indeholder følgende: Råd og vejledning, socialpædagogisk bistand, aflastning, ledsagerordning, aktivitetstilbud, beskyttet beskæftigelse, særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse samt ophold på botilbud. Området omfatter desuden misbrugsbehandling, forsorgshjælp og krisecentre. Derudover udbydes specialiserede tilbud til hele voksenspecialområdet, samt administration af midler til frivilligt socialt arbejde.

Sundhed for Børn og Unge

Sundhedspleje for 0-18-årige og Kommunal tandpleje i relation til 0-21-årige samt tandpleje til voksne med særlige behov.

Tabel 1 Budget fordelt på politikområder

Politikområde - 2024 priser	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Børnespecialområdet	215,3	197,8	197,9	201,4	202,6	202,4
Sundhed for børn og unge	41,6	42,1	43,9	45,6	46,2	46,2
Voksenspecialområdet	510,2	504,2	504,6	501,3	500,1	500,3
I alt	767,1	744,0	746,4	748,3	748,9	749,0

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Holbæk Kommune oplever ligesom stort set resten af landet, at udgifterne på tværs af det specialiserede område stiger kraftigt. Det er forsøgt at imødegå denne udvikling med vedtagelse af besparelser, som er igangsat i 2023. Effekterne af disse igangsatte handlinger er forudsætningen for, at budgettet for 2024 og de kommende år holder.

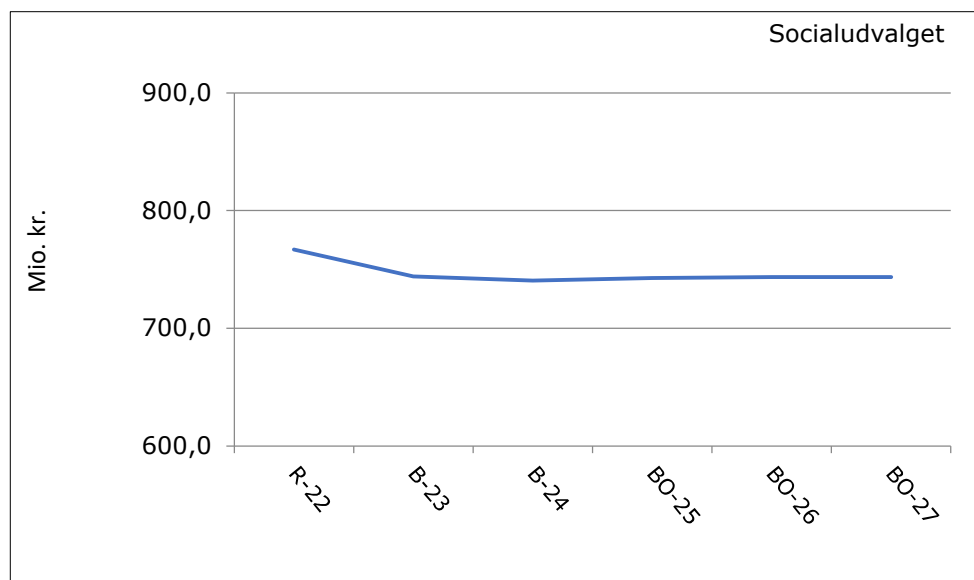
På politikområde Børnespecialområdet blev der i regnskabsåret 2022 truffet afgørelse i nogle dyre ankesager, hvilket betød høje engangsudgifter i 2022. Disse vil ikke være en udgift fremadrettet. Der ses et fald i budgettet fra 2025, hvilket hovedsagelig kommer fra vedtagne handleplaner med forskellige stigende/faldende profiler og løbetider. Derudover tilgår der budget vedrørende "Barnets lov" fra 2024.

På politikområde Voksenspecialområdet er der et fald i 2025, som kommer fra vedtagne handleplaner fra de foregående år samt reduktioner af budgettet fra Besparelser- og Råderumskataloget.

Stigningen i budgettet på politikområde Sundhed for Børn og Unge kommer af en indfasning i tandplejen af unge op til 21 år, samt tilpasning af lønudgifterne i tandplejen.

Figur 1 nedenfor er en illustration af tabel 1. Figuren viser udviklingen i budgettet på Socialudvalget som en graf.

Figur 1 Budget (2024-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk Kommune

Dannelse af budgettet

Tabel 2 viser hvordan budget 2024-2027 er blevet dannet. Fra budgetrammen, som blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen i marts over de tekniske ændringer, så som ændringer i priser og mængde, samt lovgivning til de politiske ændringsforslag der lægges ind i forbindelse med Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budgettet, som finder sted i oktober.

Som udgangspunkt må rammeudmeldingen ikke overskrides. Undtaget herfra er ændringer som følge af:

- Omplaceringer mellem udvalg, som ikke påvirker kommunens samlede økonomi
- Lovændringer
- Udvikling i antallet af ældre, skolebørn og småbørn
- Pris- og lønfremskrivning
- Politiske beslutninger
- Tilvalg fra direktionens anbefaling
- Politisk budgetaftale fra 2. behandlingen
- Andre politiske beslutninger

De ovenfor nævnte ændringer kan øge eller reducere det endelige budget 2024.

Tabel 2 Dannelse af budget

		B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
		----- i 2024-priser, mio. kr. -----			
1	Rammeudmelding 2024	726,8	728,7	729,4	729,4
2	Dannelse af budget	1,3	1,3	1,3	1,3
<i>2a</i>	<i>Serviceudgifter</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>
	<i>Børnespecialområdet</i>	<i>1,5</i>	<i>1,5</i>	<i>1,5</i>	<i>1,5</i>

		B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	Aflastning pris x mængde	1,5	1,5	1,5	1,5
	<u>Voksenspecialområdet</u>	<u>-1,3</u>	<u>-1,3</u>	<u>-1,3</u>	<u>-1,3</u>
	Botilbud, efterværn – pris x mængde	6,0	6,0	6,0	6,0
	Rusmiddel - Selvvisitering eksterne leverandører	2,0	2,0	2,0	2,0
	Bo og støtte - Handicap - Dække efterspørgslen	1,0	1,0	1,0	1,0
	Ovenstående finansieres af omplacering fra ØKU, hvor der ved omprioriteringssagen i 2023 blev afsat penge til prisstigninger på Socialområdet	-10,4	-10,4	-10,4	-10,4
	<u>Sundhed for børn og unge</u>	<u>1,1</u>	<u>1,1</u>	<u>1,1</u>	<u>1,1</u>
	Sundhedsplejen	0,5	0,5	0,5	0,5
	Tandplejen	0,6	0,6	0,6	0,6
3	Besparelser og Effektiviseringer	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8
	<u>Børnespecialområdet</u>	<u>-0,2</u>	<u>-0,2</u>	<u>-0,2</u>	<u>-0,2</u>
	Hjemtagelse af samværsopgaver til Familiehuset	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	<u>Voksenspecialområdet</u>	<u>-3,4</u>	<u>-3,2</u>	<u>-3,2</u>	<u>-3,2</u>
	Nedlæggelse af fællesstøtte til Slotshaven	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	Overperformance i forhold til måltal fra effektiviseringer i budget 2023-2026	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
	Reduktion i administrationen på CSU Holbæk	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
	Profil fra tidligere års effektiviseringer og fra B 2023	-2,4	-2,1	-2,1	-2,1
	<u>Sundhed for børn og unge</u>	<u>-0,2</u>	<u>-0,4</u>	<u>-0,4</u>	<u>-0,4</u>
	Nedlæggelse af tilbud til børn og unge med overvægt	-0,2	-0,4	-0,4	-0,4
4=2a+3	Bidrag til KB's Balance- og Råderum	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
5=1+2+3	Budgetramme efter bidrag til KB's Balance- og Råderum	724,2	726,2	726,8	726,8
6	Lovgivning	5,9	5,6	5,5	6,2
	<u>Børnespecialområdet</u>	<u>3,6</u>	<u>4,2</u>	<u>5,3</u>	<u>5,8</u>
	Barnets lov	3,6	4,2	5,3	5,8
	<u>Voksenspecialområdet</u>	<u>2,3</u>	<u>1,5</u>	<u>0,2</u>	<u>0,5</u>
	Boliger og indretning af bofællesskaber m.v.)	2,9	2,8	3,1	3,2
	Kommunal takstfinansiering til særlige pladser	-0,7	-1,3	-1,3	-1,3
	Oprettelse af regionalt dobbeltdiagnosetilbud 1)	0,0	0,0	-1,6	-1,4
7	Omplacering til/fra andre udvalg	2,5	2,5	2,5	2,5
	<u>Børnespecialområdet</u>	<u>6,0</u>	<u>6,0</u>	<u>6,0</u>	<u>6,0</u>
	Samling af digitaliseringspulje under politikområde administration jf. BR1 2023.	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5

		B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	Tilpasning af budget på Den Sociale Indgang Til Voksenspecialområdet	0,2	0,2	0,2	0,2
	Omprioriteringssagen 22.03.2023	6,0	6,0	6,0	6,0
	Nulstilling af Undløse- Skole og behandlingshjem	0,1	0,1	0,1	0,1
	Omplacering af budget fra Ikke-service til serviceudgifter Særlig dyre enkeltsager	-5,7	-5,7	-5,7	-5,7
	Omplacering af budget fra Ikke-service til serviceudgifter Særlig dyre enkeltsager - til foranstaltninger	5,7	5,7	5,7	5,7
	Tilpasning pris mængde børn/Flygtninge fra Beskæftigelsesudvalget	0,2	0,2	0,2	0,2
	<u>Voksenspecialområdet</u>	<u>-3,6</u>	<u>-3,6</u>	<u>-3,6</u>	<u>-3,6</u>
	Midler til CSU vedr. hjerneskadeindsats fra Ældreudvalget	0,1	0,1	0,1	0,1
	Omprioriteringssagen 22.03.2023	-6,0	-6,0	-6,0	-6,0
	Tilpasning af budget på Den Sociale Indgang Til Børnespecialområdet	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
	Omplacering af budget "Nye Veje" til Økonomiudvalget	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
	Omplacering af kontraktforhandler til Økonomiudvalget	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
	Omplacering yngre senhjerneskade til genoptræning senhjerneskade til Udvalget for ældre og Sundhed	-6,8	-6,8	-6,8	-6,8
	Omplaceret fra Økonomiudvalget til finansiering af prisstigninger på socialområdet jf. BR2 2023	10,4	10,4	10,4	10,4
8	Administrative ændringer efter juni måned	0,7	0,7	0,7	0,7
	<u>Børnespecialområdet</u>	<u>-1,7</u>	<u>-1,7</u>	<u>-1,7</u>	<u>-1,7</u>
	Børnespecialtilbud (Ikke taget højde for ændringer som følge af vedtagelse af Barnets Lov pr. 01.01.2024) ikke serviceudgift	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
	Børnespecialtilbud (Ikke taget højde for ændringer som følge af vedtagelse af Barnets Lov pr. 01.01.2024)	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
	<u>Voksenspecialområdet</u>	<u>2,4</u>	<u>2,4</u>	<u>2,4</u>	<u>2,4</u>
	PL-difference mellem taksterne	1,5	1,5	1,5	1,5
	Merudgifter ved el-biler	0,9	0,9	0,9	0,9
9	Direktionens anbefaling	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
	<u>Børnespecialområdet</u>	<u>-4,1</u>	<u>-4,1</u>	<u>-4,1</u>	<u>-4,1</u>
	PL rulles tilbage og omplaceres til pulje på ØKU	-4,1	-4,1	-4,1	-4,1
	<u>Voksenspecialområdet</u>	<u>2,2</u>	<u>2,2</u>	<u>2,2</u>	<u>2,2</u>
	PL rulles tilbage og omplaceres til pulje på ØKU	-7,4	-7,4	-7,4	-7,4
	Efterværn – flere helårspersoner	4,1	4,1	4,1	4,1
	Friplejeboliger – prisstigninger pr. bolig	1,9	1,9	1,9	1,9
	STU - flere unge får særlig tilrettelagt undervisning	3,6	3,6	3,6	3,6
	<u>Sundhed for børn og unge</u>	<u>-0,3</u>	<u>-0,3</u>	<u>-0,3</u>	<u>-0,3</u>
	PL rulles tilbage og omplaceres til pulje på ØKU	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3

		B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
10	Politisk budgetaftale	0,3	0,5	0,7	0,0
	Børnespecialområdet	0,3	0,5	0,7	0,0
	Samtaletilbuddet Headspace (2024-2026)	0,3	0,5	0,7	0,0
11	Pris- og lønfremskrivning	14,9	14,9	15,0	15,0
12=5..11	I alt	746,4	748,3	748,9	749,0

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding – Beløb under 50.000 kr. er registreret som 0

Balance- og råderumsstrategi

Kommunalbestyrelsen vedtog i januar 2023 en Balance- og råderumsstrategi. Det blev fastsat i strategien, at hvert stående udvalg hvert år skal tilvejebringe forslag til effektiviseringer og besparelser på 1,5% procent af udvalgets andel af udgifterne til service svarende til samlet ca. 48 mio. kr. Det beløb, som opstår heraf, kan udmøntes til balancering af budgettet og nye prioriteringer, men balancering af budgettet har forrang. I maj 2024 blev måltallet ændret til 1 % af udgifterne til service i budgetår 2024.

I 2024 er der samlet set indarbejdet effektiviseringer og besparelser for 13 mio. kr. Hertil kommer yderligere råderum fra besparelser i 2023 og tidligere år på 15 mio. kr., hvilket gav et samlet økonomisk råderum på 27 mio. kr. Heraf blev 22 mio. kr. brugt til at løse økonomiske udfordringer i budgettet på baggrund af stigende priser og mængder, også kaldet opdrift. De sidste 5 mio. kr. medgik til at indfri politiske prioriteringer.

Socialudvalget har brutto bidraget til råderummet med 3,9 mio. kr., men på grund af stigende priser og mængder på udvalgets område, blev nettobidraget 2,5 mio. kr.

Politikområde: Børnespecialområdet

Tabel 3a viser udviklingen i budgettet fordelt på aktiviteter på børnespecialområdet.

På politikområde Børnespecialområdet var der i Regnskab 2022 nogle dyre ankesager, hvilket betød høje engangsudgifter i dette år, som dermed ikke vil være en udgift fremadrettet. Budgetstigningen fra 2023 til 2024 skyldes hovedsageligt tilførsel af midler til at dække de udgifter som kommer som følge af vedtagelsen af "Barnets Lov", se afsnit "Nyt i budget 2024", hvor der er en stigende profil frem til 2027. Fra 2025 ophører en enkelt handleplan på tabt arbejdsfortjeneste, og dermed stiger udgifterne igen fra budget 2025.

Tabel 3a Budgettet fordelt på aktiviteter på politikområde Børnespecialområdet

Aktivitet - 2024 priser	B2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Afgørelser efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet	3,6	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Døgninstitutioner	11,8	7,4	6,1	6,1	6,1	6,1
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	83,5	80,9	85,2	85,4	85,5	84,9
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-22,5	-10,5	-16,3	-16,7	-16,7	-16,7
Opholdssteder	59,5	39,8	50,5	51,1	52,2	52,6
Plejefamilier	46,2	37,4	40,0	40,0	40,0	40,0
Sikrede døgninstitutioner	1,6	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
Sociale formål	21,6	20,6	17,2	20,3	20,3	20,3

Aktivitet - 2024 priser	B2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Specialpædagogisk bistand til voksne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Særlige dagtilbud og særlige klubber	10,2	17,1	10,1	10,1	10,1	10,1
I alt	215,3	197,8	197,9	201,4	202,6	202,4

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Væsentlige ændringer

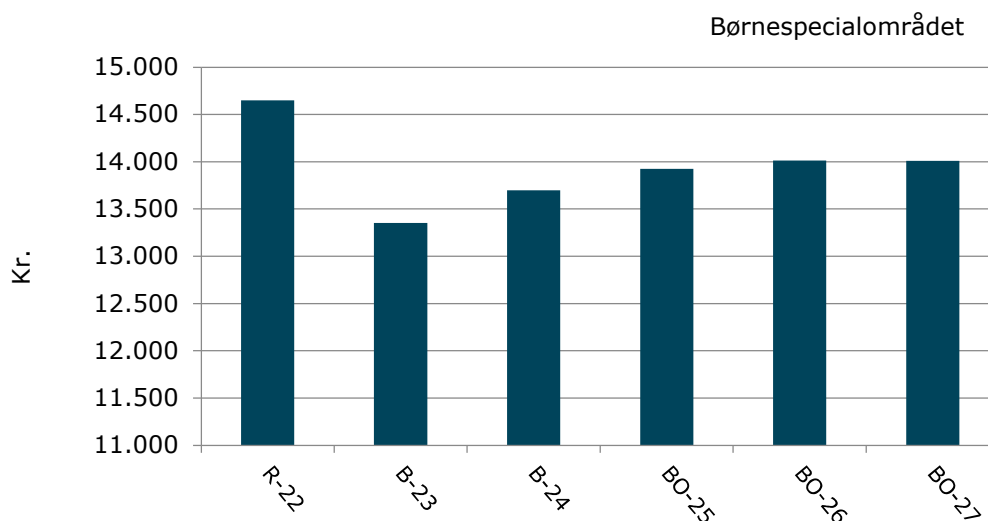
Der er stigende indtægter vedrørende den Centrale Refusionsordning (CRO). I 2022 blev der hentet refusioner på en særlig dyr tabt ankesag for en 3-årig periode, derfor var indtægterne særlig høje det år. Det samme gør sig gældende for udgifterne på opholdssteder, plejefamilier og døgntilbud, hvor udgifterne på samme ankesag var fordelt.

Der forventes stigende udgifter til opholdssteder samt plejefamilier som følge af vedtagelse af Barnets Lov. Modsat forventes der faldende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste som følge af en ekstraordinær indsats i 2023 og 2024. Budget 2024 vedrørende særlige dagtilbud og særlige klubber er tilpasset som følge af effektiviseringshandleplanen.

Budget pr. borger mellem 0-17 år

Figur 2 viser regnskab 2022 og budget 2023-2027 pr. 0-17-årige. Figuren viser, at udgifterne var 14.648 kr. pr. 0-17-årige borgere i 2022, udgifterne skyldes den særligt dyre ankesag. I 2023 er udgiften 13.453 kr. pr. 0-17-årige borgere. Herefter stiger budgettet frem mod 2026 med 655 kr. pr. borger, svarende til udgifter for 14.009 kr. pr 0-17-årige borgere i 2027.

Figur 2 Budget pr. 0-17-årig (2024-priser, kr.)

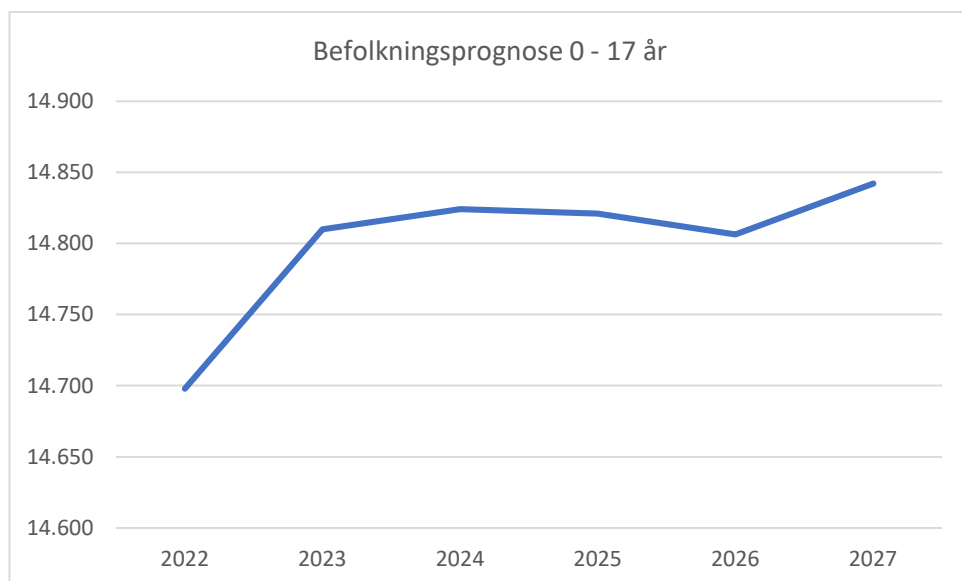
Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose samt egne beregninger

Befolkningsprognose

I figur 3 nedenfor ses udviklingen i antallet af de 0-17-årige i perioden 2022 til 2027. Det fremgår af figuren, at der forventes en stigning i hele perioden - dog med et mindre fald i 2026 - svarende til 144 flere

borgere i 2027. Budgettet på området bliver ikke fremskrevet i forhold til demografien. For at kunne holde budgettet vil det betyde ændret tilgang til indholdet i bevillingerne.

Figur 3 Udviklingen i antal 0-17-årige

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose

Nyt i budget 2024

Barnets lov

Er vedtaget og kommer til at gælde fra 2024. Loven omfatter bl.a. følgende:

- Give børn et trygt hjem med en tidligere, fleksibel og tilgængelig støtte
- En familie, der ikke kun er til låns: Plejefamilieområdet skal opjusteres – flere og mere kompetente plejefamilier
- Færre skift og mere stabilitet, og mulighed for et "Second opinion" hos Ankestyrelsen ved skift af anbringelsessted eller hjemgivelse mod barnets vilje
- Flere rettigheder til børnene, partsstatus ændres fra 12 til 10 år, og barnet får ret til at sige nej til samvær med biologiske forældre
- Opgør med omsorgssvigt i familier med ikke-vestlig baggrund
- Bedre kvalitet i anbringelser og sagsbehandling
- Styrkelse af relationer i forhold til job og uddannelse for de unge
- Godt ind i voksenlivet - Efterværnsområdet

Derudover skal sagsbehandlingen styrkes, og dermed forbedre kommunernes sagsbehandling. Denne del er beskrevet i budgetbemærkningerne for Økonomiudvalget.

10-års plan for Psykiatrien

Planen indeholder en række initiativer om let tilgængelige tilbud i kommunerne for børn og unge i psykisk mistrivsel. Der er i regeringen nedsat en arbejdsgruppe, der skal se på udformningen af sådanne tilbud. Arbejdsgruppen forventes afsluttet ved udgangen af 2023.

Head Space

I 2024 til 2026 afsættes der budget til samtaletilbuddet Head Space, hvor unge mellem 12 og 25 år samt deres familier kan henvende sig anonymt, hvis de oplever udfordringer relateret til mental trivsel.

Rapport fra analysefirmaet Komponent

Der er foretaget en analyse af Børnespecialområdet, og der arbejdes videre med rapportens anbefalinger, som i overskriftform indeholder følgende:

- Ressourcer, organisering og snitflader i myndighed
- Borgernes retssikkerhed
- Inddragelse af børn, forældre og netværk
- Samarbejde med almen- og specialskoler
- Visitation og bevilling
- Tilbudsviften og samarbejde med myndighed
- Socialfaglig styring

Forbrugsreducerende tiltag

Der er på både børne- og voksenmyndighed indført visitationsmøder, hvor alle nye foranstaltninger og ændringer i nuværende foranstaltninger skal behandles. Der er fokus på at sikre den socialfaglige, den juridiske og den økonomiske vurdering af sagen. Der ses ind i en omlægning, så det forebyggende arbejde kommer mere i fokus og der kigges bl.a. ind i at optimere anvendelsen af Familiehuset, blandt andet overtager Familiehuset samværsopgaver fra 2024.

Specifikke forudsætninger for budgettet

I det omfang det er muligt, viser tabel 3b antallet af årspersoner, der forventes på de forskellige aktiviteter samt gennemsnitsprisen pr. årsperson. Hvor dette ikke er muligt, er budgettet blot noteret.

Tabel 3b Pris x mængde

Aktivitet	Mængde (helårs personer)	Gns. pris (i 1.000 kr.)	B2024
Indtægter fra den centrale refusionsordning			-16,3
Refusion vedrørende opholdssteder			0,0
Refusion vedrørende forebyggende indsatser			-4,1
Refusion vedrørende døgninstitutioner			-12,2
Opholdssteder mv. for børn			50,5
Opholdssteder	33,7	1.415	47,7
Efterskoler	3,3	217	0,7
Egne værelser	10,3	185	1,9
Advokatbistand			0,3
Egenbetaling			-0,1
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge			85,2
IT			4,0
Ejendomme – familiehuset			0,2
En god start			2,3
Familiehuset			13,9
Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet			1,4
Familiebehandling	37,6	137	5,1
Dagbehandling	42,1	272	11,4
Aflastningsordning	99,3	268	26,6
Vederlag til plejefamilier			0,0
Fast kontaktperson for barnet eller den unge	74,0	92	6,8
Formidling af praktikophold			0,0
Andet hjælp			0,0

Aktivitet	Mængde (helårs personer)	Gns. pris (i 1.000 kr.)	B2024
Økonomisk støtte til forældremyndighedsindehaveren			0,9
Støtteperson til forældremyndighedsindehaver			1,4
Rådgivning, vejledning og behandling mv.			
- Den Sociale Indgang			2,6
- Head Space			0,3
- Børn Unge og Familie			6,2
Forebyggende indsatser mv. (§11, stk. 3,4 og 6)			
- Den Sociale Indgang			1,3
- Børn Unge og Familie			0,6
Plejefamilier			40,0
Netværksplejefamilier	22,4	155	3,5
Socialtilsyn, objektiv finansiering			1,0
Plejefamilier	72,2	538	38,9
Betalinger			-3,4
Døgninstitutioner for børn og unge			6,1
Døgninstitutioner	3,9	1.553	6,1
Sikrede døgninstitutioner m.v. for børn og unge			3,2
Objektiv finansiering			1,9
Sikrede døgninstitutioner	0,8	1.689	1,3
Særlige dagtilbud og klubber (§ 32 stk. 3 og § 36)	22,1	455	10,1
Afgørelser efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet			2,0
Sociale formål			17,2
Udgifter vedrørende samværsret mv. med børn			0,1
Merudgift forsørgelse af børn med nedsat funktion	112	35	4,0
Hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste	164,0	188	30,8
Refusion af udgifter til sociale formål			-17,8
I alt			197,9

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Opgaver og organisering

Opgaverne omfatter såvel tidlige forebyggende indsatser som indgribende foranstaltninger, såsom anbringelse af børn uden for hjemmet. Der er fokus på at flytte og udvikle flere indsatser hen imod tidlig forebyggelse, og dermed understøtte børns trivsel og udvikling på et tidligere tidspunkt i barnets opvækst.

På børnespecialområdet er der mange unge, hvis komplekse sociale og personlige udfordringer står i vejen for de unges start på og gennemførelse af en almen uddannelse. Dette på trods af, at der er stort fokus på den unges skolegang og ungdomsuddannelse, og hvor den sociale handleplan altid følges op af en uddannelsesplan.

Nedenstående liste viser eksempler på forskellige foranstaltninger på børnespecialområdet:

- Forebyggende foranstaltninger
- Anbringelser

- Domsanbragte unge
- Særlige dagtilbud og klubber

Nedenstående tabel viser organiseringen på politikområdet og de primære tilbud, samt giver en kort beskrivelse af hvilken målgruppe tilbuddet omfatter.

Tabel 3c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder
<p>Særlige tilbud til børn, unge og familier</p> <p>Børn, Unge og Familie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yder råd og vejledning jfr. Servicelovens bestemmelser til udsatte børn, unge og deres familier. • Yder råd og vejledning til ledere og medarbejdere i kommunens børnehuse og skoler • Borgerens kontakt til Børn, Unge og Familie sker primært igennem kontakt fra skolen, sundhedsplejen, daginstitutionen og ungdomsområdet, eller efter henvisning fra Den Sociale Indgang • Bevilger via visitation foranstaltninger og tilbud efter Serviceloven. Ydelserne leveres af en række leverandører, private såvel som offentlige • Medvirker til kvalificering af visitation til specialundervisning <p>Familiehuset (kommunalt tilbud):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Familiebehandling er et tilbud til børnefamilier, som har et særligt behov for støtte, dvs. hvor der er bekymring for børnenes udvikling på kortere eller længere sigt • En God Start er et forebyggende tilbud til kvinder/familier, der under graviditet, fødsel og i tiden efter fødsel har behov for en særlig indsats • Projekt Psykisk sårbare børn og unge består af en ekstraordinær forebyggende indsats i forhold til psykisk sårbare børn og unge i alderen 6-16 år, for at nedbringe andelen af unge med selvskadende adfærd.

Politikområde: Voksenspecialområdet

Tabel 4a viser udviklingen i budgettet fordelt på aktiviteter på voksenspecialområdet.

I budgettet er indarbejdet omplaceringer til andre udvalg, lov og cirkulæreprogram (lovmæssige ændringer med økonomisk konsekvens), samt besparelser og effektiviseringer jf. Balance- og råderumsstrategien.

I overslagsårene falder budgettet. Dette skyldes en forventning om, at handleplaner vedtaget i budget 2022 har en stigende økonomisk gevinst frem til budget 2025.

Tabel 4a Budgettet fordelt på aktiviteter på politikområde Voksenspecialområdet

Aktivitet - 2024 priser	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Aktivitets- og samværstilbud	42,7	42,3	41,5	41,5	41,5	41,5
Alkoholbehandling	8,0	8,2	8,0	8,0	7,2	7,3
Behandling af stofmisbrugere	11,4	11,1	13,1	13,1	12,3	12,4
Beskyttet beskæftigelse	14,0	13,5	13,4	13,4	13,4	13,4
Forsorgshjem og kvindekrisecentre	16,3	13,0	14,5	14,9	15,5	15,7
Botilbud til længerevarende ophold	46,3	46,5	45,5	45,5	45,5	45,5
Botilbud til midlertidigt ophold	112,0	108,7	99,5	99,5	99,5	99,5
Botilbudslignende tilbud	101,4	93,7	100,9	100,9	100,9	100,9
Kommunale beskæftigelsesindsats	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Aktivitet - 2024 priser	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Døgninstitutioner for børn og unge	0,5	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Folkeskoler	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Forebyggende foranstaltninger – efterværn	5,6	4,1	4,0	4,0	4,0	4,0
Aflastningstilbud	2,1	2,2	2,0	2,0	2,0	2,0
Frivilligt socialt arbejde og øvrige sociale formål	1,5	2,2	2,0	2,0	2,0	2,0
Hjemmesygepleje	2,9	3,0	1,7	1,7	1,7	1,7
Handicapbiler	3,2	5,6	5,6	5,6	5,6	5,6
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-29,3	-26,9	-26,9	-26,9	-26,9	-26,9
Kontaktperson- og ledsageordninger	4,1	4,7	4,6	4,6	4,6	4,6
Opholdssteder	11,6	9,4	13,1	13,1	13,1	13,1
Personlig støtte	92,8	87,5	90,6	88,1	88,1	88,1
Friplejeboliger	18,4	17,0	18,4	18,4	18,4	18,4
Plejefamilier	3,5	4,0	4,1	4,1	4,1	4,1
Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	11,1	11,7	10,7	10,7	10,7	10,7
Sociale formål	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Specialpædagogisk bistand til voksne	9,3	8,2	8,0	8,0	8,0	8,0
Sundhedsfremme og forebyggelse	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1
Særlige pladser på psykiatrisk afdeling	2,8	2,8	4,8	4,1	4,1	4,1
Ungdomsuddannelse unge med særlige behov	14,5	29,3	23,9	23,9	23,9	23,9
Refusion vedr. Housing First	0,0	0,0	-0,5	-1,2	-1,4	-1,5
I alt	510,2	504,2	504,6	501,3	500,1	500,3

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding – områder med budget under 50.000 kr. er registreret som 0

Væsentlige ændringer

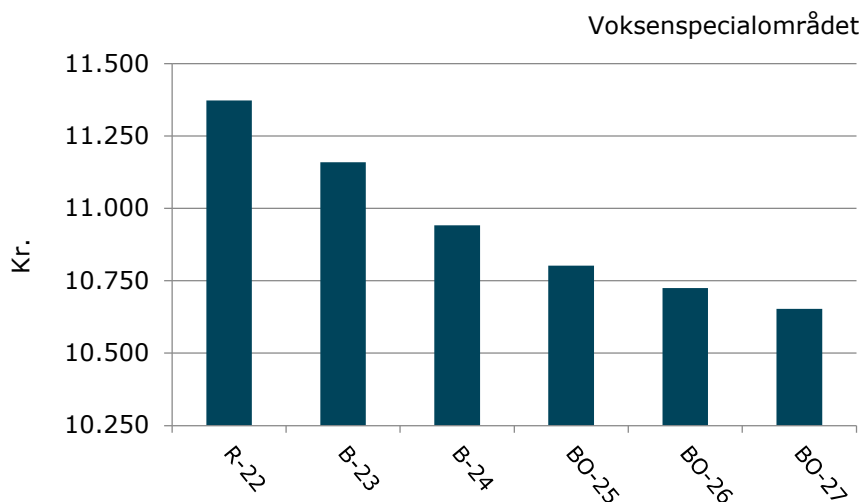
Der er foretaget en opskrivning af de forventede indtægter fra den Centrale Refusionsordning (CRO), og der forventes færre udgifter til støttekontaktpersoner samt midlertidige botilbud som følge af de igangsatte handleplaner. Modsat er der stigende udgifter til Særlig Tilrettelagt Uddannelse (STU), Efterværn, friplejeboliger og botilbudslignende tilbud, samt flere udgifter til borgere på forsorgshjem grundet ændrede refusionsregler. Derudover ses der generelle prisstigninger på tværs af området.

Budget pr. borger fra 18-67 år

Figur 4a viser regnskab 2022 og budgettet for perioden 2023-2027 pr. 18-67-årige. Figuren viser, at der blev prioriteret 11.372 kr. pr. 18-67-årige borgere i 2022. Herefter falder de budgetterede udgifter med 720 kr. pr. 18-67-årige borgere til 10.652 kr. i 2026.

De færre udgifter pr. borger skyldes dels, at budgettet falder i overslagsårene, dels en forventet befolkningstilvækst i samme aldersgruppe.

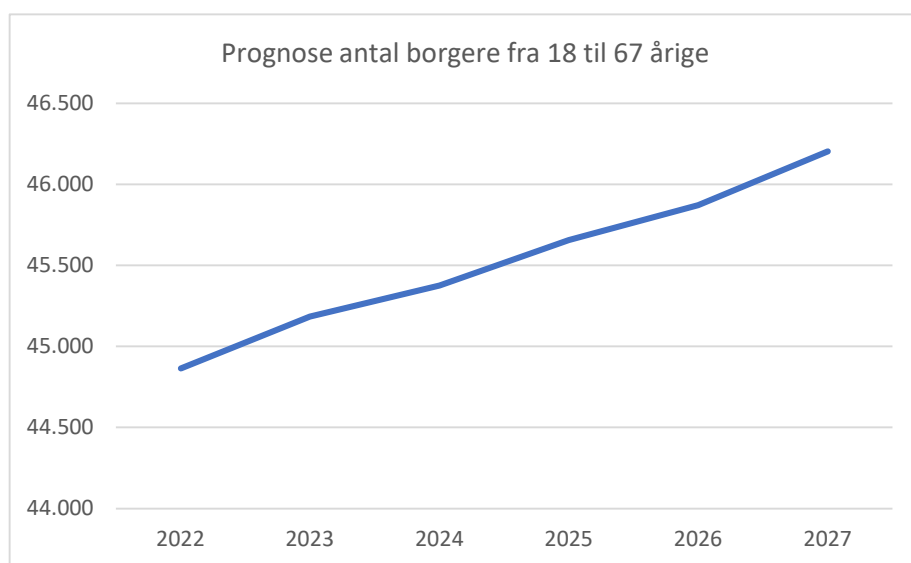

Figur 4a Budget pr. 18-67 årig (2024-priser, kr.)

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose samt egne beregninger

Befolkningsprognose

I figur 4b nedenfor ses udviklingen i antallet af de 18-67-årige. Det fremgår af figuren, at der forventes en jævn stigning i hele perioden frem mod 2026, svarende til 1.340 flere borgere i 2027 end i 2022. Denne stigning ses umiddelbart ikke i budgettet, da området ikke demografireguleres. Dette er årsagen til, at figur 4a viser et reduceret budget pr. 18-67-årige hvert år frem mod 2027.

Figur 4b Budget pr. 18-67 årig (2024-priser, kr.)

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose samt egne beregninger

Der har de seneste år været kraftige prisstigninger i samfundet. For at kunne overholde budgettet er der løbende blevet vedtaget handleplaner, og samtidig er der tilført midler til området.

Nyt i budget 2024

Nye refusionsregler Housing First

Tilgangen til hjemløshed ændres, og der arbejdes på konceptet "Housing First". Det tager udgangspunkt i, at borgeren tilbydes en bolig som det første. En stabil boligsituation er forudsætningen for at stabilisere og forbedre for eksempel psykisk sygdom, misbrug og det sociale netværk. Dette tiltag skal medføre færre dage på forsorgshjem. Det betyder også, at refusionsreglerne fra 2024 ændres for ophold på forsorgshjem, så der kun gives 50 % refusion for 120 dage pr. år. Fra 2026 reduceres det til 90 dage pr. år. Tidligere har kommunen kunnet få 50 % refusion for hele opholdsperioden.

Derudover kan kommunen fra 2024 få refusion, når en borger fra et forsorgshjem bo-placeres.

Særlig tilrettelagt Uddannelse (STU), ny aftale med flere rettigheder og bedre tilrettelæggelse af STU

De nye initiativer er følgende: Skærpet formål med STU, flere rettigheder for valg af tilbud, tydeligere myndighedsansvar, fagligt grundlag for specialeplanlægning af STU-området, bedre overblik over uddannelsessteder som udbyder STU, tidlig afklaring, unges ret til at blive hørt, seksualvejledning for unge i STU-målgruppen, og en ændret økonomimodel.

Hvilke økonomiske konsekvenser, den nye aftale vil få, kendes endnu ikke, men det forventes, at med flere rettigheder og valgmuligheder for borgerne, så vil der oftere findes dyrere alternativer.

Takstloft på tilbud omfattet af selvmøderprincippet

Der er indgået aftale i regeringen om takstloft på følgende selvmødertilbud: Herberger/forsorgshjem, kvindekrisecentre og ambulante alkoholbehandling. Detaljerne om takstloftet og modellen er ikke fastlagt endnu. KL orienterer kommunerne efterhånden som tilbuddene bliver konkretiseret.

Da kommunerne i både 2022 og 2023 har oplevet en kraftig stigning i udgifterne primært på de selvvisiterende tilbud til misbrugsbehandling, ses der frem til dette tiltag, og det forventes, at området bliver mere styrbart.

Bortfald af betaling til tomgangsleje til de særlige pladser i psykiatrien

I 2016 blev der oprettet 150 særlige pladser i psykiatrien (regionerne). Styringsmodellen har været u hensigtsmæssig, og har medført store kommunale udgifter til tomgangsleje. Fra 1. juli 2024 omlægges der til 88 pladser. Ved omlægningen bortfalder kommunernes betaling for tomgangsleje, som dermed ikke skal finansieres af kommunerne fremadrettet.

Opgaveflytning fra misbrugsområdet til regionalt tilbud

Fra 2026 flyttes misbrugsbehandling for borgere med dobbeltdiagnoser til et regionalt behandlingstilbud.

Nedlæggelse af fælles støtte i Slotshaven

I 2024 nedlægges den tryghedsskabende indsats i Slotshaven, der hidtil har haft 2*2 timer støtte i området om ugen. Indsatsen var en del af forslagene fra Balance og Råderumskataloget, som blev en realitet ved budgetvedtagelsen 2024.

Efterværn

Holbæk Kommune har et højt antal unge i efterværn. Dette område skal på niveau med sammenlignelige kommuner. 1,7 pct. af Holbæks unge i aldersgruppen 18-22 år modtager efterværn. Kun Slagelse har samme niveau som Holbæk på 1,6 pct. Til sammenligning modtager ca. 0,9 pct. af de unge i samme aldersgruppe efterværn i Køge og Næstved, mens andelen i København er helt nede på 0,3 pct. Efterværn er vigtigt tilbud for tidligere anbragte unge i overgangen fra ung til voksen. Fremadrettet skal efterværn bruges i forhold til at understøtte uddannelse og overgang til et godt voksenliv på et mindre omkostningstungt niveau end for nuværende. Der arbejdes med ændrede arbejdsgange for at knække den stigende tilgang, der er i Holbæk Kommune, og der etableres kortere og mere målrettede forløb til de unge, der er i målgruppen.

Forbrugsreducerende tiltag

Der er på både børne- og voksenmyndighed indført visitationsmøder, hvor alle nye foranstaltninger og ændringer i nuværende foranstaltninger skal behandles. Der er fokus på at sikre både den socialfaglige, den juridiske og den økonomiske vurdering af sagen.

Specifikke forudsætninger for budgettet

I det omfang det er muligt, viser tabel 4b hvor mange årspersoner der forventes på de forskellige aktiviteter samt gennemsnitsprisen pr. årsperson. Hvor dette ikke er muligt, er budgettet blot noteret.

Tabel 4b Pris x mængde

Oprindelig budget	Mængde (helårs-personer)	Gns. pris (i 1.000 kr.)	B 2024
Specialpædagogisk bistand til voksne			8,0
Ejendomme/CSU			1,4
CSU			-2,3
Objektiv finansiering af specialiserede tilbud			8,9
Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov	121,8	196	23,9
Sundhedsfremme og forebyggelse			1,1
Indtægter fra den centrale refusionsordning			-26,9
Refusionsordning til Housing First-indsatser			-0,5
Efterværn			21,2
Opholdssteder – efterværn	42,7	307	13,1
Forebyggende foranstaltninger	53,1	75	4,0
Plejefamilier	22,8	179	4,1
Døgninstitutioner			0,1
Friplejeboliger	35,0	526	18,4
Hjemmesygepleje			1,7
Forebyggende indsats samt aflastningstilbud			2,0
Personlig støtte og pasning af personer med handicap mv.			90,6
BPA-ordning § 96	17,0	1824	31,0
Behandling efter § 102			0,3
Støttekontaktperson § 85	269,9	120	32,3
Tidsbegrænset støttekontaktperson § 82	47,7	48	2,3
Refusion vedr. flygtninge			-0,4
Projektledelse			0,8

Oprindelig budget	Mængde (helårs- personer)	Gns. pris (i 1.000 kr.)	B 2024
Den sociale Indgang – Støttekontakt			0,7
Rammetilbud handicap og psykiatri			22,7
Pulje fra Lov og Cirkulæreprogrammet			0,9
Rådgivning og rådgivningsinstitutioner			10,7
Straks-Indsats - Den Sociale Indgang			2,2
Myndighed			8,6
Handicapbiler			5,6
Biler	22	213	4,7
Særlig indretning	32	70	2,2
Reparationer	38	15	0,6
Afdrag på lån af handicapbiler			-1,9
Botilbud for personer med særlige sociale problemer			14,5
Karlsvognen			-0,3
Ejendomme			0,3
§ 110 Forsorgshjem	33,0	477	15,7
§ 109 Kvindekrisecentre	12,0	830	10,0
Refusioner			-10,5
Beboeres betaling			-0,7
Alkoholbehandling			8,0
Ejendomme – misbrugsbehandling			0,3
Misbrugsbehandling			7,7
Behandling af stofmisbrugere			13,1
Ejendomme – misbrugsbehandling			0,4
Misbrugsbehandling			12,7
Botilbud til længerevarende ophold			45,5
§ 108 Botilbud	27,7	1.643	45,5
Botilbudslignende tilbud			100,9
Ejendomme			1,6
§ 85 / §105 Botilbudslignende tilbud	173,6	572	99,3
Botilbud til midlertidigt ophold			99,5
Ejendomme - § 107 botilbud			0,3
§ 107 Botilbud	117,5	844	99,2
Kontaktperson- og ledsageordninger			4,6

Oprindelig budget	Mængde (helårs-personer)	Gns. pris (i 1.000 kr.)	B 2024
Ejendomme - kommunens tilbud			0,2
Kontaktperson og ledsagerordning			4,5
Særlige pladser på psykiatrisk afdeling	2,7	1.764	4,8
Beskyttet beskæftigelse			13,4
Ejendomme - kommunens tilbud			0,6
§ 103 Beskyttet beskæftigelse	109,7	117	12,8
Aktivitets- og samværstilbud			41,5
Ejendomme - kommunens tilbud			0,5
§ 104 Aktivitets- og samværstilbud	139,7	293	40,9
Sociale formål			1,2
Frivilligt socialt arbejde og øvrige sociale formål			2,0
Tinglysningsafgift			0,1
§ 80 Udgifter til husly			0,3
§ 18 Støtte til frivilligt socialt arbejde			1,6
I alt			504,6

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Opgaver og organisering

Tilbuddene under Voksenspecialområdet løser opgaver, som vedrører borgere fra 18 år med moderate, svære eller fuldstændige problematikker, som kræver specialiserede indsatser grundet borgernes nedsatte fysiske og/eller psykiske funktionsevne, samt borgere der har alvorlige og særlige sociale og personlige problemer. Herudover varetager området rusmiddelbehandling indenfor stof- og alkoholbehandling til borgere fra 15 år og opefter, og området skal sikre koordinerende indsatser overfor borgere på Forsorghjem og Kvindekrisecentre, herunder sikre bomuligheder til hjemløse.

Nedenstående liste viser forskellige tilbud på Voksenspecialområdet:

- Objektiv finansiering af tilbud indenfor syn, hørelse, tale, psykisk sårbarhed og senhjerneskader efter voksenspecialundervisningslovgivningen, samt de særlige pladser på psykiatrisk afdeling (Sundhedslovens § 238 a)
- Særlig tilrettelagt Uddannelse (STU)
- Hjerneskadeindsats
- BPA-tilskud til ansættelse af hjælpere til personer med nedsat funktionsevne (Servicelovens § 96)
- Efterværn – hjælp til unge, der har været anbragt
- Botilbud for personer med nedsat funktionsevne eller særlige sociale problemer
- Botilbudslignende tilbud, støttekontaktperson, længerevarende- og midlertidige botilbud, samt friplejeboliger
- Personlige hjælpeordninger, herunder kontaktperson- og ledsagerordning
- Aflastning med socialpædagogisk sigte
- Beskyttet beskæftigelse, samt aktivitets- og samværstilbud
- Andre merudgifter til voksne med særlige behov, f.eks. særlig dyr medicin

- Frivillighed på det sociale område (§ 18-midler)
- Rusmiddelbehandling
- Forsorgshjem og krisecentre
- Akutindsatser (Servicelovens § 82a og § 82c, samt § 99)
- Skæve boliger – Almenboliglovens § 105

Tabel 4c viser organiseringen på Voksenspecialområdet og de primære tilbud, og giver en kort beskrivelse af hvilken målgruppe, tilbuddet henvender sig til.

Tabel 4c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud

Myndighed

Bevilger foranstaltninger efter Serviceloven, Sundhedsloven og Lov om Voksenspecialundervisning

Den Sociale Indgang:

En 'fremskudt' enhed, der opfanger, afklarer og håndterer nye eller gen-optagede socialsager og henvendelser fra borgere, samt sikrer tidlig, hurtig og relevant opfølgning samt råd og vejledning til kommunens borgere, uanset om det drejer sig om børn, unge, voksne eller familier.

Den Sociale Indgang igangsætter en hurtig forebyggende indsats, hvor myndighed og tilbud/udfører samarbejder tværfagligt om og med borgeren. Formålet er at forebygge lange og omkostningstunge myndighedssager. De forebyggende indsatser/afklarende forløb forventes at have en varighed på 4-8 måneder.

Udfører – kommunale tilbud:

Social rehabilitering

Tilbuddet er for alle Holbækborgere fra 18 år. Yder rådgivning samt forebyggende indsatser til borgere, som er i psykisk krise.

Center for Specialundervisning (CSU)

CSU tilbyder specialundervisning og andre specialpædagogiske ydelser til unge og voksne. Herunder:

- Kommunikationscenter: tale, hjerneskade, informations- og kommunikationsteknologi, samt læseteknisk undervisning
- Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU)
- Fritidsklub – socialpædagogisk tilbud
- Bo-afdeling/Studiegården – unge kan leje et studieværelse med bo-træning, støtte mv.

Rusmiddelindsats

Rusmiddelcenter Holbæk tilbyder:

- Dagbehandlingstilbud til unge fra 15-26 år (72 pladser)
- Dagbehandling til voksne fra 27 år og op (24 pladser)
- Ambulant alkoholbehandling (122 pladser)
- Ambulant misbrugsbehandling (88 pladser)

Borgere kan derudover visiteres til døgnbehandling. Indsatserne er reguleret via Sundhedslovens §141 og Servicelovens § 101.

Handicapområdet

Udbyder og driver primært tilbud til voksne fra 18 år for såvel Holbækborgere som borgere fra andre kommuner. Tilbuddene henvender sig til voksne, som har fysiske, kognitive, mentale, psykiske eller andre alvorlige sociale problemer og som derfor har brug for støtte i hverdagen. Der er således følgende udfører-tilbud:

Søbæk Have

Søbæk Have er et botilbud målrettet voksne udviklingshæmmede borgere, som har brug for moderat til omfattende støtte. Der er plads til 40 borgere, der visiteres efter Almenboliglovens §105 og Servicelovens §§ 85, samt 10 pladser iht. Servicelovens §107 og §108.

Søbæk Have Aktivitetscenter drives efter Servicelovens §104 med plads til 35 brugere.

Tåstrup Have og Tåstrup Stræde

Hoved- og underområder og tilbud	
	Tåstrup Have er et botilbud med 22 pladser målrettet voksne, mentalt udviklingshæmmede. Der visiteres efter Almenboliglovens §105 og Servicelovens §85. Tåstrup Stræde er et botilbud med 12 pladser målrettet voksne med mental udviklingshæmning, der derudover har forskellige former for handicap. Der visiteres efter Almenboliglovens §105 og Servicelovens §85
	Bostøtte, Bofællesskaber Bostøtte Handicap består af socialpædagogisk uddannede hjemmevejledere, som yder støtte til borgere i egen bolig. Bevilling af støtte udmøntes indenfor Servicelovens §85 afhængig af borgerens behov og funktionsnedsættelse
	Banehuset Aktivitets- og samværstilbud i Jyderup målrettet voksne udviklingshæmmede, som samtidig er visiteret til Servicelovens §85 støtte i egen bolig.
	Bostøtte Opgangsfællesskaber Bostøtte opgangsfællesskaber handicap har i alt 34 pladser, og er drevet efter almenboliglovens §105 og SEL §85. De er beliggende på forskellige adresser i Holbæk By. Der er personale tilknyttet i dagtimerne.
	Jobbasen, Solgården og Kig Ind Jobbasen er et visiteret §103 Beskyttet beskæftigelsestilbud. Her kan borgerne arbejde i Værkstedscenter Holbæk eller Kommunekram (genbrugsbutik). Solgården er et visiteret §104 Aktivitets- og samværstilbud, primært rettet mod udviklingshæmmede, som har fået tilkendt førtidspension. Kig Ind er et klubtilbud efter Servicelovens §104, målrettet voksne udviklingshæmmede. Holbæk kommunes borgere kan anvende Kig Ind uden forudgående visitation, hvorimod borgere fra andre kommuner skal visiteres.
	Psykiatriområdet:
	Hybenvang Hybenvang er et botilbud med 30 pladser med døgndækning. Hybenvangs tilbud er til voksne fra 30 år+ med kroniske sindslidelser. Der visiteres efter Almenboliglovens §105 og ydes støtte efter Servicelovens §85.
	Opgangsfællesskaber Psykiatri Har i alt 51 pladser fordelt på 4 adresser. Målgruppen for 3 af de 4 opgangsfællesskaber er voksne fra 18 år. Det fjerde er et seniorbofællesskab med i alt 16 boliger til voksne 50+ med behov for støtte efter Servicelovens §§ 83 og 85. Der visiteres efter Almenboliglovens §105 og ydes støtte efter Servicelovens §85.
	Støtte og kontaktpersonordning Støtte og kontaktpersonordningen skaber kontakt og udøver opsøgende arbejde over for de mest isolerede borgere med dobbelte diagnoser (psykiatri og misbrug), jfr. Servicelovens §99.
	Aktivitets- og samværstilbud Holbæk Kommune har 2 aktivitets- og samværstilbud i hhv. Holbæk By og Jyderup, i alt 150 pladser, som er drevet efter Servicelovens §104. Tilbuddene er selvvisiterende.
	Bostøtte psykiatri: Visiteret tilbud til borgere fra 18 år – som skal sikre pædagogisk vejledning og støtte i relation til dagligdagen for borgere i egen bolig. Ydelserne leveres jfr. Servicelovens §85
	Forsorgshjemmet Karlsvognen Døgntilbud iht. Servicelovens §110 med 14 pladser til særligt socialt udsatte med hjemløshed og andre alvorlige sociale problemer. Optagelse og indskrivning foretages af tilbuddet.
	Skæve boliger Der er etableret 4 skæve boliger efter Almenboliglovens §105. Tilbuddet retter sig mod de mest udsatte borgere, som ikke kan bo i andre lejemål eller kan profitere af ophold på døgninstitution. Der er tilknyttet en Social Vicevært – svarende til 15 timer om ugen.

Politikområde: Sundhed for børn og unge

I forbindelse med budgetprocessen for 2024 er budgettet blevet forøget på tandplejeområdet, hvilket primært skyldes tilpasning af lønbudgettet som konsekvens af udvidelse af gratis tandpleje til de 18-21-årige. Sundhedsplejen er reduceret, jf. forslag fra Balance- og Råderumsstrategien.

Nedenstående tabel 5a viser budgettet fordelt på aktiviteter.

Tabel 5a Budget fordelt på aktivitet på politikområde Sundhed for børn og unge

Politikområder	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	----- i 2024 priser, mio. kr.-----					
Kommunal sundhedstjeneste	11,6	11,5	11,7	11,7	11,7	11,7
Kommunal tandpleje	30,0	30,6	32,2	33,9	34,5	34,5
I alt	41,6	42,1	43,9	45,6	46,2	46,2

Eventuelle differencer skyldes afrunding.

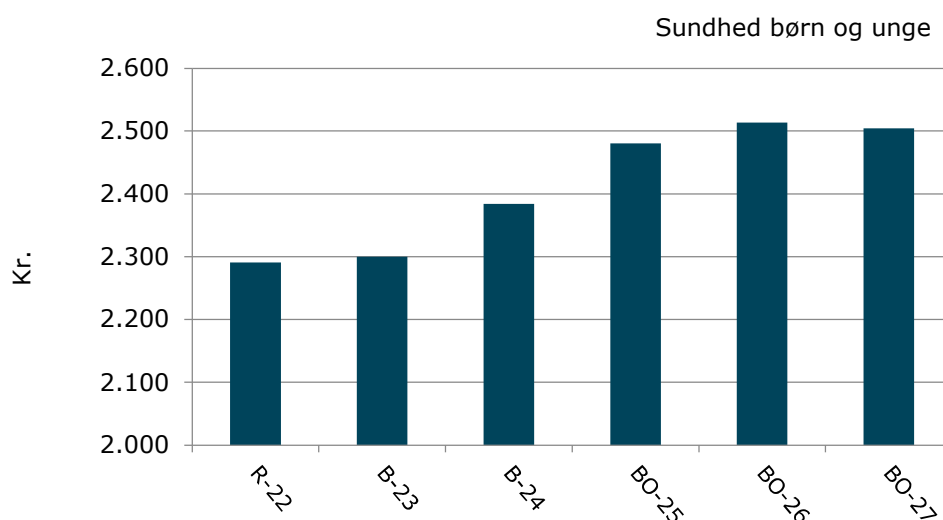
Væsentlige ændringer

Tabel 5a viser budget pr. 0-21-årige på politikområde Sundhed for børn og unge. Stigningen pr. barn fra regnskab 2021 til budget 2026 skyldes, at gratis tandpleje til de 18-21 årige udvides, og der øges med 1 årgang pr. år. Ordningen forventes fuldt indfaset i 2026. Stigningen skyldes derfor ikke flere budgetmidler pr. borger, men at tandplejen er blevet udvidet til at omfatte en større målgruppe fra medio 2022, som årligt stiger frem til 2026.

Budget pr. borger fra 18-67 år

Figur 5a viser regnskab 2022 og budgettet for perioden 2023-2027 pr. 0-21-årige. Figuren viser, at der blev prioriteret 2.291 kr. pr. 0-21-årige borgere i 2022. Herefter stiger de budgetterede udgifter med 213 kr. pr. 0-21-årige borgere til 2.504 kr. i 2027.

Figur 5a Budget pr. 0-21 årig (2024-priser, kr.)

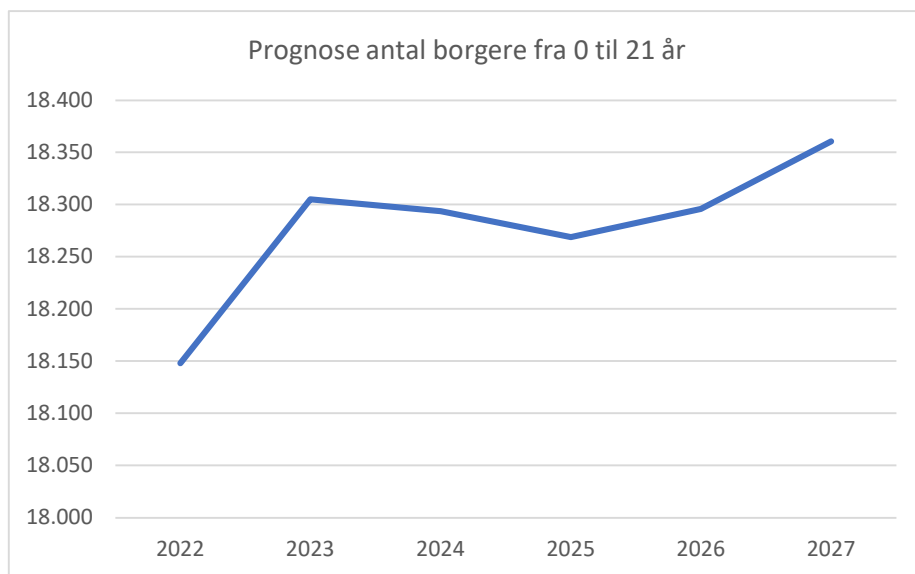
Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose samt egne beregninger

Befolkningsprognose

I figur 5b ses udviklingen i antallet af de 0-21-årige, hvor der forventes et fald frem til 2025, og herefter vil der komme en stigning. De små årgange er stigende, hvilket kan presse Sundhedsplejen. Faldet sker primært i aldersgruppen 6 – 21 år. Området bliver ikke demografireguleret.

Figur 5b Udviklingen i antal 0-21 årige

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose

Specifikke forudsætninger for budgettet

Tabel 5 viser hvor mange børn og unge, der forventes på de forskellige aktiviteter samt gennemsnitsprisen pr. borger. Hvor dette ikke er muligt, er budgettet blot noteret.

Tabel 5b Pris x mængde

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Kommunal tandpleje				32,2
Tandpleje 0-21 år (egne klinikker)	Personer	17.525	1,2	21,1
Tandpleje 0-21 år (øvrige)	Personer	540	1,0	0,5
Specialtandpleje	Personer	154	6,5	1,0
Omsorgstandpleje (egne klinikker)	Personer	130	1,7	0,2
Socialtandpleje	Personer	50	15,9	0,8
Tandregulering 0-18 år (egne klinikker)	Personer	675	9,9	6,7
Tandregulering 0-18 år (øvrige)	Personer	350	5,1	1,8

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding.

Nyt i budget 2024

Tandplejen

Tandplejen er udfordret af, at Holbæk Kommune mangler lokalekapacitet. Det forventes løst med udvidelse af den nye tandlægeklinik. Der er dog endnu ikke nogen afklaring af, hvornår klinikken forventes færdig, hvilket betyder, at der er kapacitetsudfordringer, særligt efter at aldersgruppen er blevet udvidet til det 21. år. Når den nye tandlægeklinik er bygget, forventes den at kunne varetage flere opgaver selv - herunder specialtandplejen.

Tandreguleringen har i flere år været udfordret af øgede udgifter til materialer og specialiserede behandlinger, der tidligere blev løst i regionen og på de kæbekirurgiske afdelinger. Området har meget lange ventelister, hvilket presser den kommunale tandpleje med midlertidige foranstaltninger. Omsorgstandplejen er budgetteret til 100 brugere, men har i de senere år omfattet i gennemsnit 125 brugere. Udgifterne til specialtandplejen er stigende og flere borgere visiteres til specialtandplejen. De øgede udgifter udfordrer Tandplejens samlede budget.

Sundhedsplejen

I 2024 nedlægges tilbud til børn og unge med overvægt, som følge af vedtagelse af balance- og råderumsstrategien.

Opgaver og organisering

Tandplejen og Sundhedsplejen har ansvaret for den sundhedsfremmende og forebyggende indsats for børn og unge fra 0-21 år.

Sundhedsplejen arbejder på småbørnsområdet primært ved besøg i hjemmene og tillige gennem åbent hus tilbud samt ved understøttelse af mødregrupper. Sundhedsplejen varetager den kommunale tilsynsforpligtigelse for børn, der ikke går i dagtilbud. Sundhedsplejen tilbyder en særlig indsats til sårbare gravide og småbørnsforældre gennem indsatserne i En God Start. På skoleområdet arbejder Sundhedsplejen på skolerne, hvor børnene og familierne tilses i 0. - 2. - 5. klasse, og i 8. klasse laves en udskolingsundersøgelse af de unge.

Tandplejen tilbyder regelmæssig tandpleje til alle børn og unge mellem 3 og 21 år. Der tilbydes tillige behandlinger hvor dette skønnes nødvendigt, herunder egentlige tandreguleringer. Indsatserne har fokus på sundhedsfremme og forebyggelse.

Tabel 5c Organisering og tilbud

Hoved - og underområder og tilbud	
Særlige tilbud til børn, unge og familier	
	<p>Tandpleje for 3-21-årige Indeholder også småbørnstandpleje.</p> <p>Omsorgstandpleje Omsorgstandpleje tilbydes borgere over 18 år, primært ældre med vidtgående fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, og som har svært ved at benytte det almindelige tandplejetilbud for voksne.</p> <p>Specialtandpleje Specialtandplejen tilbyder forebyggende og behandlende tandpleje for børn og voksne, som er udviklingshæmmet eller med varige sindslidelser og på grund af denne nedsatte funktionalitet har vanskeligt ved at benytte de almindelige tandplejetilbud i børne- og ungdomstandpleje, voksentandpleje eller den kommunale omsorgstandpleje.</p>

Hoved - og underområder og tilbud**Sundhedspleje**

Sundhedsplejen er et tilbud til forældre, som har børn mellem 0 og 16 år. Sundhedsplejens mål er at fremme alle børns sundhed og trivsel. De tilbyder råd og vejledning om børn, unges og familiens sundhed og trivsel.

Socialtandplejen

Et tilbud til hjemløse og mennesker der bor på herberg, og/eller borgere der er i omfattende stof/alkoholbehandling og har særlige sociale udfordringer, der betyder, at tilbud hos de praktiserende tandlæger ikke kan benyttes.

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Udvalget for Klima, Miljø og Natur varetager opgaver inden for politikområdet Klima, miljø og natur.

Klima, miljø og natur

Politikområdets opgaver indeholder blandt andet: Grønne områder, naturbeskyttelse, vedligeholdelse af vandløb, skove, miljøtilsyn, håndtering af affald, redningsberedskab samt bekæmpelse af rotter og andre skadedyr.

Udviklingen i budget på politikområdet Klima, miljø og natur fremgår af tabel 1.

Tabel 1 Budget på politikområdet

Politikområde - 2024 priser	R 2022	B 2023	BF 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	----- i 2024 priser, mio. kr.-----					
Klima, Miljø og Natur	40,5	45,0	43,9	43,9	44,0	44,0
I alt	40,5	45,0	43,9	43,9	44,0	44,0

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

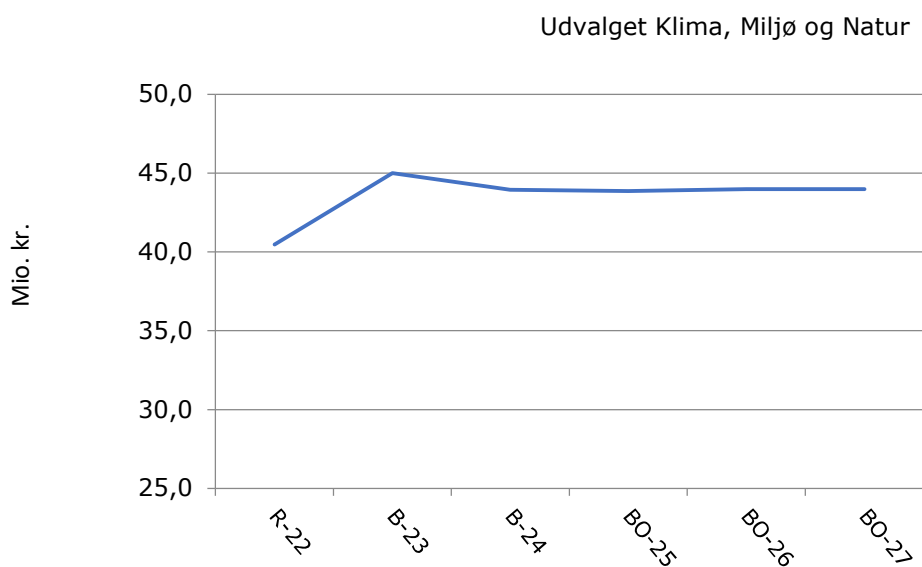
Ovenstående tabel viser regnskab 2022, oprindeligt budget 2023, budgetforslag 2024, samt budget i overslagsårene.

Regnskab 2022 ligger omkring 4 mio. kr. lavere end budget 2023. Hovedforklaringen er, at der i 2022 har været et lavere forbrug til bekæmpelse af skadedyr. Udgiftsniveauet er generelt set faldet, efter at Holbæk Kommune hjemtog skadedyrsbekæmpelse i starten af 2021.

Budgettet for 2024 og frem ligger stabilt på omkring 44 mio. kr.

Figur 1 viser udviklingen i budget på Udvalget for Klima, Miljø og Natur.

Figur 1 Budget (2024-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk kommune

Dannelse af budgettet

Tabel 2 viser, hvordan budget 2024-2027 er blevet dannet. Fra budgetrammen, som blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen i marts over de tekniske ændringer, så som nye priser, mængder og lovgivning til de politiske ændringsforslag, som lægges ind i forbindelse med Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budgettet, som finder sted i oktober.

Som udgangspunkt må rammeudmeldingen ikke overskrides. Undtaget herfra er ændringer som følge af:

- Omplaceringer mellem udvalg, som ikke påvirker kommunens samlede økonomi
- Lovændringer
- Udvikling i antallet af ældre, skolebørn og småbørn
- Pris- og lønfremskrivning
- Politiske beslutninger
- Tilvalg fra direktionens anbefaling
- Politisk budgetaftale fra 2. behandlingen
- Andre politiske beslutninger

De ovenfor nævnte ændringer kan øge eller reducere det endelige budget 2024.

Tabel 2 Dannelse af budget

		B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
		----- i 2024-priser, mio. kr. -----			
1	Rammeudmelding 2024	42,8	42,8	43,0	43,0
2	Dannelse af budget	1,0	1,0	1,0	1,0
	Dyrere grødeskæring ved vandløb	1,0	1,0	1,0	1,0
3	Besparelser og Effektiviseringer	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
	VBAF B23 29-2 Reduktion af kontrakt med redningsberedskab (VSBV)	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	Profil fra tidligere års effektiviseringer og fra B 2023	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
4=2a+3	Bidrag til KB's Balance- og Råderum	0,0	0,0	0,0	0,0
5=1+2+3	Budgetramme efter bidrag til KB's Balance- og Råderum	42,7	42,7	43,0	43,0
6	Direktionens anbefaling	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
	PL rulles tilbage og omplaceres til pulje på ØKU	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
	Fælleskommunale samarbejder - Destination Sjælland, Vestsjællands museum, Naturpark Åmosen er nu godkendt i de andre kommuner	0,0	0,0	0,0	0,0
7	Politisk budgetaftale	1,0	1,0	1,0	1,0
	Opnormering - styrkelse af arbejdet med opkøb af lavbundsjerde	0,4	0,4	0,4	0,4
	Ekstra pulje til varmeprojekter i lokalområderne	0,6	0,6	0,6	0,6
8	Pris- og lønfremskrivning	1,1	1,1	1,1	1,1
9=5..8	I alt	43,9	43,8	44,0	44,0

Note 1: Eventuelle differencer skyldes afrunding.

Note 2: Beløb mellem -50.000 kr. og +50.000 kr. vises i mio. kr. som et nul.

Balance- og råderumsstrategi

Kommunalbestyrelsen vedtog i januar 2023 en Balance- og råderumsstrategi. Det blev fastsat i strategien, at hvert stående udvalg hvert år skal tilvejebringe forslag til effektiviseringer og besparelser på 1,5% procent af udvalgets andel af udgifterne til service svarende til samlet ca. 48 mio. kr. Det beløb, som opstår heraf, kan udmøntes til balancering af budgettet og nye prioriteringer, men balancering af budgettet har forrang. I maj 2024 blev måltallet ændret til 1 % af udgifterne til service i budgetår 2024.

I 2024 er der samlet set indarbejdet effektiviseringer og besparelser for 13 mio. kr. Hertil komme yderligere råderum fra besparelser i 2023 og tidligere år på 15 mio. kr., hvilket gav et samlet økonomisk råderum på 27 mio. kr. Heraf blev 22 mio. kr. brugt til at løse økonomiske udfordringer i budgettet på baggrund af stigende priser og mængder, også kaldet opdrift. De sidste 5 mio. kr. medgik til at indfri politiske prioriteringer.

Udvalget for Klima, Miljø og Natur har brutto bidraget til råderummet med 1 mio. kr., men på grund af stigende priser og mængder på udvalgets område, blev nettobidraget 0 mio. kr.

Politikområde Klima, Miljø og Natur

Tabel 3a viser budget på politikområdet fordelt på aktiviteter.

Tabel 3a Budget fordelt på aktiviteter på politikområdet Klima, Miljø og Natur

Aktivitet - 2024 priser	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Diverse udgifter og indtægter	-2,9	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Fælles formål	0,1	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5
Grønne områder og naturpladser	12,5	11,5	10,7	10,7	10,9	10,9
Jordforurening	-0,5	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Miljøtilsyn - virksomheder	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Naturforvaltningsprojekter	1,9	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Redningsberedskab	21,5	21,5	20,5	20,5	20,5	20,5
Skove	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Vedligeholdelse af vandløb	3,3	3,9	4,8	4,8	4,8	4,8
Øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn m.v.	3,7	4,2	4,8	4,7	4,7	4,7
I alt	40,5	45,0	43,9	43,9	44,0	44,0

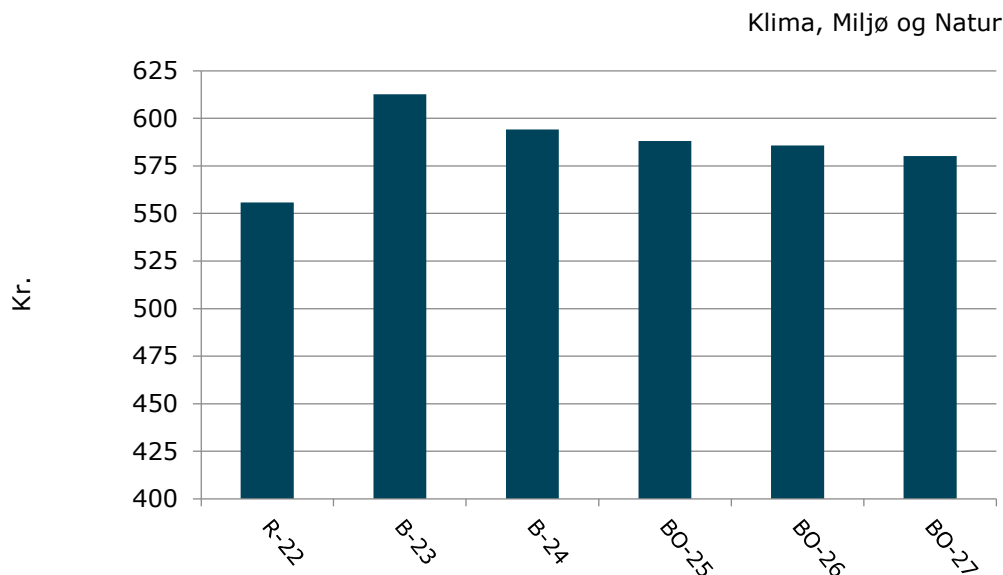
Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Forbruget i Regnskab 2022 ligger 4-5 mio. kr. lavere end budget 2023, og her er hovedforklaringen området skadedyrsbekæmpelse: Holbæk Kommune hjemtog skadedyrsbekæmpelse (rotter) i 2021. Sidenhen er udgiftsniveauet faldet, ligesom der ses et fald i antallet af genbesøg. På den baggrund har administrationen genberegnet taksten for området. Denne reduceres, så de sidste års mindreforbrug udlignes over årene. Rottebekæmpelse finansieres fuldt ud af en borgerbetalt takst, og skal hvile i sig selv.

Budget pr. indbygger i Holbæk Kommune

Figur 2 viser budgettet på politikområde Klima, Miljø og Natur pr. indbygger i Holbæk Kommune. De faldende søjler fra 2024 til 2027 skyldes, at befolkningstallet forventes at stige i Holbæk Kommune med over 2.000 borgere over fire år, hvorfor budgettet pr. indbygger er faldende.

Figur 2 Budget pr. indbygger (2024-priser, kr.)

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose samt egne beregninger

Opgaver og organisering

Politikområdet Klima, Miljø og Natur omfatter:

Klimaplanlægning, varmeplanlægning, naturbeskyttelse, naturforvaltning, biodiversitet, skove, grønne arealer (parker, kolonihaver og fortidsminder), vandindvinding og grundvandsbeskyttelse, vedligeholdelse af vandløb, forurenende virksomheder, jordflytning og jordforurening, forurening generelt, håndtering af affald (inkl. indstilling af affaldstakster), husdyrbrug, bekæmpelse af rotter og andre skadedyr samt beredskabsopgaver, der ikke er henlagt til umiddelbar forvaltning i beredskabskommissionen.

Nedenstående tabel viser den administrative organisering af politikområdet og de primære funktioner.

Tabel 3b Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud
Afdelingen By, Landskab og Mobilitet
Planer og strategier på miljø og naturområder så som varmeplanen
Sagsbehandling i forbindelse med vandindvinding og grundvandsbeskyttelse
Myndighed og drift af vandløbsområdet
Miljøsagsbehandling vedrørende husdyrbrug og forurenende virksomheder
Håndtering af spildevandsområdet
Sagsbehandling vedrørende håndtering af affald
Sagsbehandling i forbindelse med jordflytning og jordforurening
Bekæmpelse af rotter og andre skadedyr
Skorstensfejerområdet
Naturforvaltning og naturpleje og herunder vild med vilje

Hoved- og underområder og tilbud**Afdelingen Ejendomme, Drift og Færge**

Administration af beredskabsområdet (de opgaver, som Vestsjællands Brandvæsen ikke varetager) samt den overordnede koordinering af samarbejdet mellem Holbæk Kommune og Vestsjællands Brandvæsen.

Pleje og vedligeholdelse af parker, grønne arealer og naturpladser

Sekretariatet i Vækst og Bæredygtighed

Tværgående koordinering og planlægning af klimaindsatsen inklusive Holbæk 2050

Udvalget for Kultur og Fritid

Udvalget for Kultur og Fritid varetager opgaver inden for politikområde "Kultur og Fritid", f.eks. biblioteker, idrætsfaciliteter, folkeoplysningsområdet, museer, teatre, ungdomsskolevirksomhed samt musikskole og indenfor politikområde "Turisme".

Tabel 1 Budget fordelt på politikområde

Politikområder	R2022	B2023	BF2024	BO2025	BO2026	BO2027
	----- i 2024-priser, mio. kr. -----					
Kultur og fritid	150,4	151,8	144,0	144,4	144,4	144,6
Turisme	2,0	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1
I alt	152,4	153,8	146,1	146,5	146,5	146,7

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

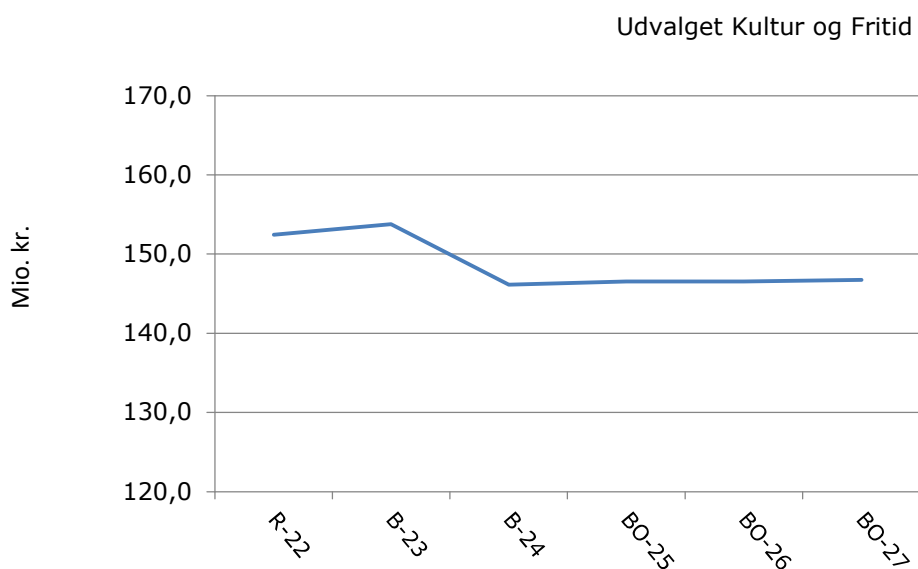
Udviklingen i budgettet på politikområdet i Udvalget for Kultur og Fritid fremgår af tabel 1.

Faldet i budgettet fra 2023 til 2024 skyldes blandt andet, at SKVULP Festival ved budgetbehandlingen i 2019 fik tildelt 2,1 mio. kr. i perioden 2021-2023. Desuden falder den samlede bevilling til kulturrygsækken efter 2023 til 0,6 mio. kr. Kulturrygsækken er et tiltag mellem udvalget for Kultur og Fritid og Udvalget for Børn og Skole om at understøtte udviklingen af kunst og kultur for alle, og består af en række obligatoriske forløb for børn og unge i skoler og dagtilbud.

Besparelser og effektiviseringer i forbindelse med budget 2024 samt omprioriteringssagen vedtaget i kommunalbestyrelsen i marts 2023 er også medvirkende til en sænkning af budgettet fra 2023 til 2024.

Figur 1 viser udviklingen i budget på Udvalget for Kultur og Fritid.

Figur 1 Budget (2024-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk kommune

Dannelse af budgettet

Tabel 2 viser, hvordan budget 2024-2027 er blevet dannet. Fra budgetrammen, som blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen i marts over de tekniske ændringer, såsom nye priser, mængder og lovgivning til de politiske ændringsforslag, som lægges ind i forbindelse med Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budgettet, som finder sted i oktober.

Som udgangspunkt må rammeudmeldingen ikke overskrides. Undtaget herfra er ændringer som følge af:

- Omplaceringer mellem udvalg, som ikke påvirker kommunens samlede økonomi
- Lovændringer
- Udvikling i antallet af ældre, skolebørn og småbørn
- Pris- og lønfremskrivning
- Politiske beslutninger
- Tilvalg fra direktionens anbefaling
- Politisk budgetaftale fra 2. behandlingen
- Andre politiske beslutninger

De ovenfor nævnte ændringer kan øge eller reducere det endelige budget 2024.

Tabel 2 Dannelse af budget

		B 2024	BO2025	BO2026	BO2027
		----- i 2024-priser, mio. kr. -----			
1	Rammeudmelding 2024	145,3	145,3	145,3	145,3
3	Besparelser og Effektiviseringer	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
	<u>Kultur og Fritid</u>	<u>-1,0</u>	<u>-1,0</u>	<u>-1,0</u>	<u>-1,0</u>
	KUFU-01 Bibliotek - Optimering kørselsordning, kopi- og printløsning samt betalingsløsning	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	KUFU-06 Sekretariat - Reduktion af ramme medlemstilskud folkeoplysende foreninger	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	KUFU-10 Sekretariat - Nedlæggelse af 60+ pulje	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	KUFU-12 Observatoriet - Ingen genbesættelse af servicemedarbejder	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	KUFU-15 Bibliotek - Opsigelse af serviceaftaler og medlemskaber	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	KUFU-17 Sekretariat - Statstilskud Sjællands Teater	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	Profil fra tidligere års effektiviseringer og fra B 2023	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
4=2a+3	Bidrag til KB's Balance- og Råderum	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
6=1+2+3+5	Budgetramme efter bidrag til KB's Balance- og Råderum	144,3	144,3	144,3	144,3
8	Beslutninger i Kommunalbestyrelsen	-0,6	-0,6	-0,6	-0,4
	<u>Kultur og Fritid</u>	<u>-0,6</u>	<u>-0,6</u>	<u>-0,6</u>	<u>-0,4</u>
	Midler til drift af tilkøbt kampsportshal (Budoskolen) jf. kommunalbestyrelsesbeslutning punkt. 246 den 16. november 2022, samt budgetrevision 1 2023	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4

		B 2024	BO2025	BO2026	BO2027
	Midlertidig brug fra 2023 - 2026 af Gokartcenter til foreningsbrug og ungeaktiviteter, jf. KB-beslutning 14.12.22	-0,2	-0,2	-0,2	0,0
9	Lovgivning	0,0	0,0	0,0	0,0
10	Omlacering til/fra andre udvalg	0,2	0,2	0,2	0,2
	<u>Kultur og Fritid</u>	<u>0,2</u>	<u>0,2</u>	<u>0,2</u>	<u>0,2</u>
	Driftsmidler til Holbæks Grønne Lunge jf. budgetrevision 4 2022	0,2	0,2	0,2	0,2
	Samling af digitaliseringspulje under politikområde administration jf. budgetrevision 1 2023	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	Budget vedr. tjenestemandspension til tidligere leder af UngHolbæk flyttes tilbage til oprindelige politikområde jf. budgetrevision 2 2023	0,2	0,2	0,2	0,2
	Opretholdelse af dataunderstøttelse i sekretariatet hos Kultur og Fritid	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
11	Administrative ændringer efter juni måned	-0,2	0,0	0,0	0,0
	<u>Kultur og Fritid</u>	<u>-0,2</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>
	Afledt provenu ved forslaget på udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling om at holde Isrosen lukket 2023/2024	-0,2	0,0	0,0	0,0
12	Direktionens anbefaling	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
	<u>Kultur og Fritid</u>	<u>-1,6</u>	<u>-1,6</u>	<u>-1,6</u>	<u>-1,6</u>
	Pris- og lønregulering rulles tilbage og omplaceres til pulje på Økonomiudvalget	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
	Reduktion på 2 pct. af driftstilskud til fælleskommunale samarbejder - Destination Sjælland, Vestsjællands Brandvæsen, Vestsjællands museum, Naturpark Åmosen	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	<u>Turisme</u>	<u>-0,1</u>	<u>-0,1</u>	<u>-0,1</u>	<u>-0,1</u>
	Pris- og lønregulering rulles tilbage og omplaceres til pulje på Økonomiudvalget	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	Reduktion på 2 pct. af driftstilskud til fælleskommunale samarbejder - Destination Sjælland, Vestsjællands Brandvæsen, Vestsjællands museum, Naturpark Åmosen	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
13	Politisk budgetaftale	2,0	2,2	2,2	2,2
	<u>Kultur og Fritid</u>	<u>1,8</u>	<u>2,0</u>	<u>2,0</u>	<u>2,0</u>
	Jyderup Outdoor Festival	0,3	0,3	0,3	0,3
	Kulturrygsækken	0,2	0,2	0,2	0,2
	Ophævelse af takststigning for fritidssejlere og gæstesejlere	0,1	0,1	0,1	0,1
	Pulje til understøttelse af øvrige events	0,2	0,2	0,2	0,2
	Sociale indsatser- sårbare børn og unge - kultur og fritidsaktiviteter	0,5	0,5	0,5	0,5
	Yderligere tilskud til SKVULP	0,5	0,5	0,5	0,5
	Teater for børnehavebørn og skoleelever	0,0	0,2	0,2	0,2

		B 2024	BO2025	BO2026	BO2027
	Turisme	0,2	0,2	0,2	0,2
	Medlemskab af Fishing Zealand	0,2	0,2	0,2	0,2
14	Pris- og lønfremskrivning	2,1	2,1	2,1	2,1
15=6..14	I alt	146,1	146,5	146,5	146,7

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Balance- og råderumsstrategi

Kommunalbestyrelsen vedtog i januar 2023 en Balance- og råderumsstrategi. Det blev fastsat i strategien, at hvert stående udvalg hvert år skal tilvejebringe forslag til effektiviseringer og besparelser på 1,5% procent af udvalgets andel af udgifterne til service svarende til samlet ca. 48 mio. kr. Det beløb, som opstår heraf, kan udmøntes til balancering af budgettet og nye prioriteringer, men balancering af budgettet har forrang. I maj 2024 blev måltallet ændret til 1 % af udgifterne til service i budgetår 2024.

I 2024 er der samlet set indarbejdet effektiviseringer og besparelser for 13 mio. kr. Hertil kommer yderligere råderum fra besparelser i 2023 og tidligere år på 15 mio. kr., hvilket gav et samlet økonomisk råderum på 27 mio. kr. Heraf blev 22 mio. kr. brugt til at løse økonomiske udfordringer i budgettet på baggrund af stigende priser og mængder, også kaldet opdrift. De sidste 5 mio. kr. medgik til at indfri politiske prioriteringer.

Udvalget for Kultur og Fritid har brutto bidraget til råderummet med 1,0 mio. kr. Der har ikke været stigende priser og mængder på området, så nettobidraget var 1,0 mio. kr.

Politikområde: Kultur og Fritid

Tabel 3a viser budget og forbrug på politikområdet fordelt på aktiviteter.

Tabel 3a Budget fordelt på aktiviteter på politikområde Kultur og Fritid

	R2022	B2023	BF2024	BO2025	BO2026	BO2027
	----- i 2024-priser, mio. kr. -----					
Andre fritidsfaciliteter	1,1	1,2	1,0	1,2	1,2	1,2
Andre kulturelle opgaver	13,8	18,7	15,9	15,7	15,7	15,9
Daginstitutioner (dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Folkebiblioteker	28,5	28,8	27,5	27,5	27,5	27,5
Folkeoplysende voksenundervisning	3,9	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
Folkeskoler	1,2	1,8	0,9	0,9	0,9	0,9
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	3,5	3,7	4,0	4,0	4,0	4,0
Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven	0,7	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	4,1	5,3	4,7	4,7	4,7	4,7
Frivilligt socialt arbejde og øvrige sociale formål	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Fælles formål	0,4	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
Havne	1,1	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5
Idrætsfaciliteter for børn og unge	20,3	17,5	17,6	17,6	17,6	17,6
Lokaletilskud	3,3	2,9	2,3	2,5	2,5	2,5
Museer	8,4	8,6	9,4	9,4	9,4	9,4
Musikarrangementer	10,8	9,2	8,9	8,9	8,9	8,9

	R2022	B2023	BF2024	BO2025	BO2026	BO2027
Naturforvaltningsprojekter	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadion og idrætsanlæg	25,9	24,5	23,9	23,9	23,9	23,9
Teatre	6,1	6,8	6,6	6,8	6,8	6,8
Ungdomsskolevirksomhed	17,3	15,1	13,8	13,8	13,8	13,8
I alt	150,4	151,8	144,0	144,4	144,4	144,6

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Udsvingene hen over årene ligger primært på aktiviteterne Andre kulturelle opgaver, Idrætsfaciliteter for børn og unge samt Ungdomsskolevirksomhed.

På aktiviteten Andre kulturelle opgaver skyldes udsvingene primært Teaterfestival (2021) og tilhørende refusion på 2,5 mio. kr. modtaget i 2022 samt budget til SKVULP i årene 2021 - 2023 på 2,1 mio. kr. (del af budgetaftale 2020). Desuden blev der tilført kulturområdet 1,5 mio. kr. årligt fra 2023, som også medvirker til stigningen fra regnskab 2022 til budget 2023.

Det høje forbrug på Idrætsfaciliteter for børn og unge i 2022 skyldes kompensation til idrætsfaciliteterne på 3,2 mio. kr. for de høje energiudgifter det år.

På Ungdomsskolevirksomhed skyldes det høje forbrug i 2022 et merforbrug på området. Faldet i budgettet fra 2023 til 2024 skyldes primært besparelsessagen vedtaget i 2023, hvor besparelser på fritidsvejledning og gadeteams samt Cirkus Kæphøj blev vedtaget.

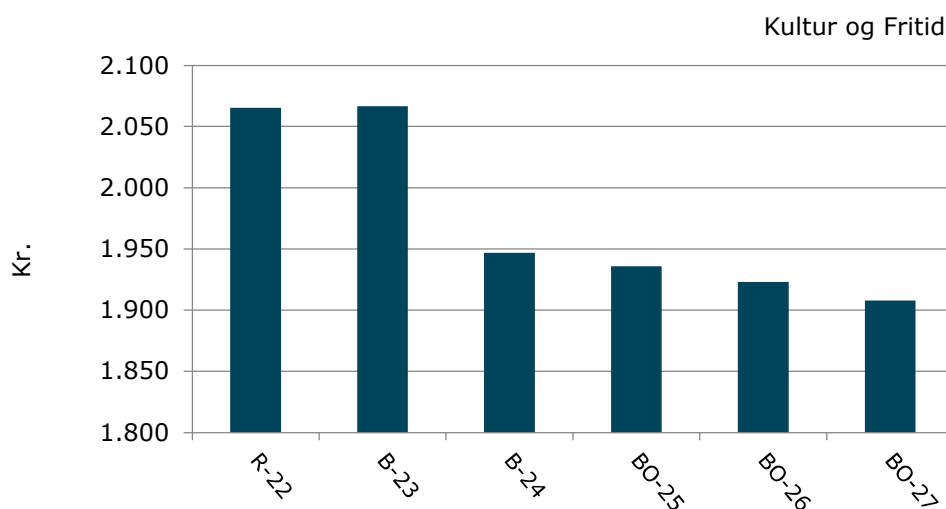
På aktiviteten Folkeskoler skyldes faldet i budgettet fra 2023 til 2024 primært, at den oprindelige bevilling på 1,0 mio.kr til Kulturrygsækken ophører. Fra 2022 og frem er der bevilget 0,4 mio. kr. til to nye forløb under Kulturrygsækken på Kulturskolen og Observatoriet Brorfelde.

Generelt har Balance- og råderumsstrategien for 2024 betydet en mindre reduktion af udvalgets samlede budget fra 2024 og frem.

Budget pr. indbygger

Figur 2 viser budgettet på politikområde Kultur og Fritid pr. indbygger. Prognosen for befolkningstallet forudsiger en stigning på omkring 2.400 borgere i Holbæk kommune 2023 – 2027. Dette bevirker, at budgettet pr. indbygger falder fra 2025 – 2027, selvom det samlede budget stiger marginalt i perioden.

Figur 2 Budget pr. indbygger (2024-priser, kr.)

Kilde: Holbæk kommunes befolkningsprognose samt egne beregninger

---

Opgaver og organisation

Politikområde Kultur og Fritid omfatter:

- Fritidsfaciliteter
- Folkebibliotek / biblioteksvæsen
- Museum
- Kulturskole
- Andre kulturelle opgaver (herunder uddannelse, dannelse og formidling)
- Folkeoplysning
- Brorfelde Observatorium
- Idrætsanlæg og haller
- Teater og kunst
- Kultur- og forsamlingshuse
- Grønne arealer herunder parker, kolonihaver og fortidsminder
- Naturpleje og naturvejledning
- Klub- og fritidstilbud
- SSP og gadeteam
- Cirkus Kæphøj
- Havne

Der gives kommunalt driftstilskud til en række sports- og fritidstilbud samt til Musikhus Elværket og Kulturkasernen.

Herudover gives tilskud til Andelslandsbyen Nyvang, egnsteatret Sjællands Teater (herunder Holbæk Dramacollege), samt til aktiviteter i regi af foreningen Sidesporet (Skøjtebane, Musikklub m.v.), samt en række øvrige foreninger.

Biblioteksområdet er organiseret med et hovedbibliotek og tre filialer, samt stadsarkiv/lokalhistoriske arkiver. Biblioteket er den eneste lovpligtige kulturinstitution i kommunen og har til formål at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet.

Holbæk Museum er fusioneret med de øvrige statsanerkendte kulturhistoriske museer i seks kommuner og er en selvejende institution – Museum Vestsjælland, der drives delvist på grundlag af kommunale tilskud. Et statsanerkendt museum skal foretage indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling.

Kulturkasernen er lagt ind under Kulturskolen. Begge enheder har brugerbestyrelser.

Andre kulturelle opgaver omfatter kulturelle aktiviteter, de frie kulturmidler og børneteater. Der arbejdes også tæt sammen med Holbæk Erhvervsforum omkring udvikling af turisme – bl.a. gennem koordinering og en stigende professionalisering af eventhåndtering.

Folkeoplysningsområdet omfatter 12 aftenskoler og godt 400 foreninger.

Brorfelde Observatorium er kulturområdets nyeste enhed, som arbejder med formidling og oplevelser inden for natur og naturvidenskab.

Den sociale og forebyggende indsats, SSP – Skole, Socialområde og Politi, er et koordinerende bindeled mellem skole, sociale myndigheder og Politi.

Nedenstående tabel viser organiseringen af politikområdet og de primære tilbud, samt giver en kort beskrivelse af hvilken målgruppe tilbuddet gælder.

Tabel 3b Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Kultur- og Fritidssekretariatet	
Varetager administration og udvikling af kultur- og fritidsområdet, og omfatter læring og dannelse, understøttelse af kultur- og fritidstilbud og events til kommunens borgere, turister og erhvervsliv/detailhandel. Administrationen – herunder udbetaling af tilskud – for følgende sports- og fritidstilbud er også placeret i Kultur- og Fritidssekretariatet:	
	Holbæk Sportsby
	8 kommunale idrætshaller
	9 selvejende idrætshaller (modtager tilskud)
	19 idrætsanlæg samt Fælledens baner
	9 tennisanlæg
	1 selvejende svømmehal (modtager tilskud) og 1 kommunalt friluftsbad
Biblioteket	
Har til formål at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet gennem målrettede aktiviteter og egnede materialer.	
	Holbæk Bibliotek
	Jyderup Bibliotek
	Svinninge Bibliotek
	Tølløse Bibliotek
	Stadsarkiv/lokalhistoriske arkiver
Kulturskolen	
Tilbyder undervisning i musik og billedkunst. Kulturskolen har til formål at udvikle og fremme elevernes musikalske og billedkunstneriske evner og kundskaber gennem sine undervisningstilbud, samt at virke til fremme af det lokale musik- og billedkunstmiljø.	
Kulturkasernen (del af Kulturskolen)	
Skaber de fysiske rammer med henblik på, at mange foreninger kan udvikle og arbejde med deres interesser (billedkunst, musik, teater, madklubber m.v.).	
Observatoriet	
Observatoriets opgaver er at involvere og skabe interesse for den nære natur, det uendelige rum og for de videnskaber, der søger at forklare, hvordan verden hænger sammen. Med utraditionelle og nytænkende formidlingsmetoder vil Observatoriet udfordre alle sanser hos mennesker i alle aldre. Målet er at skabe læring gennem oplevelser, inspiration og engagement.	
UngHolbæk (Fritid og forebyggelse)	
UngHolbæk samarbejder om unges fællesskaber, der understøtter lige muligheder for dannelse og medborgerskab. Udover en række lovpligtige fag og en knallertkøreskole leverer UngHolbæk en mængde forskellige aktiviteter og events til målgruppen. Praktiske, boglige, håndværksmæssige, kreative og andre fag samt Holbæks Grønne Lunge (HGL). Fokus i de kommende år er, udover FN's Verdensmål, det maritime miljø i UngHavn og et midlertidigt ungekulturhus på Filmtorvet.	
UngHolbæk driver kommunens otte ungdomsklubber under ungdomsskolelovgivningen: Vestergade i Holbæk by, Agervang, Ladegårdsparken, Vipperød, Svinninge, Nr. Jernløse/Regstrup, Tølløse, og Jyderup.	

Politikområde: Turisme

Politikområdet omfatter og understøtter indsatsen for Turisme. Budgettet udmøntes primært som tilskud til turismeorganisationen: Destination Sjælland.

Som en konsekvens af Lov om Erhvervsfremme – og en aftale mellem Kommunernes Landsforening og regeringen - er Holbæk Kommune indtrådt i det tværkommunale turismesamarbejde sammen med Sorø, Kalundborg og Slagelse. Det betyder, at de midler, som tidligere har været anvendt til Turisめforum under Holbæk Erhvervsforum, nu tildeles den nye fælles organisation: Destination Sjælland.

Tabel 4a viser budgettet på politikområdet fordelt på aktiviteter.

Tabel 4a Budget fordelt på aktiviteter på politikområde Turisme

Aktivitet	R2022	B2023	BF2024	BO2025	BO2026	BO2027
	----- i 2024-priser, mio. kr. -----					
Turisme	2,0	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1
-Heraf indskud til Destination Sjælland	2,0	2,0	1,9	1,9	1,9	1,9
I alt	2,0	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1

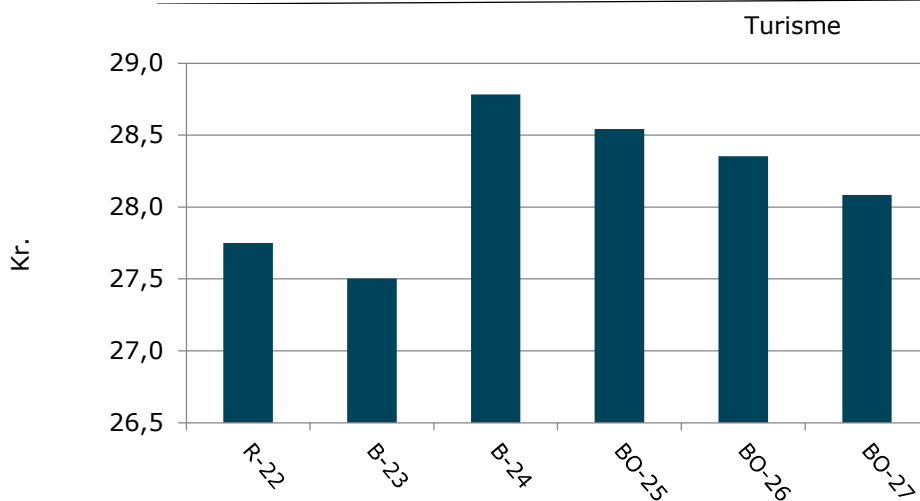
Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding.

Stigningen fra 2023 – 24 skyldes, at der fra 2024 og frem afsættes 0,2 mio. kr. årligt til kommunens medlemskab af Fishing Zealand.

Budget pr. indbygger i Holbæk Kommune

Figur 3 viser budgettet på Turisme pr. indbygger i Holbæk Kommune. Stigningen fra 2023 til 24 skyldes midlerne afsat til Fishing Zealand, som anført ovenfor. Faldet fra 2022 til 23 og fra 2024 til 27 er en naturlig konsekvens af den forventede befolkningstilvækst som nævnt ved figur 2.

Figur 3 Budget pr. indbygger (2024-priser, kr.)

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose samt egne beregninger

Nyt i budget 2024

Gennem de senere år har kommunens havnekulturfestival SKVULP vokset sig større og stærkere. Dels i forhold til antal besøgende, men også i forhold til engagement og involvering, hvor flere og flere aktører har bakket op på tværs af foreninger, kulturaktører og erhvervsliv.

Med henblik på at sikre og fortsat udvikle SKVULP afsættes der yderligere 0,5 mio. kr. årligt i perioden 2024-2027. Det bringer Holbæk Kommunes bevilling til SKVULP op på 2,5 mio. kr. årligt, hvoraf Udvalget for Kultur og Fritid finansierer 1 mio. kr. årligt inden for sin ramme.

I forlængelse heraf skal den eksisterende eventstrategi, herunder kommunens fremtidige samarbejde med SKVULP, evalueres primo 2024.

2023 var året, hvor Jyderup lagde lokalområde til en landsdækkende Outdoor-festival. Festivalen kom rigtig flot fra start, og Kommunalbestyrelsen ønsker at fastholde festivalen i Jyderup. Der afsættes årligt 0,3 mio. kr. til Outdoor-festivalen.

Der afsættes yderligere 0,2 mio. kr. årligt i en pulje til understøttelse af øvrige events i kommunen.

Kommunens kulturrygsæk skal give alle børn og unge i kommunens folkeskoler mulighed for hvert år at opleve et kulturelt arrangement som led i et læringsforløb. Kulturrygsækken udvikles løbende, og der afsættes hertil yderligere 0,2 mio. kr. årligt. Midlerne skal blandt andet bidrage til at styrke koblingen mellem kulturen og naturen.

Fra og med 2025 tilbydes de ældste børnehavebørn og alle elever på kommunens folkeskoler en årlig teaterforestilling som led i den kommende fireårige egnsteateraftale gældende for 2025- 2028. Hertil afsættes der årligt 0,2 mio. kr. fra 2025 til og med 2028.

Den seneste takststigning for fritidssejlere og gæstesejlere ophæves. Der mangler landpladser til bådene i Holbæk Havn om vinteren. Som led i udviklingen af havneområdet skal der senest i august 2024 være fundet en løsning, der kan imødegå denne udfordring.

Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt til understøttelse af sociale indsatser for foreninger under kultur- og fritidsområdet. Målrettet sårbare og handikappede børn og unge skal de sociale indsatser understøtte trivsel og mulighed for deltagelse i kultur- og idrætsaktiviteter.

Som led i at fremme udviklingen af bæredygtigt lystfiskeri og forbedrede fiskemuligheder i hele regionen afsættes der årligt 0,2 mio. kr. til kommunens medlemskab af Fishing Zealand.

Opgaver og organisering

Nedenstående viser organiseringen af politikområdet og de primære funktioner.

Tabel 4b Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud

Turismefremme

Holbæk Kommune er indtrådt i det tværkommunale turismesamarbejde sammen med Sorø, Kalundborg og Slagelse kommuner. Der ydes tilskud til den nye fælles organisation: Destination Sjælland.

Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling

Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling varetager opgaver inden for to politikområder: Ejendomme samt Plan, bolig og lokal udvikling.

Ejendomme

På politikområdet Ejendomme varetages opgaver inden for drift og vedligeholdelse af kommunale bygninger og arealer, huslejeopkrævninger m.v. De kommunale ejendomme omfatter bl.a. kontorfaciliteter, skoler, daginstitutioner, plejehjem, botilbud, idrætsanlæg, grønne fællesområder m.m.

Plan, bolig og lokal udvikling

På politikområdet Plan, bolig og lokal udvikling varetages opgaver inden for byfornyelse, lokalplanlægning og byggeri, samt drift og vedligeholdelse af veje, kollektiv trafik m.v.

Udviklingen på politikområderne Ejendomme samt Plan, bolig og lokal udvikling fremgår af tabel 1.

Tabel 1 Budget fordelt på politikområder

Politikområder	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	----- i 2024 priser, mio. kr. -----					
Ejendomme	140,9	126,4	135,7	135,4	135,4	135,1
Plan, bolig og lokal udvikling	82,6	82,8	84,8	84,8	85,5	85,5
I alt	223,5	209,2	220,5	220,2	220,8	220,6

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

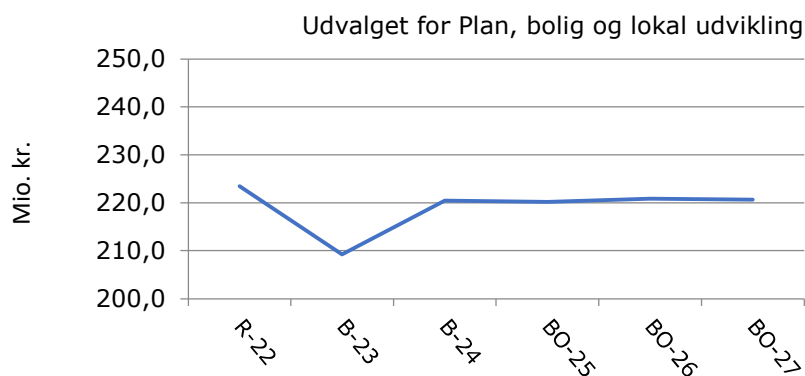
Ovenstående tabel viser regnskab 2022, oprindeligt budget 2023, budgetforslag 2024, samt budget i overslagsårene. Det høje forbrug i 2022 skyldes hovedsageligt stigende priser på energi som følge af blandt andet krigen i Ukraine. Budget 2023 ligger lavt i forhold til de ekstraordinært høje udgifter i 2022, men i Budget 2024-27 får området tilført energimidler til at matche de højere priser på el og gas.

På Politikområde Ejendomme er den væsentligste årsag til, at budget 2024 er knap 10 mio. kr. højere end budget 2023, som nævnt ovenfor væksten i energipriserne.

Budget og forbrug på Politikområde Plan, bolig og lokal udvikling ligger stabilt i 2022 og 2023, men budgettet stiger i 2024 og frem. Det er busdriften, som er blevet dyrere som følge af høje energipriser og større udgifter til handicapkørsel og flextur.

Figur 1 viser udviklingen i budget på Udvalget for Plan, Bolig og Lokaludvikling.

Figur 1 Budget (2024-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk Kommune

Dannelse af budgettet

Tabel 2 viser, hvordan budget 2023-2026 er blevet dannet. Fra budgetrammen, som blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen i marts over de tekniske ændringer, så som nye priser, mængder og lovgivning til de politiske ændringsforslag, som lægges ind i forbindelse med Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budgettet, som finder sted i oktober.

Som udgangspunkt må rammeudmeldingen ikke overskrides. Undtaget herfra er ændringer som følge af:

- Omplaceringer mellem udvalg, som ikke påvirker kommunens samlede økonomi
- Lovændringer
- Udvikling i antallet af ældre, skolebørn og småbørn
- Pris- og lønfremskrivning
- Politiske beslutninger
- Tilvalg fra direktionens anbefaling
- Politisk budgetaftale fra 2. behandlingen
- Andre politiske beslutninger

De ovenfor nævnte ændringer kan øge eller reducere det endelige budget 2024.

Tabel 2 Dannelse af budget

I mio. kr.		B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
		----- i 2024-priser, mio. kr. -----			
1	Rammeudmelding 2024	227,5	227,5	228,2	228,2
2	Dannelse af budget	5,4	5,4	5,4	5,4
2a	<i>Serviceudgifter</i>	<u>4,1</u>	<u>4,1</u>	<u>4,1</u>	<u>4,1</u>
	<i>Ejendomme</i>	<u>2,8</u>	<u>2,8</u>	<u>2,8</u>	<u>2,8</u>
	Opdrift Rengøring	2,8	2,8	2,8	2,8
	Plan, bolig og lokaludvikling	<u>1,3</u>	<u>1,3</u>	<u>1,3</u>	<u>1,3</u>
	Opdrift Bus og Flextrafik	1,0	1,0	1,0	1,0
	Opdrift Orøfærger	0,3	0,3	0,3	0,3
2b	<i>Forsørgelse og andre ikke-service udgifter</i>	<u>1,3</u>	<u>1,3</u>	<u>1,3</u>	<u>1,3</u>
	<i>Ejendomme</i>	<u>1,3</u>	<u>1,3</u>	<u>1,3</u>	<u>1,3</u>
	Justering af budget til ældreboliger (BR1)	1,3	1,3	1,3	1,3
3	Besparelser og Effektiviseringer	-3,3	-3,61	-3,61	-3,61
	<i>Ejendomme</i>	<u>-2,9</u>	<u>-3,0</u>	<u>-3,0</u>	<u>-3,0</u>
	Profiler (helårseffekt) fra besparelser i 2023	-2,9	-2,9	-2,9	-2,9
	Profiler fra B24 Balance og råderumsstrategien		-0,1	-0,1	-0,1
	Plan, bolig og lokaludvikling	<u>-0,4</u>	<u>-0,6</u>	<u>-0,6</u>	<u>-0,6</u>
	Ny fejmaskine med ekstra udstyr	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	Reduktion af serviceniveau for vinterkørsel på klasse 3 veje	-0,2	-0,4	-0,4	-0,4
4=2a+3	Bidrag til KB's Balance- og Råderum	0,8	0,5	0,5	0,5
5=1+2+3	Budgetramme efter bidrag til KB's Balance- og Råderum	229,6	229,3	230,0	230,0
6	Beslutninger i Kommunalbestyrelsen	0,6	0,6	0,6	0,4
	<i>Ejendomme</i>	<u>0,6</u>	<u>0,6</u>	<u>0,6</u>	<u>0,4</u>

I mio. kr.		B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
	Midler fra Kultur og Fritid til drift af tilkøbt kampsportshal (budoskolen) overgår til Ejendomme fra Kultur og Fritid jf. KB 16.11.22 og BR1 2023	0,4	0,4	0,4	0,4
	Midlertidig brug af gokartcenter fra 2023-26 til foreningsbrug og ungeaktiviteter, jf. KB-beslutning 14.12.22 - fra Kultur og Fritid	0,2	0,2	0,2	0,0
7	Omplacering til/fra andre udvalg	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
	<u>Ejendomme</u>	<u>-0,4</u>	<u>-0,4</u>	<u>-0,4</u>	<u>-0,4</u>
	Driftsmidler til Kultur og Fritid til Holbæks Grønne Lunge jf. BR4 2022	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	Samling af digitaliseringspulje under politikområde Administration jf. BR1 2023. Puljen ligger fortsat under Organisationservice	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	Nulstilling af Undløse- Skole og behandlingshjem, omplaceret til Socialudvalget	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	Midler til brændstof justeres og omplaceres fra politikområde Plan, bolig og lokal udvikling	0,2	0,2	0,2	0,2
	<u>Plan, bolig og lokaludvikling</u>	<u>-0,8</u>	<u>-0,8</u>	<u>-0,8</u>	<u>-0,8</u>
	En del af Puljen til lokalområder omplaceres til Administration, hvor aktiviteten er	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
	Midler til brændstof justeres og omplaceres til politikområde Ejendomme	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
8	Administrative ændringer efter juni måned	-5,2	-5,2	-5,2	-5,2
	<u>Ejendomme</u>	<u>-5,2</u>	<u>-5,2</u>	<u>-5,2</u>	<u>-5,2</u>
	Mindre behov for eksisterende energipulje	-5,2	-5,2	-5,2	-5,2
9	Direktionens anbefaling	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9
	<u>Ejendomme</u>	<u>-3,4</u>	<u>-3,4</u>	<u>-3,4</u>	<u>-3,4</u>
	PL rulles tilbage og omplaceres til pulje på ØKU	-3,4	-3,4	-3,4	-3,4
	<u>Plan, bolig og lokaludvikling</u>	<u>1,5</u>	<u>1,5</u>	<u>1,5</u>	<u>1,5</u>
	PL rulles tilbage og omplaceres til pulje på ØKU	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
	Kollektiv trafik (busser og flextrafik)	1,9	1,9	1,9	1,9
10	Politisk budgetaftale	0,3	0,3	0,3	0,3
	<u>Plan, bolig og lokaludvikling</u>	<u>0,3</u>	<u>0,3</u>	<u>0,3</u>	<u>0,3</u>
	Professionel hjælp til diverse fondsansøgninger	0,3	0,3	0,3	0,3
11	Pris- og lønfremskrivning	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
12=5..11	I alt	220,5	220,2	220,8	220,6

Note 1: Eventuelle differencer skyldes afrunding.

Note 2: Beløb mellem -50.000 kr. og +50.000 kr. vises i mio. kr. som et nul.

Balance- og råderumsstrategi

Kommunalbestyrelsen vedtog i januar 2023 en Balance- og råderumsstrategi. Det blev fastsat i strategien, at hvert stående udvalg hvert år skal tilvejebringe forslag til effektiviseringer og besparelser på 1,5% procent af udvalgets andel af udgifterne til service svarende til samlet ca. 48 mio. kr. Det beløb, som opstår

heraf, kan udmøntes til balancering af budgettet og nye prioriteringer, men balancering af budgettet har forrang. I maj 2024 blev måltallet ændret til 1 % af udgifterne til service i budgetår 2024.

I 2024 er der samlet set indarbejdet effektiviseringer og besparelser for 13 mio. kr. Hertil kommer yderligere råderum fra besparelser i 2023 og tidligere år på 15 mio. kr., hvilket gav et samlet økonomisk råderum på 27 mio. kr. Heraf blev 22 mio. kr. brugt til at løse økonomiske udfordringer i budgettet på baggrund af stigende priser og mængder, også kaldet opdrift. De sidste 5 mio. kr. medgik til at indfri politiske prioriteringer.

Udvalget for Plan, Bolig og Lokaludvikling har brutto bidraget til råderummet med 3,3 mio. kr., men på grund af stigende priser og mængder på udvalgets område, blev nettobidraget -0,8 mio. kr.

Nyt i budget 2024

Ved omprioriteringssagen i foråret 2023 skabtes en energipulje til imødegåelse af stigende energipriser. Primo august blev budgettet til energi i 2024 genberegnet. Beregningen viste, at der skal bruges 5,2 mio. kr. mindre i 2024 end først antaget. Priserne til energi forventes altså at falde i 2024 i forhold til 2022, men, men forventes ikke at være tilbage på det lave niveau fra 2022 og før.

Busser viser en stigende tendens, især inden for handicap og flextrafik. Dertil kommer ekstra betalinger til Movia hen over årene som følge af dyrere brændsel. Dette betyder yderligere behov for 2,9 mio. kr. til at dække meromkostninger i 2024.

Politikområde: Ejendomme

Tabel 3a viser budgettet på politikområde Ejendomme fordelt på aktiviteter.

Tabel 3a Budget fordelt på aktivitet på politikområdet Ejendomme

Aktivitet - 2024 priser	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Administrationsbygninger	25,7	23,0	23,3	23,3	23,3	23,3
Aktivitets- og samværstilbud (servicelovens § 104)	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Andre faste ejendomme	0,2	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4
Andre kulturelle opgaver	2,2	1,4	2,0	2,0	2,0	2,0
Beboelse	9,0	3,4	3,2	3,2	3,2	3,2
Beskyttet beskæftigelse (servicelovens § 103)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Beskæftigelsesordninger	0,8	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Botilbud til længerevarende ophold (servicelovens § 108)	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Botilbud til midlertidigt ophold (servicelovens § 107)	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Botilbudslignende tilbud (omfattet af §4, stk. 1 nr. 3)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Daginstitutioner (dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4)	20,9	20,0	23,7	23,7	23,7	23,7
Driftsbygninger og -pladser	0,0	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2
Driftssikring af boligbyggeri	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Døgninstitutioner for børn og unge	0,0	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3
Folkebiblioteker	2,8	2,5	2,7	2,7	2,7	2,7
Folkeskoler	49,6	51,5	56,2	56,2	56,2	56,2
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Forebyggende indsats samt aflastningstilbud	6,5	6,5	7,2	7,2	7,2	7,2
Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fælles formål	9,2	7,6	5,3	5,3	5,3	5,3
Grønne områder og naturpladser	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befording	0,7	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7
Idrætsfaciliteter for børn og unge	9,5	8,2	9,2	8,9	8,9	8,7

Aktivitet - 2024 priser	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Kommunal tandpleje	1,3	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1
Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud	0,1	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5
Musikarrangementer	1,0	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6
Personlig og praktisk hjælp og madservice (hjemmehjælp)	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Personlig støtte og pasning af personer med handicap mv.	-0,4	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Pleje og omsorg mv. af primært ældre undtaget frit valg	8,8	8,8	8,3	8,3	8,3	8,3
Skove	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Specialpædagogisk bistand til voksne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadion og idrætsanlæg	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Særlige dagtilbud og særlige klubber (§ 32 stk. 3 og § 36)	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ubestemte formål	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Ungdomsskolevirksomhed	1,7	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Vejledning og Erhvervsudvikling	0,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ældreboliger	-10,8	-13,4	-12,1	-12,1	-12,1	-12,1
I alt	140,9	126,4	135,7	135,4	135,4	135,1

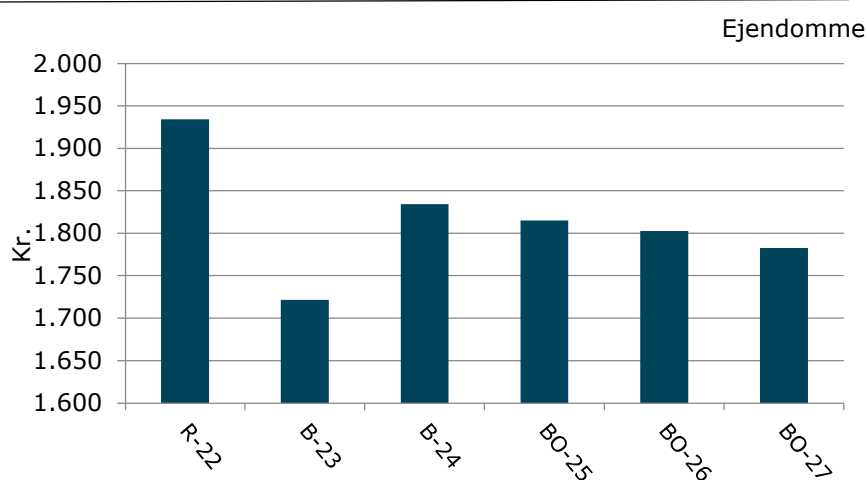
Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Forbruget i 2022 lå på et højt niveau, efter at krigen i Ukraine udbrød i februar 2022, og energipriserne steg markant, fordelt over flere aktiviteter. På området beboelse er forbruget også højt i 2022 grundet udgifter til flygtninge fra Ukraine. Forbruget i 2022 lå samlet set omkring 14 mio. kr. højere end budget 2023. Budget 2023 var for lavt i forhold til denne merudgift. Det blev rettet ved budget 2024, hvor området får tilført tilsvarende budget som energipulje til at modstå prisstigninger på el og gas efter krigen i Ukraine.

Budget pr. indbygger i Holbæk Kommune

Figur 2 viser budgettet på Ejendomme pr. indbygger i Holbæk Kommune. Et fald i søjlerne fra budget 2024 til 2027 er udtryk for, at befolkningstallet forventes at stige med ca. 2.000 borgere i Holbæk Kommune, og dermed er budgettet pr. indbygger faldende.

Figur 2 Budget pr. indbygger (2024-priser, kr.)

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose samt egne beregninger

Opgaver og organisering

Politikomsråde Ejendomme omfatter:

Drift og vedligeholdelse af kommunale bygninger med tilhørende udenomsarealer (fx rengøring, teknisk service, energioptimering) og administration af de kommunale beboelsesejendomme og andre faste ejendomme med undtagelse af ældre- og plejeboliger.

Området varetages af kerneområdet Vækst og Bæredygtighed.

Nedenstående tabel viser den administrative organisering af politikområdet og de primære funktioner.

Tabel 3b Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Afdelingen Ejendomme, Drift og Færge	
	Drift af kommunens ejendomme både indvendigt og udvendigt, herunder tekniske installationer og udearealer
	Servicering af brugerne af kommunens ejendomme (undtaget er det specialiserede børne- og voksenområde)
	Håndtering af kommunens eksterne leverandører i forhold til bl.a. kontraktstyring og administration af daglige drift- og vedligeholdelsesopgaver på kommunens ejendomme og arealer (fx rengøring, kantineordning m.m.)
	Administration af ejendomme og arealer, herunder forpagtning og udlejning
	Arealoptimering samt køb, salg og leje af ejendomme og arealer
	Håndtering af relevante forsikringer og risikovurderinger
	Styring af større anlægs- og energirenoveringsprojekter på kommunens egne bygninger
Sekretariatet i Vækst og Bæredygtighed	
	Administrationen af Ældreboliger i Holbæk Kommune

Politikomsråde: Plan, bolig og lokal udvikling

Tabel 4a viser budget på politikområdet fordelt på aktiviteter.

Tabel 4a Budget fordelt på aktiviteter på politikomsråde Plan, bolig og lokal udvikling

Aktivitet - 2024 priser	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Andre kulturelle opgaver	0,0	0,0	0,8	0,8	0,8	0,8
Arbejder for fremmed regning	-1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Busdrift	45,6	40,3	48,5	48,5	48,5	48,5
Byfornyelse	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Diverse udgifter og indtægter	0,0	2,1	0,2	0,2	0,9	0,9
Driftsbygninger og -pladser	3,6	1,6	1,8	1,8	1,8	1,8
Fælles formål	-3,3	-1,4	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
Færgedrift	7,8	6,1	6,3	6,3	6,3	6,3
Parkering	-0,4	-0,3	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Vejvedligeholdelse m.v.	15,7	23,1	17,7	17,7	17,7	17,7
Vintertjeneste	13,4	10,1	10,2	10,2	10,2	10,2
Øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn m.v.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	82,6	82,8	84,8	84,8	85,5	85,5

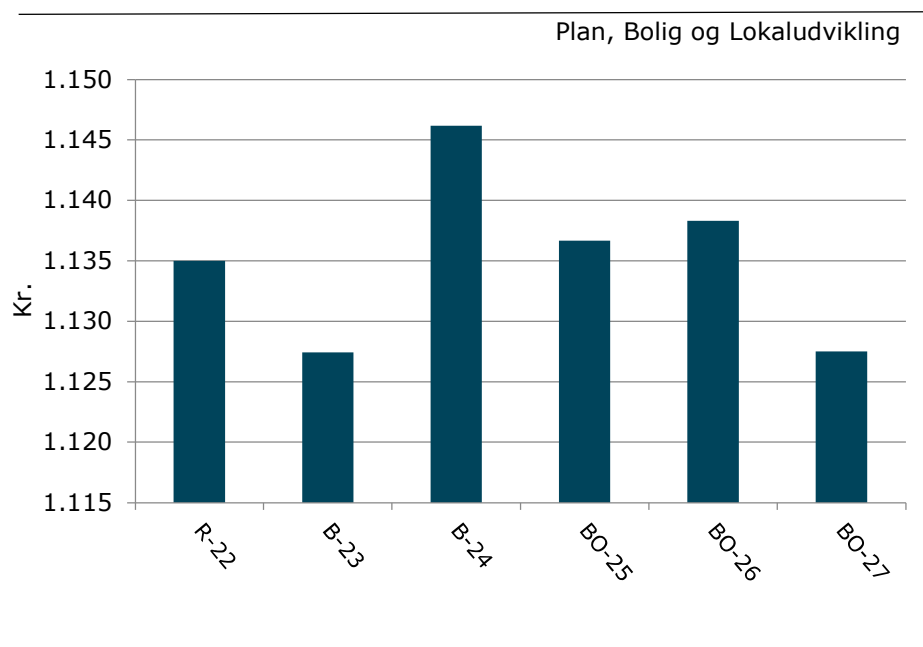
Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Budget og forbrug på Plan, bolig og lokal udvikling ligger stabilt i 2022 og 2023, men budgettet stiger i 2024 og frem. Det er busdriften, som er blevet dyrere som følge af høje energipriser og større udgifter til handicapkørsel og flextur end budgetlagt. Området har fået tilført ekstra midler til at dække udgifter til offentlig transport.

Budget pr. indbygger

Figur 2 viser budgettet på politikområde Plan, bolig og lokaludvikling pr. indbygger i Holbæk Kommune.

Figur 3 Budget pr. indbygger (2024-priser, kr.)

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose samt egne beregninger

Opgaver og organisering

Politikområdet Plan, bolig og lokal udvikling omfatter opgaver inden for lokalplan-, infrastruktur-, byg- og lokaludviklingsområdet, landzonebestemmelser.

Aktiviteterne er byfornyelse, udmøntning af boligstrategi, almenboligområdet, drift og vedligeholdelse af veje, stier og fortove herunder parkeringskontrol, vejbelysning og trafiksikkerhed, vintertjeneste, mobilitetsplan og anden trafikplanlægning samt kollektiv trafik – herunder busdrift, handicapbefordring og Orø-færgen.

Nedenstående tabel viser den administrative organisering af politikområdet og de primære funktioner. Området varetages af kerneområdet Vækst og Bæredygtighed.

Tabel 4b Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud
Afdelingen By, Landskab og Mobilitet
Fysisk planlægning af kommunens udvikling ved udarbejdelse af kommuneplan, kommuneplantillæg og lokalplaner
Landzoneforvaltning
Administration af byggesager herunder byggetilladelser
Sagsbehandling vedrørende skimmelsvamp
Administration af vejlovgivning på offentlige veje og på private fællesveje
Administration af råderet over vejareal
Parkeringsservice
Kollektiv trafik inklusive kontraktforhandling med Movia
Drift og vedligehold af vejarealer og fortove.

Hoved- og underområder og tilbud

Håndtering af kommunens eksterne leverandører i forhold til styring og administration af drifts- og vedligeholdelsesopgaver på kommunens veje og arealer

Anlæg af veje, stier og fortove

Belysning og trafiksikkerhed

Vintertjeneste

Afdelingen Ejendomme, Drift og Færg

Udførende drift og vedligehold af vejarealer og fortove.

Drift og vedligehold af Orø-færgen

Havnedrift – vedligeholdelse, opkrævning af skibsafgifter og pladsleje

Læsevejledning til totaloversigten og budgettet

Nedenfor gives en gennemgang af totaloversigt og budget.

Ønsker man at læse mere om baggrunden for totaloversigten, kan man gå ind på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside og læse "Budget- og regnskabssystemet for kommuner": [Budget- og regnskabssystem for kommuner \(im.dk\)](https://im.dk)

Totaloversigten

En totaloversigt giver et overordnet sammendrag af kommunens økonomi. Den giver et overblik over kommunens indtægter og udgifter, og viser om kommunen har over- eller underskud. Principielt skal udgifter være lig med indtægter. Et eventuelt over- eller underskud betyder, at kommunen enten lægger penge i kassen eller trækker penge op af kassen.

Indtægter står med minus (÷) og udgifter med plus (+). Det betyder, at hvis "resultat i alt" står med plus, har kommunen underskud, og trækker penge op af kassen. Omvendt, står "resultat i alt" med minus, har kommunen overskud, og lægger penge i kassen.

Principskitse over totaloversigten

	Emne
1	÷ Indtægter
2	+ Driftsudgifter
3	+ Renter
4=1+2+3	= Resultat af primære drift
5	+ Anlægsudgifter
6	+ Forsyning
7	+ Pris- og lønfremskrivning (PL)
8=4+5+6+7	= Resultat
9	+ Finansiering
	÷ Optagelse af lån
	+ Afdrag på lån
	+ Finansforskydninger
10=8+9	= Resultat i alt (over-(÷)/underskud(+))
11=÷10	= Ændring af kassebeholdning (forøgelse(+)/forbrug(÷))

Beskrivelse af totaloversigten følger nummereringen i den venstre kolonne i tabellen ovenfor.

Indtægter

Indtægter består af *skatter* (kommunal indkomstskat, grundskyld, dækningsafgift, selskabsskat mv.) samt *tilskud* (statstilskud, beskæftigelsestilskud og andre særtilskud) og *udligning* (kommunal udligning og udligning vedr. udlændinge, udligning vedr. selskabsskat).

Tilskud og udligning udgør et sammenhængende system, hvor der dels omfordeles penge imellem kommunerne, og dels overfører penge fra staten til kommunerne. Tilskud er den finansiering som kommunerne ikke selv står for. Det er penge som kommer fra staten. Udligning er omfordeling af penge mellem kommunerne. Udligning sigter mod at jævne de forskelle i kommunernes økonomiske muligheder, som skyldes forskelle i skattegrundlag, forskelle i alderssammensætning og forskelle i den sociale struktur.

Driftsudgifter

Driftsudgifter er udgifter til den daglige drift i kommunen. Driftsudgifter består af 3 grupper af udgifter:

- a) *serviceudgifter* for borgere og virksomheder, f.eks. undervisning i folkeskolen, pasning af børn i børnehaven, vedligeholdelse af veje og behandling af byggetilladelser. Serviceudgifterne omfatter blandt andet løn, der udbetales til ansatte, og til indkøb af varer og tjenesteydelser.
- b) *forsørgelsesudgifter* dækker over kontante ydelser (penge), vi giver direkte til borgerne, f.eks. sygedagpenge, førtidspension og kontanthjælp, samt overførsler til folk i aktivering og fleksjob m.m.
- c) *Aktivitetsbestemt medfinansiering af sygehuse* består af to dele. Den første er aktivitetsbestemt, hvor der betales et beløb per ydelse, som det regionale sundhedsvæsen leverer til borgerne i Holbæk Kommune. Dette omfatter ydelser leveret fra hospitalsvæsenet, psykiatrien samt privatpraktiserende sundhedspersonale dækket af sygesikringen f.eks. fysioterapi og kiropraktor. Den anden er et generelt grundbidrag pr. borger til at løse regionernes sundhedsopgaver.

Serviceudgifter udgør i budget 2024 70 pct. af de samlede driftsudgifter, forsørgelsesudgifter udgør 25 pct. og medfinansiering af sygehusene udgør 5 pct.

Renter

Kommunen har både renteudgifter og renteindtægter. Renteudgifter løber på de låne kommunen optager til anlægsinvesteringer. Renteindtægter vedrører hovedsageligt renter på indeståender i banken.

Resultat af den primære drift

Resultat af den primære drift kaldes også "Den strukturelle balance". Resultatet viser forholdet mellem driftsudgifter og -indtægter fra skat, tilskud og udligning og renteudgifter og -indtægter. Ifølge Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal der være overskud på den primære drift. Formålet er at sikre sund økonomisk styring, så vi ikke bruger af kassebeholdningen, og der er penge til at finansiere udgifter til anlæg.

Anlægsudgifter

Anlægsudgifter er investeringer i nybyggeri og renoveringsarbejder herunder køb- og salg af jord og fast ejendom (bygninger). Det kan for eksempel være opførelse af en børnehave, renovering af en skole, køb af en færge eller renovering af en bro. Almindelig vedligeholdelse indgår under "Driftsudgifter".

Forsyning

Forsyning dækker over udgifter til affald (dagrenovation og genbrug), vand, spildevand og varme. Forsyningsvirksomhederne må ikke have overskud på lang sigt. På kort sigt må virksomhederne sætte penge til side til investeringer.

Forsyningsvirksomhederne i Holbæk Kommune er private selskaber og har derfor egne regnskaber. Mellemværende med Holbæk Affald A/S fremgår dog som en undtagelse i kommunens budget og regnskab. Dette har ikke betydning for "Resultat i alt", da det blot er et midlertidigt mellemværende mellem kunden og forsyningsselskabet.

Pris- og lønregulering (PL)

PL er et skøn over udviklingen i priser og lønninger i overslagsårene. PL udskilles i totaloversigten fra resten af budgettet, for at kunne identificere, om en given stigning i udgifterne skyldes ændring i service/ydelse, eller blot er et udtryk for forventet prisstigning.

Priser og lønninger fremskrives på både drift og anlæg. Størstedelen af PL-fremskrivningerne stammer fra driftsudgifterne, da det er her, de fleste udgifter er.

Resultat

Resultatet viser overskuddet eller underskuddet af den primære drift suppleret med udgifter til investeringer i anlæg og udgifter til forsyningsvirksomhed dvs. renovation og vand m.m. Herudover er der taget højde for den forventede udvikling i priser- og lønninger (PL) i overslagsårene.

Lånoptagelse

Kommunerne kan som hovedregel ikke optage lån. Der er dog visse undtagelser. For eksempel kan kommunerne optage lån til energibesparende foranstaltninger. Derudover bliver der hvert år indgået en aftale mellem KL og regeringen, der blandt andet fastlægger, hvilke lånepuljer kommunerne kan søge. Kommunen modtager herefter eventuelt dispensationer til lånoptagelse f.eks. til opførelse af børnehaver, til at fremme offentlige-private samarbejdsprojekter (OPP/OPS), og til investeringer i effektiviseringspotentialer. Holbæk Kommune optager størstedelen af sine lån igennem KommuneKredit.

Afdrag på lån

Når kommunen har optaget lån, nedbringes gælden igen, enten ved løbende afdrag, eller (undtagelsesvist) ved at afvikle lånet på en gang.

Finansforskydninger

Finansforskydninger er ændringer i kommunens midlertidige mellemværende – tilgodehavender, udeståender/kortfristet gæld – med private og offentlige institutioner, både det mellemværende kommunen har med andre, men også det mellemværende andre har med Holbæk Kommune.

En gang i mellem er der store ændringer i finansforskydningerne. Det sker f.eks. når et almennyttigt boligselskab opføres, og Holbæk Kommune indbetaler en andel af byggeomkostningerne til Landsbyggefonden. Landsbyggefonden er en solidarisk fond for alle almene boligorganisationer.

Resultat i alt

Resultat i alt (over-/underskud) viser kommunens samlede over- eller underskud efter optag af nye lån, afdrag på gamle lån, og inklusive finansforskydninger.

Ændring af kassebeholdning

Ændring af kassebeholdning fremkommer ved, at der enten lægges penge i kassen eller trækkes penge op af kassen for at dække overskud eller underskud. Det vil sige, at "Resultat i alt" er lig med "Ændring af kassebeholdning" med modsat fortegn.